

ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจของวิสาหกิจชุมชน
กลุ่มปลาร้าบองบ้านท่าตูม ตำบลหม่ม อำเภอมือ จังหวัดอุดรธานี
Factors affecting the success of business operations of the community
Enterprise of Pla Ra Bong Ban Tha Tum Group, Moo Mon Subdistrict,
Mueang District, Udon Thani Province

ภัทธิตยา ศรีสว่าง

การค้นคว้าอิสระฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจ
คณะวิทยาการจัดการ
สถาบันวิทยาการจัดการแห่งแปซิฟิก
ปีการศึกษา 2568

ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจของวิสาหกิจชุมชน
กลุ่มปลาร้าบองบ้านท่าตูม ตำบลหม่ม่น อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี
Factors affecting the success of business operations of the community
Enterprise of Pla Ra Bong Ban Tha Tum Group, Moo Mon Subdistrict,
Mueang District, Udon Thani Province

ภัทธิตยา ศรีสว่าง

การค้นคว้าอิสระฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจ
คณะวิทยาการจัดการ
สถาบันวิทยาการจัดการแห่งแปซิฟิก
ปีการศึกษา 2568

ชื่อเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มปลาร้าบอง
บ้านท่าตูม ตำบลหม่ม่น อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี
ผู้วิจัย นางสาวภทิตยา ศรีสว่าง
ชื่อปริญญา บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
สาขาวิชา บริหารธุรกิจ

คณะกรรมการสอบ

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จักรพันธ์ ชัยทัศน์)

..... กรรมการ
(ดร.ปวินท์ เทพคุณนิมิตต์)

..... กรรมการและเลขานุการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ผกาภรณ์ บุสสง)

คณะวิทยาการจัดการ สถาบันวิทยาการจัดการแห่งแปซิฟิก อนุมัติให้รายงาน
การค้นคว้าอิสระฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชา
บริหารธุรกิจ

..... คณบดี
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พีระ พันธุ์งาม)

กิตติกรรมประกาศ

การค้นคว้าอิสระเล่มนี้สำเร็จลงได้ ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลือเป็นอย่างดียิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รุ่งฤดี รัตนชัยศิลป์ และ ดร.ณรงค์ ทมเจริญ อาจารย์ที่ปรึกษาที่กรุณาให้คำแนะนำ และตรวจแก้ไขข้อบกพร่อง ด้วยความเอาใจใส่ตลอดมา ตั้งแต่ต้นจนเสร็จเรียบร้อย ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ไว้เป็นอย่างสูงและขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ประจำหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิตทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลืออย่างดี

ขอขอบพระคุณสมาชิกกลุ่มและบุคคลทั่วไปที่ได้กรุณาตอบ แบบสอบถาม เพื่อการศึกษาอิสระครั้งนี้ ขอขอบคุณบิดา มารดา ครูอาจารย์ทุกท่านที่ประสิทธิ์ ประสาทวิทยการวางรากฐานแก่ผู้วิจัย และขอขอบคุณผู้บังคับบัญชา เพื่อร่วมงานและท่านอื่น ๆ ที่ไม่ได้กล่าวนามไว้ ณ ที่นี้ ที่ได้กรุณาให้ความร่วมมือ และข้อเสนอแนะในการทำการค้นคว้าอิสระครั้งนี้

ภัทธิตยา ศรีสว่าง

ชื่อเรื่อง	: ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจของวิสาหกิจชุมชน กลุ่มปลาร้าบองบ้านท่าตูม ตำบลหม่ม อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี
ผู้วิจัย	: นางสาวภททิยา ศรีสว่าง
ชื่อปริญญา	: บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
อาจารย์ที่ปรึกษา	: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รุ่งฤดี รัตนชัยศิลป์
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	: ดร.ณรงค์ ทมเจริญ
ปีที่สำเร็จการศึกษา	: 2567
สถาบัน	: สถาบันวิทยาการจัดการแห่งแปซิฟิก

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับความความคิดเห็นของปัจจัยส่วนบุคคลต่อความสำเร็จของกลุ่มปลาร้าบองบ้านท่าตูม ตำบลหม่ม อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี 2) เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับปัจจัยความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจของกลุ่มปลาร้าบองบ้านท่าตูม ตำบลหม่ม อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี จำแนกตามปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ กลุ่มผู้เกี่ยวข้องทั้งหมด จำนวน 385 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า-t-test และ ค่าF-test หรือวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลมีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจของกลุ่มปลาร้าบองบ้านท่าตูม ตำบลหม่ม อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานีในด้านการบริหารงานกลุ่มอยู่ในระดับมากที่สุด โดยพบว่ารองลงมา คือ ด้านการได้รับการสนับสนุนจากผู้นำชุมชน การจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพและรายได้ต่อครัวเรือน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนปัจจัยส่วนบุคคลมีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจของกลุ่มปลาร้าบองบ้านท่าตูม ตำบลหม่ม อำเภอเมือง เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อครัวเรือน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ : บุคคล, ความสำเร็จ, วิสาหกิจชุมชนอุดรธานี

Title : Factors affecting the success of business operations of the community Enterprise of Pla Ra Bong Ban Tha Tum Group, Moo Mon Subdistrict, Mueang District, Udon Thani Province

Author : Phattiya Srisawang

Degree : Master of Business Administration

Advisor : Asst.Prof. Dr.Rungrudee Rattanachaisilp

Co-Advisor : Dr.Narong Thomcharoen

Graduated Year : 2024

Institute : Pacific Institute of Management Science

Abstract

The purpose of this research is 1) to study the level of personal factors' influence on the success of the Pla Ra Bong Group in Ban Tha Tum, Moo Maan Sub-district, Mueang District, Udon Thani Province, and 2) to compare personal factors with success factors in the business operations of the Pla Ra Bong Group in Ban Tha Tum, Moo Maan Sub-district, Mueang District, Udon Thani Province, classified by basic personal factors. The sample used in the research consists of all 385 involved individuals, with a questionnaire as the data collection tool. The statistics used for data analysis include percentage, mean, and standard deviation. t-test and F-test or one-way ANOVA results. Research found that personal factors significantly impact the success of the Pla Ra Bong group in Ban Tha Tum, Moo Maan Subdistrict, Mueang District, Udon Thani Province, particularly in terms of group management, at the highest level. Next is the aspect of receiving support from community leaders. When classified by personal factors, it was found that Gender, age, education level, occupation, and household income differ significantly in terms of At the 0.05 significance level, personal factors significantly affect the success of the Pla Ra Bong group in Ban Tha Tum, Moo Mon Subdistrict, Mueang District. Gender, age, education level, occupation, and household income differ significantly at the 0.05 significance level.

Keywords : Individuals, Success, Udon Thani Community Enterprises

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	จ
สารบัญภาพ	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2
1.3 ขอบเขตของการวิจัย	2
1.4 สมมุติฐานงานวิจัย	3
1.5 กรอบแนวความคิดในการวิจัย	4
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
1.7 นิยามศัพท์เฉพาะ	4
บทที่ 2 ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
2.1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับประชากรศาสตร์	7
2.2. ทฤษฎีเกี่ยวกับด้านความสำเร็จ	10
2.3. แนวคิดเกี่ยวกับวิสาหกิจชุมชน	20
2.4 ข้อมูลทั่วไปขององค์การบริหารส่วนตำบลหมื่น อ.เมือง จ.อุดรธานี	25
2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	27
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย	
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	31
3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล	32
3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	32
3.4 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	35
บทที่ 4 ผลการวิจัย	36
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	50
5.1 สรุปผลการวิจัย	50
5.2 อภิปรายผล	51
5.3 ข้อเสนอแนะ	52

สารบัญ (ต่อ)

บรรณานุกรม	53
ภาคผนวก	55
ภาคผนวก ก : เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	56
ภาคผนวก ข : รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามในการศึกษา	66
ประวัติผู้วิจัย	68

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ	37
ตารางที่ 4.2 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุ	37
ตารางที่ 4.3 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับการศึกษา	37
ตารางที่ 4.4 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอาชีพ	38
ตารางที่ 4.5 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามรายได้ต่อครัวเรือน	38
ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความรู้ความเข้าใจในหลักการดำเนินธุรกิจของกลุ่มปลาร้าอบบ้านท่าตูม ตำบลหมู่น อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี	39
ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับลักษณะผู้นำกลุ่มปลาร้าอบบ้านท่าตูม ตำบลหมู่น อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี	40
ตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการบริหารงานกลุ่มของปลาร้าอบบ้านท่าตูม ตำบลหมู่น อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี	41
ตารางที่ 4.9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการมีส่วนร่วมของสมาชิกกลุ่มปลาร้าอบบ้านท่าตูม ตำบลหมู่น อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี	42
ตารางที่ 4.10 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการได้รับการสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่ภาครัฐของกลุ่มปลาร้าอบบ้านท่าตูม ตำบลหมู่น อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี	43
ตารางที่ 4.11 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการได้รับการสนับสนุนจากผู้นำชุมชนของกลุ่มปลาร้าอบบ้านท่าตูม ตำบลหมู่น อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี	44
ตารางที่ 4.12 ผลการเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับปัจจัยความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจของกลุ่มปลาร้าอบบ้านท่าตูม ตำบลหมู่น อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี จำแนกตามเพศ	45
ตารางที่ 4.13 ผลการเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับปัจจัยความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจของกลุ่มปลาร้าอบบ้านท่าตูม ตำบลหมู่น อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี แยกตามอายุ	45

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
ตารางที่ 4.14 ผลการเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับปัจจัยความสำเร็จ ในการดำเนินธุรกิจของกลุ่มปลาร้าบองบ้านท่าตูม ตำบลหม่ม อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี แยกตามระดับการศึกษา	46
ตารางที่ 4.15 ผลการเปรียบเทียบการทดสอบรายคู่ภายหลังด้วยวิธี LSD เปรียบเทียบ ปัจจัยส่วนบุคคลกับปัจจัยความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจของกลุ่มปลาร้า บองบ้านท่าตูม ตำบลหม่ม อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี จำแนก ตามระดับการศึกษา	47
ตารางที่ 4.16 ผลการเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับปัจจัยความสำเร็จ ในการดำเนินธุรกิจของกลุ่มปลาร้าบองบ้านท่าตูม ตำบลหม่ม อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี แยกตามอาชีพ	48
ตารางที่ 4.17 ผลการเปรียบเทียบการทดสอบรายคู่ภายหลังด้วยวิธี LSD เปรียบเทียบ ปัจจัยส่วนบุคคลกับปัจจัยความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจของกลุ่มปลาร้า บองบ้านท่าตูม ตำบลหม่ม อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี จำแนก ตามอาชีพ	48
ตารางที่ 4.18 ผลการเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับปัจจัยความสำเร็จ ในการดำเนินธุรกิจของกลุ่มปลาร้าบองบ้านท่าตูม ตำบลหม่ม อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี แยกตามรายได้ต่อครัวเรือน	49

สารบัญภาพ

ภาพที่

หน้า

1

กรอบแนวคิดในการวิจัย

4

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ตามยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ฉบับที่ 13 (พ.ศ.2561-2580) “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” หรือเป็นคติพจน์ประจำชาติว่า “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” เพื่อสนองตอบ ต่อผลประโยชน์แห่งชาติอันได้แก่ การมีเอกราช อธิปไตย การดำรงอยู่อย่างมั่นคง และยั่งยืนของ สถาบันหลักของชาติและประชาชนจากภัยคุกคามทุกรูปแบบ การอยู่ร่วมกันในชาติอย่างสันติสุข เป็นปึกแผ่น มีความมั่นคงทางสังคมท่ามกลางพหุสังคมและการมีเกียรติและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ ความเจริญเติบโตของชาติความเป็นธรรม และความอยู่ดีมีสุขของประชาชน ความยั่งยืนของฐานทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม ความมั่นคงทางพลังงานและอาหาร ความสามารถในการรักษา ผลประโยชน์ของชาติภายใต้การเปลี่ยนแปลงของสถานะแวดล้อมระหว่างประเทศ และการอยู่ร่วมกัน อย่างสันติประสานสอดคล้องกันด้านความมั่นคงในประชาคมอาเซียนและประชาคมโลกอย่างมีเกียรติ และศักดิ์ศรี ความมั่นคง หมายถึง การมีความมั่นคงปลอดภัยจากภัยและการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในประเทศ และภายนอกประเทศในทุกระดับ ทั้งระดับประเทศ สังคม ชุมชน ครอบครัว และปัจเจกบุคคลและมีความมั่นคงในทุกมิติทั้งมิติทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และการเมือง เช่น ประเทศ มีความมั่นคงในเอกราชและอธิปไตย มีการปกครองระบอบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข สถาบันชาติศาสนาพระมหากษัตริย์มีความเข้มแข็งเป็นศูนย์กลางและเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจ ของประชาชน มีระบบการเมืองที่มั่นคงเป็นกลไกที่นำไปสู่การบริหารประเทศที่ต่อเนื่องและโปร่งใสตาม หลักธรรมาภิบาล สังคมมีความปรองดองและความสามัคคีสามารถผนึกกำลังเพื่อพัฒนาประเทศ ชุมชน มีความเข้มแข็งครอบครัวมีความอบอุ่น ประชาชนมีความมั่นคงในชีวิต มีงานและรายได้ที่มั่นคงพอเพียง กับการดำรงชีวิต มีการออมสำหรับวัยเกษียณ ความมั่นคงของอาหาร พลังงาน และมีที่อยู่อาศัย และความปลอดภัยในชีวิตทรัพย์สิน ความมั่งคั่ง หมายถึง ประเทศไทยมีการขยายตัวของเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง และมีความยั่งยืน จนเข้าสู่กลุ่มประเทศรายได้สูง ความเหลื่อมล้ำของการพัฒนาลดลง ประชากรมีความอยู่ดีมีสุขได้รับ ผลประโยชน์จากการพัฒนาอย่างเท่าเทียมกันมากขึ้น และมีการพัฒนาอย่างทั่วถึงทุกภาคส่วน มีคุณภาพชีวิตตามมาตรฐานขององค์การสหประชาชาติไม่มีประชาชนที่อยู่ในภาวะความยากจน เศรษฐกิจในประเทศมีความเข้มแข็ง ขณะเดียวกันต้องมีความสามารถในการแข่งขันกับประเทศต่างๆ ทั้งในตลาดโลกและตลาดภายในประเทศเพื่อให้สามารถสร้างรายได้ทั้งจากภายในและภายนอกประเทศ ตลอดจนมีการสร้างฐานเศรษฐกิจและสังคมแห่งอนาคตเพื่อให้สอดคล้องกับบริบทการพัฒนา ที่เปลี่ยนแปลงไป และประเทศไทยมีบทบาทที่สำคัญในเวทีโลก และมีความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจ และการค้าอย่างแน่นแฟ้นกับประเทศในภูมิภาคเอเชีย เป็นจุดสำคัญของการเชื่อมโยงในภูมิภาค ทั้งการคมนาคมขนส่ง การผลิต การค้า การลงทุน และการทำธุรกิจ เพื่อให้เป็นพลังในการพัฒนา นอกจากนี้ ยังมีความสมบูรณ์ในทุนที่จะสามารถสร้างการพัฒนาต่อเนื่องไปได้ ได้แก่ ทุนมนุษย์ ทุนทางปัญญา ทุนทางการเงิน ทุนที่เป็นเครื่องมือเครื่องจักร ทุนทางสังคม และทุนทรัพยากร ธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ความยั่งยืน หมายถึง การพัฒนาที่สามารถสร้างความเจริญ รายได้และคุณภาพชีวิต

ของ ประชาชนให้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจที่อยู่บนหลักการใช้การรักษา และการฟื้นฟูฐานทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน ไม่ใช่ทรัพยากรธรรมชาติจนเกินพอดีไม่สร้างมลภาวะ ต่อสิ่งแวดล้อมจนเกินความสามารถในการรองรับและเยียวยาของระบบนิเวศ การผลิตและการบริโภค เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ทรัพยากรธรรมชาติมีความอุดมสมบูรณ์มากขึ้นและสิ่งแวดล้อมมีคุณภาพดีขึ้น คนมีความรับผิดชอบ ต่อสังคม มีความเอื้ออาทร เสียสละเพื่อผลประโยชน์ส่วนรวม รัฐบาลมีนโยบายที่มุ่งประโยชน์ส่วนรวมอย่างยั่งยืน และให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของประชาชน และทุกภาคส่วนในสังคมยึดถือและปฏิบัติตาม หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการพัฒนาอย่างสมดุล มีเสถียรภาพ และยั่งยืน “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้วด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญา (พระราชบัญญัติยุทธศาสตร์, 2561)

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือในภูมิปัญญาชาวบ้านซึ่งถือเป็นเอกลักษณ์ชาวอีสานอย่างหนึ่งคือ การทำปลาร้า ภูมิปัญญาชาวบ้านที่จะเก็บปลาที่มีชุกชุมในเขตลุ่มน้ำต่าง ๆ มาไว้กินได้ตลอดปีก็คือ การถนอมอาหารซึ่งถือเป็นส่วนสำคัญส่วนหนึ่งของการดำรงชีวิตของคนอีสานปลาร้ามีบทบาทสำคัญต่อชีวิตของคนอีสานมากนอกจากจะนำมาเป็นอาหารโดยตัวของมัน สามารถแปรรูปเป็นปลาร้าทรงเครื่องปลาร้าบองสมุนไพรได้อีกด้วยอาหารอีสานทุกอย่างต้องใช้ปลาร้าเป็นส่วนประกอบ หากขาดปลาร้าเป็นส่วนประกอบ ก็ไม่อาจเรียกว่าเป็นอาหารอีสานขนานแท้ได้เลยในวัฒนธรรมอีสานปลาร้าถือเป็นอาหารหลักและเป็นเครื่องปรุงรสที่สำคัญที่สุดของคนอีสานอีกอย่างยังเป็นของฝากที่ดีเมื่อญาติพี่น้องมาเยี่ยมเยียนกันหาสุกกัณฑ์ชาวบ้านอีสานนิยมฝากติดไม้ติดมือไปนั้นคือปลาร้า (วิสาหกิจชุมชน ปลาร้าข้ามปีจังหวัดอุดรธานี, 2547)

ผู้วิจัยต้องการศึกษาความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจกลุ่มวิสาหกิจชุมชน โครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (One Tambon One Product: OTOP) หรือกลุ่มวิสาหกิจชุมชนต่างๆที่เกิดขึ้นทั่วประเทศประสบความสำเร็จเพื่อนำความสำเร็จไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดเป็นแนวทางพัฒนาธุรกิจให้ประสบความสำเร็จในกลุ่มวิสาหกิจชุมชนอื่นๆต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจของกลุ่มปลาร้าบองบ้านท่าตูม ตำบลหมื่น อำเภอเมืองอุดรธานีอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี และเป็นการตอบคำถามวิจัยข้างต้น ผู้วิจัยจึงกำหนดวัตถุประสงค์เฉพาะดังนี้

1.2.1 เพื่อศึกษาความสำเร็จของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนกลุ่มปลาร้าบองบ้านท่าตูม ตำบลหมื่น อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี

1.2.2 เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับปัจจัยความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจของกลุ่มปลาร้าบองบ้านท่าตูม ตำบลหมื่น อำเภอเมืองอุดรธานีอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยเรื่องศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจของกลุ่มปลาร้าบองบ้านท่าตูม ตำบลหมื่น อำเภอเมืองอุดรธานีอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี ในครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ

(Quantitative Research Method) ซึ่งผู้วิจัยกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย ดังนี้

1.3.1 ขอบเขตด้านพื้นที่

การทำวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้เกี่ยวข้องตลอดโซ่อุปทานของการผลิตปลาร้าของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนปลาร้าอบบ้านท่าตูม ตำบลหม่ม อำเภอมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี (กลุ่มวิสาหกิจปลาร้าอบท่าตูม)

1.3.2 ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ กลุ่มผู้เกี่ยวข้องตลอดโซ่อุปทานของการผลิตปลาร้าของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนปลาร้าอบบ้านท่าตูม ตำบลหม่ม อำเภอมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี ซึ่งผู้วิจัยไม่ทราบจำนวนประชากรที่แน่นอน

1.3.3 ขอบเขตด้านเนื้อหา : การวิจัยเรื่องนี้มุ่งศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนปลาร้าอบบ้านท่าตูม ตำบลหม่ม อำเภอมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี

1.3.3.1 ตัวแปรต้น (Independent Variable)

(1) ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่

- 1) เพศ
- 2) อายุ
- 3) อาชีพ
- 4) ระดับการศึกษา
- 5) รายได้ต่อครัวเรือน

1.3.3.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variable)

(1) ปัจจัยความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจของกลุ่มปลาร้าอบบ้านท่าตูม ตำบลหม่ม อำเภอมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี จำนวน 6 ด้าน คือ

- 1) ความรู้ความเข้าใจในหลักการทำงานของกลุ่ม
- 2) ลักษณะของผู้นำกลุ่ม
- 3) การบริหารงานกลุ่ม
- 4) การมีส่วนร่วมของสมาชิกในกิจกรรมกลุ่ม
- 5) การได้รับการสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่ภาครัฐ
- 6) การได้รับการสนับสนุนจากผู้นำชุมชน

1.3.4 ขอบเขตด้านระยะเวลา

การศึกษานี้ทำการศึกษาข้อมูล รวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล และรายงานผลการวิจัย ระหว่างเดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ.2567 ถึง กรกฎาคม พ.ศ.2567

1.4 สมมุติฐานงานวิจัย

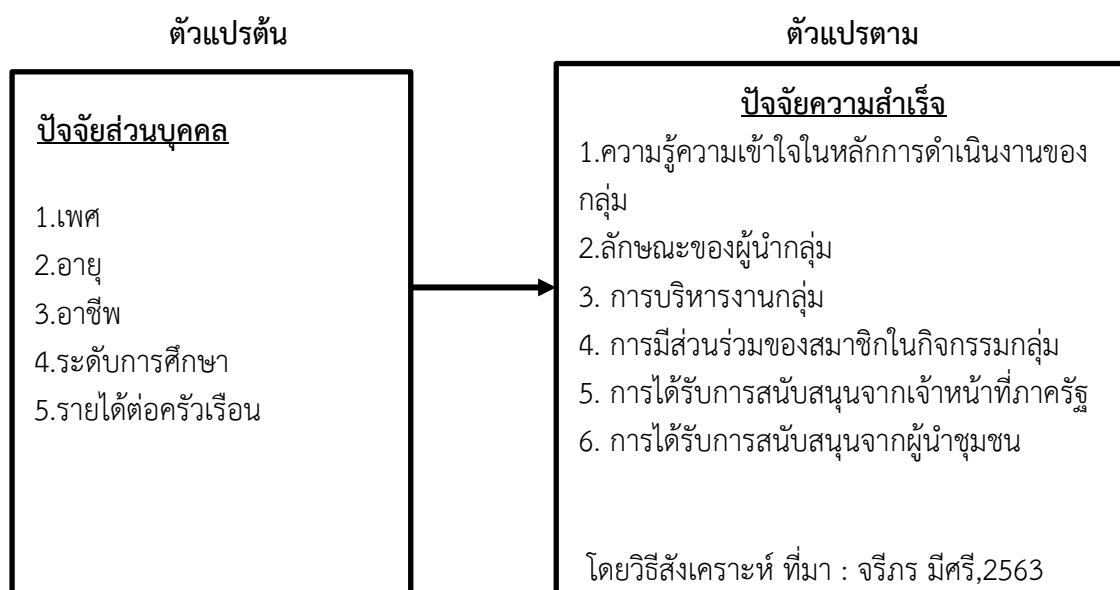
1.4.1 ปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกันมีผลต่อความสำเร็จของสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนปลาร้าอบบ้านท่าตูม อำเภอมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี ไม่แตกต่างกัน

1.4.2 ปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกันมีผลต่อความสำเร็จของสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนปลา

รื้อบบ้างบ้านท่าตูม อำเภอมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี แตกต่างกัน

1.5 กรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวคิดในการวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มปลาร้าบองบ้านท่าตูม ตำบลหม่ม อำเภอมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี แหล่งที่มาโดยวิธีสังเคราะห์(ศราวุฒิ ครุฑศิริ,ดร.นิรันดร์ ยิงยวดและดร.อภิชาติ ใจอารีย์ 2565) ดังภาพที่ 1.1

ภาพที่1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.6.1 นำปัจจัยความสำเร็จไปใช้ในการดำเนินธุรกิจของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนกลุ่มปลาร้าบองบ้านท่าตูม ตำบลหม่ม อำเภอมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี

1.6.2 นำปัจจัยความสำเร็จไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดเป็นแนวทางพัฒนาธุรกิจให้ประสบความสำเร็จในกลุ่มวิสาหกิจชุมชนอื่นๆต่อไป

1.7. นิยามศัพท์เฉพาะ

เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกันระหว่างผู้อ่านรายงานการวิจัยกับผู้ทำการวิจัย ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้ให้คำนิยามศัพท์ที่ใช้เฉพาะสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ดังนี้

1.7.1 ประชากร หมายถึง ผู้เกี่ยวข้องตลอดโซ่อุปทานของการผลิตปลาร้าบองกลุ่มวิสาหกิจชุมชนปลาร้าบองบ้านท่าตูม ตำบลหม่ม อำเภอมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี

1.7.2 กลุ่มผู้เกี่ยวข้องตลอดโซ่อุปทานของการผลิตปลาร้าบองกลุ่มวิสาหกิจชุมชนปลาร้าบองบ้านท่าตูม หมายถึง ผู้เกี่ยวข้องตั้งแต่การจัดซื้อวัตถุดิบตลอดจนถึงผู้บริโภค

1.7.3 ปัจจัยความสำเร็จ หมายถึง ปัจจัยความสำเร็จที่สำคัญที่สุดของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

ปลาร้าบองบ้านท่าตูม ตำบลหม่ม อำเภอเมืองอุดรธานีอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี ได้แก่ เงินที่ระดมทุนมาจากประชากรในกลุ่มวิสาหกิจชุมชนปลาร้าบองบ้านท่าตูมและโอกาสในการขายสินค้าที่ตลาดเพื่อให้ประชาชนได้รู้จักผลิตภัณฑ์มากยิ่งขึ้น และสามารถจำหน่ายผลิตภัณฑ์ได้เยอะขึ้น

1.7.4 ความสำเร็จ หมายถึง ความสำเร็จของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนปลาร้าบองบ้านท่าตูม ตำบลหม่ม อำเภอเมืองอุดรธานีอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี ที่สามารถนำเอาชนะปัญหาต่างๆในการผลิตสินค้าและการเก็บรักษาสินค้าตามที่กลุ่มวิสาหกิจชุมชนปลาร้าบองบ้านท่าตูมรักษาสินค้าโดยใช้ความสามารถและความพยายามปรารถนาให้บังเกิดผลอย่างดีที่สุดจนกลุ่มวิสาหกิจชุมชนปลาร้าบองบ้านท่าตูมได้รับรางวัลดังต่อไปนี้ ได้แก่ การคัดสรรเป็นผลิตภัณฑ์ 5 ดาว ประเภทอาหารและได้รับรางวัลการจัดคะแนนยอดเยี่ยม Popular Vote ประมงแปรรูป จนสามารถนำสินค้าขายสู่ท้องตลาดได้

1.7.5 ความรู้เกี่ยวกับการแปรรูปผลิตภัณฑ์ หมายถึง หนึ่งในผลิตภัณฑ์ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนปลาร้าบองบ้านท่าตูม ตำบลหม่ม อำเภอเมืองอุดรธานีอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี เพื่อเพิ่มมูลค่าผ่านการแปรรูปอาหาร คือการเอาปลาร้าที่หมักเป็นเวลา 6 เดือนถึง 1 ปี มาสับละเอียด และมาผสมกับเครื่องเทศต่างๆได้แก่ หัวหอม กระเทียม ข่า พริกแห้ง ตะไคร้ ที่คั่วจนสุกแล้วมาบดให้ละเอียด นำมาผสมให้เข้ากับปลาร้าที่สับไว้

1.7.6 การผลิตและพัฒนาสินค้า หมายถึง กลุ่มวิสาหกิจชุมชนปลาร้าบองบ้านท่าตูมมีการส่งออกสินค้าไปตามพื้นที่ต่างๆ เช่นร้าน VTแหมมเนือง ร้านของฝากในสนามบินสุวรรณภูมิอุดรธานี และร้านของฝากอีกหลายๆร้าน จัดให้มีตลาดออนไลน์ ร่วมออกบูทสินค้า O-TOP ส่งผลให้ฐานลูกค้าขยายเป็นวงกว้างทำให้มีลูกค้าต่างประเทศและสามารถส่งสินค้าไปขายต่างประเทศอีกด้วย

1.7.7 ด้านการบริหารจัดการ (MANAGEMENT) หมายถึง กระบวนการวางแผนการแบ่งงานตามความสามารถและตามความเหมาะสมของแต่ละบุคคลภายในกลุ่มวิสาหกิจชุมชนปลาร้าบองบ้านท่าตูม โดยศูนย์กลางในการบริหารจัดการและการดูแลอยู่ภายใต้ประธานเป็นผู้บริหารจัดการ

1.7.8 ลักษณะของผู้นำกลุ่ม หมายถึง ผู้นำกลุ่มเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ ปกป้องผลประโยชน์ของสมาชิกได้ ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นเสมอ มีความตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานและเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวมได้

1.7.9 การบริหารงานกลุ่ม หมายถึง การแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการนำเงินที่มีอยู่ภายในกลุ่มวิสาหกิจชุมชนมาจัดสรรในแต่ละด้านให้เกิดประโยชน์สูงสุด พร้อมตรวจสอบได้ตลอดเวลา มีการระดมทุนจากองค์กรหรือหน่วยงานภายนอกเพื่อที่จะนำเงินมาบริหารจัดการและจัดสรรในกลุ่มวิสาหกิจชุมชน มีการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่าย เพื่อสร้างประสิทธิภาพในการบริหารจัดการด้านการเงินอย่างมีประสิทธิภาพและสร้างความโปร่งใสของกลุ่มวิสาหกิจ

1.7.10 การมีส่วนร่วมของสมาชิกในกิจกรรมกลุ่ม หมายถึง กิจกรรมของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนปลาร้าบองบ้านท่าตูม ตำบลหม่ม อำเภอเมืองอุดรธานีอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี ที่เกิดจากการรวมกลุ่มกันของแม่บ้านเกษตรกรบางส่วนที่ว่างงาน และกลุ่มวิสาหกิจนี้ทำผลิตภัณฑ์เกี่ยวกับปลาร้า ได้แก่ ปลาร้าบองสมุนไพร น้ำปลาร้าปรุงสุก และปลาร้าบองผง เป็นต้น

1.7.11 การได้รับการสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่ภาครัฐ เจ้าหน้าที่ภาคเอกชน และผู้นำชุมชน หมายถึง เจ้าหน้าที่ภาคเอกชน และผู้นำชุมชน เข้ามาเยี่ยมเยียน ให้คำแนะนำ ปรึกษาในการทำงานของกลุ่ม ให้ความรู้และทักษะในการดำเนินงาน ช่วยประสานงานในการจัดหาตลาดเพื่อรองรับสินค้า

สนับสนุนเงินทุน วัสดุ อุปกรณ์ให้แก่กลุ่มและติดตามตรวจสอบการดำเนินงานของกลุ่มสม่ำเสมอ

1.7.12 การได้รับการสนับสนุนจากผู้นำชุมชน หมายถึง กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน
อสม. และคณะกรรมการต่างๆประจำหมู่บ้าน ตำบลหมู่น อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจกลุ่มวิสาหกิจชุมชนปลาร้าบองบ้านท่าตูม ตำบลหม่ม อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษารวบรวมแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาแนวนแนวคิดในการวิจัย สามารถสรุปได้ ดังนี้

2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับประชากรศาสตร์

2.2 ทฤษฎีเกี่ยวกับด้านความสำเร็จ

2.2.1 ความหมายของความสำเร็จและความล้มเหลวของวิสาหกิจชุมชน

2.2.2 ตัวชี้วัดความสำเร็จ

2.2.3 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารจัดการ

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับวิสาหกิจชุมชน

2.3.1 ความหมายของวิสาหกิจชุมชน

2.3.2 แนวคิดเกี่ยวกับหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์

2.3.3 แนวคิดเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ของชุมชน

2.4 ข้อมูลทั่วไปขององค์การบริหารส่วนตำบลหม่ม อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับประชากรศาสตร์

วศิน สันทกรณ์, (2557) ทฤษฎี ประชากรศาสตร์ (Demography) หมายถึง แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับประชากร ซึ่งมีรากฐานของคำศัพท์ภาษากรีก มาจากคำว่า "Dcmo" หมายถึง "People" แปลว่า ประชากร หรือประชาชนและคำว่า "Gaply" ซึ่งหมายถึง "Description" ซึ่งมีความหมายว่า ลักษณะ การนำคำศัพท์ทั้งสองมารวมกันก็จะได้ความหมายว่า วิชาที่เกี่ยวกับประชากรนั่นเอง

วศิน สันทกรณ์, (2557) แนวความคิดด้านประชากรศาสตร์ เป็นทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับหลักการเป็นเหตุเป็นผลซึ่งมของมนุษย์ซึ่งอาจจะเกิดขึ้นจากปัจจัยภายนอก เช่นแรงบังคับจากภายนอกกล่าวถึงประชากรที่แตกต่างกันซึ่งจะนำไปสู่พฤติกรรมและการตัดสินใจที่แตกต่างกันไปด้วย ประชากรศาสตร์นั้น สามารถจำแนกประชากรออกเป็นกลุ่ม ๆ ได้จากลักษณะและพฤติกรรม เช่น กลุ่มคนที่มีลักษณะและบุคลิกใกล้เคียงกันมักจะอยู่ในกลุ่มเดียวกันรวมถึงบุคคลที่อยู่ในชนชั้นทางสังคมเดียวกันก็จะตอบสนองถึง ขาวสาร ความต้องการ ไปในทิศทางเดียวกัน มากไปกว่านั้นปัจจัยการเปลี่ยนแปลงของประชากรอาจจะมาจากปัจจัยทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมอีกด้วย

(กลองศรี พิมลสมพงศ์) แนวความคิดของประชากรศาสตร์ ได้สามารถจำแนกและอธิบายถึงคุณสมบัติเฉพาะตนคนนั้นๆ ซึ่งมีผลต่อการสื่อสารกับผู้รับสาร ในสถานการณ์ต่างๆ ในการ สื่อสาร ผู้รับสารมีจำนวนน้อยก็อาจจะไม่ส่งผลให้เกิดปัญหาได้เพราะเราสามารถวิเคราะห์ผู้รับในทางกลับกัน ในบางสถานการณ์ผู้รับสารมีจำนวนมากเราจะไม่สามารถวิเคราะห์ผู้ได้อย่างละเอียดถี่ถ้วน ดังนั้น การจำแนกผู้รับสารออกเป็นกลุ่ม ๆ ก็อาจทำให้ง่ายต่อการสื่อสารมากขึ้นโดยสามารถจำแนกตามลักษณะประชากร (Demoyaphic Characteristics) ได้แก่

1. เพศ
2. อายุ
3. การศึกษา
4. สถานะทางสังคม
5. ศาสนา

ซึ่งปัจจัยเหล่านี้อาจส่งผลกระทบต่อ การตีความ การรับรู้ ความเข้าใจในการสื่อสาร ข้อมูลด้านประชากรจะมีประสิทธิภาพและเข้าถึงมากที่สุดก็ต่อเมื่อกำหนดกลุ่มเป้าหมายที่ชัดเจน ซึ่งคนที่มีลักษณะทางประชากรต่างกันก็จะมีลักษณะทางจิตวิทยาต่างกันอีกด้วย

1) เพศ (Sex) ธรรมชาติได้สร้างความสมดุลทางเพศโดยเบื้องต้นได้จำแนกปัจจัยทางเพศ ออกกลุ่มใหญ่ๆ คือผู้หญิง (Female) และผู้ชาย (Male) ก็จะมีแตกต่างกันด้านกายภาพ ความถนัดอารมณ์สภาวะทางจิตใจ และการตัดสินใจ ซึ่งจะนำพาความเกิด ทัศนคติ รสนิยม ที่แตกต่างกันออกไป รวมถึงประเพณีและวัฒนธรรมเป็นตัวกำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้หญิงและผู้ชายที่แตกต่างกันของทั้งสองเพศในสังคมอีกด้วยเพศหญิงมีแนวโน้มที่จะส่งและรับข่าวสารมากกว่าถ้าเปรียบเทียบกับเพศชายแต่ในทางกลับกันเพศชายไม่ได้เน้นย้ำไปถึงแค่การรับส่งข่าวสารทางปกติเท่านั้นแต่เพศชายยังต้องการที่จะสร้างความสัมพันธ์ต่อผู้รับและส่งข่าวสารนั้นอีกด้วย (ศิริวรรณ เสรีรัตน์. 2538)

เพศหญิงนั้นมีแนวโน้มที่จะคล้อยตามคนอื่น ได้ง่ายกว่าเพศชาย และรวมถึงเพศหญิงสามารถรับการสื่อสารและเลียนแบบพฤติกรรมและบุคลิกภาพนั้นๆจากผู้อื่นได้ดีกว่าผู้ชายอีกด้วย มากกว่านั้นเพศหญิงมีสภาวะทางจิตใจที่อ่อนโยนมากกว่าผู้ชายแต่ผู้ชายมีความหนักแน่นในการตัดสินใจและการใช้ชีวิตมากกว่าผู้หญิง และ ผู้ชายยังมีความสามารถในการจำรูปทรงของสิ่งของต่างๆ แม้ว่ารูปทรงนั้นจะพลิกแปลงไปในรูปแบบอื่นก็ตาม ทั้งสองเพศมีความแตกต่างในด้านต่าง ซึ่งส่งผลต่อการใช้ชีวิต การรับรู้ข่าวสารและการประยุกต์เพื่อใช้ในการชีวิตประจำวันอีกด้วย (กิ่งแก้ว ทรัพย์พระวงศ์ 2546)

แมคคีย์ (Mckcc, 1962) ศึกษาพบว่า ผู้ชายมีความสามารถทางการจำรูปทรงสิ่งของได้ แม้ว่าจะตั้งพลิกแปลงในรูปแบบต่างๆ หรือสามารถที่จะเห็นความสัมพันธ์ ของ Space -form ในจินตนาการได้ ส่วนพาเทลและกอร์ดอน (Patcl and Gordon, 1960) ศึกษาพบว่า เด็กหญิงมีแนวโน้มที่จะสามารถคล้อยตามผู้อื่น หรือ ถูกชักจูงใจได้ง่ายกว่าเด็กชาย สอดคล้องกับการวิจัยของ คิมเบอร์ (Kimber, 1974) ที่ศึกษาพบว่า เด็กหญิงสามารถรับสารและเลียนแบบพฤติกรรมบุคลิกภาพของผู้อื่นได้ง่ายกว่า เด็กชาย ผลการศึกษาและวิจัยของ เบอแนต และโกเซน (Bennctl & Cohen., 1959) ศึกษาเกี่ยวกับธรรมชาติของความแตกต่างกันระหว่างเพศชายกับเพศหญิงยังพบ ว่า เพศชายมีความคิดหนักแน่นมากกว่าความคิดของเพศหญิง แต่เพศหญิงจะมีความละเอียดอ่อนและรอบคอบ ในด้านความคิดมากกว่าเพศชายซึ่งจะส่งผลกระทบต่อกระบวนการรับรู้ข่าวสารและการวิเคราะห์ข้อมูลและนำมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตในขั้นต่อไปอีกด้วย

2) อายุ (Age) ปัจจัยของประชากรด้านอายุก็เป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่มีความสำคัญ ซึ่งปัจจัยทางอายุนี้ก็สามารถเป็นตัวกำหนดการตัดสินใจและพฤติกรรม ในการใช้ชีวิตรวมถึง พฤติกรรมและความคิดอีกด้วย นอกจากนี้ยังเป็นตัวแปรที่สามารถเปลี่ยนไปได้ตามกาลเวลา คนที่มีอายุน้อยกว่าอาจจะมีการตัดสินใจที่มีอารมณ์เข้ามาเป็นส่วนเกี่ยวข้องมากกว่า และคนที่มีอายุน้อยกว่าก็จะมีความคิดที่ค่านิยม

มากกว่าคนที่มียาอายุมากกว่าไปถึงกลุ่มคนที่มียาอายุน้อยจะเป็นกลุ่มที่มองโลกในแง่ดีมากกว่าและยึดถือในอุดมการณ์ของตนเองเมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มคนที่มียาอายุมากกว่า ในทางกลับกัน กลุ่มคนที่มียาอายุมากกว่าจะชอบที่จะเสพข่าวสารที่หนักมากกว่าเน้นไปทางด้านบันเทิง กลุ่มคนที่มียาอายุมากกว่าจะเป็นกลุ่มคนที่มองโลกในแง่ร้ายกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มคนอายุน้อยเพราะกลุ่มคนอายุมากได้ผ่านประสบการณ์ชีวิตมามากกว่าซึ่งส่งผลกระทบต่อการตัดสินใจ รวมไปถึงกลุ่มคนที่มียาอายุมากจะมีความคิดเชิงอนุรักษ์นิยมมากกว่าระมัดระวัง และยึดถือหลักปฏิบัติมากกว่า (Bennett & Cohen, 1959)

อายุที่เพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ จะมีผลต่อความตัดสินใจที่รอบคอบมากขึ้นทั้งความคิดพฤติกรรมและการตัดสินใจ การสื่อสารมีการเปลี่ยนไปตามอายุและประสบการณ์ ซึ่งบุคคลที่มีอายุมากกว่าจะสามารถรับการสื่อสารได้ดีกว่าบุคคลที่มีอายุน้อยกว่า ซึ่งสามารถสรุปได้โดยกล่าวว่าอายุที่เพิ่มมากขึ้นสามารถเป็นปัจจัยในการเปลี่ยนแปลงในวิธีคิดและสิ่งที่สนใจในอนาคตอีกด้วย(สุชา จันทรเฒ. 2544) จากการศึกษาของ ทอเรนซ์ (Tarance.1962) เรื่องความคิดละเอียดลออ ซึ่งเป็นองค์ประกอบหนึ่งของความคิดสร้างสรรค์พบว่า อายุที่เพิ่มขึ้นของเด็กจะทำให้มีความคิดที่รอบคอบเพิ่มมากขึ้นอายุหรือวัยเป็นปัจจัยที่ทำให้คนมีความแตกต่างในเรื่องความคิด และ พฤติกรรม บุคคล ที่มีอายุมากจะมีพฤติกรรมตอบสนองต่อการติดต่อสื่อสารต่างจากบุคคลที่มีอายุน้อย และบุคคลที่มีอายุน้อยจะมีพฤติกรรมตอบสนองต่อการติดต่อสื่อสารเปลี่ยนไปเมื่อตนเองมีอายุมากขึ้น

3) การศึกษา (Education) การศึกษานี้หมายถึงระดับการศึกษาและความรู้ที่ได้รับจากสถาบันและอาจารย์ถึงประชากรชีวิตของบุคคลนั้น 1 ซึ่งบ่งบอกถึงการรู้หนังสือและมีผลต่อการรับข่าวสารต่างๆจะช่วยให้คนนั้นๆ มีความรู้ทั้งทางด้านวิชาการการใช้ชีวิต ซึ่งสิ่งเหล่านี้ความสามารถในการรับข่าวสารเพิ่มมากขึ้นและสามารถแยกแยะข่าวสารต่าง 1 ได้เป็นอย่างดีอีกด้วยซึ่ง การศึกษาได้เริ่มส่งผลตั้งแต่ผู้สอนมาถึงผู้เรียนซึ่งผู้สอนสามารถสอดแทรก ทศนคติและความรู้ไปสู่ผู้เรียนได้นอกจากการศึกษาก็จะเพิ่มพูนความรู้แล้วการศึกษายังสามารถสร้างความแตกต่างทางด้านความคิด ทศนคติได้อีกด้วย รวมถึงยังพัฒนาความคิดในด้านคุณธรรม จริยธรรมต่างๆ อีกด้วยระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน สาขาวิชาที่แตกต่างกัน ยุคสมัยและระบบการศึกษาที่แตกต่างกันอาจจะส่งผลกระทบต่อความคิดและความต้องการที่แตกต่างกันอีกด้วย (ปรมะ สตะเวทิน, 2546)

ปัจจัยด้านการศึกษาที่ดีจะเป็นตัวบ่งบอกความได้เปรียบของผู้รับสาร เช่น ผู้ที่มีการศึกษาสูงจะสามารถรับข่าวสารและตีความได้ศึกษาผู้ที่มีการศึกษาน้อยกว่า สามารถเข้าใจสิ่งต่างๆ ได้ดีและไม่เชื่ออะไรง่าย ๆ จนกว่าจะได้รับหลักฐานที่มากพอ ยังรวมไปถึงผู้ที่มีการศึกษาสูงก็จะใช้เวลาว่างในการรับข่าวสารจากสื่อต่าง ๆ เช่น โทรทัศน์ วิทยุ สื่อสิ่งพิมพ์ และสื่ออินเทอร์เน็ตอย่างไรก็ตามหากพวกเขามีเวลาจำกัดก็จะเลือกรับข่าวสารจากสื่อสิ่งพิมพ์มากกว่าสื่อชนิดอื่น 1การศึกษานอกจากจะทำให้บุคคลมีศักยภาพเพิ่มขึ้นแล้ว การศึกษายังทำให้เกิดความแตกต่างทาง ทศนคติ ค่านิยม และคุณธรรมความคิดอีกเช่นกัน นอกจากนี้ ปรมะ สตะเวทิน,(2546)

ยังได้กล่าวว่าการศึกษา เป็นลักษณะสำคัญอีกประการหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อผู้รับสาร ดังนั้น คนที่ได้รับการศึกษาในระดับที่ต่างกัน ยุคสมัยที่ต่างกัน ระบบการศึกษาแตกต่างกัน สาขาวิชาที่แตกต่างกัน จึงมีความรู้สึกนึกคิดอุดมการณ์และความต้องการที่แตกต่างกันไปอีกด้วย ในด้านเนื้อหาที่เปิดรับนั้น พบว่า คนที่มีการศึกษาสูง นิยมเปิดรับข่าวและเรื่องเกี่ยวกับสาธารณสุข เนื้อหาหนักและมี

งานวิจัยที่พบว่า คนที่มีการศึกษาสูงยังมีการรับข้อมูลอย่างวิพากษ์วิจารณ์ (Critical) และตั้งข้อสงสัย (Skeptical) มากกว่า (กาญจนา แก้วเทพ, 2552)

2.2 ทฤษฎีเกี่ยวกับด้านความสำเร็จ

2.2.1 ปัจจัยที่กำหนดความสำเร็จและความล้มเหลวของวิสาหกิจชุมชน

ณรงค์ เพ็ชรประเสริฐ (2542) กล่าวว่า ปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดความสำเร็จและความล้มเหลวของวิสาหกิจชุมชนสรุปได้ดังนี้

1) ปัจจัยด้านเงินทุน กิจกรรมธุรกิจที่ต้องอาศัยการตลาดจะเริ่มจากการนำเงินไปลงทุนทำการผลิต ทำการค้า เพื่อให้เกิดรายได้มีกำไรกว่าเดิม เงินลงทุนในการทำธุรกิจมาจาก 3 แหล่งคือ เงินทุนตนเอง เงินทุนที่กู้ยืมจากแหล่งเงินกู้ต่าง ๆ และเงินทุนที่ได้มาจากการระดมทุนจากคนในชุมชนเอง

2) ปัจจัยด้านการตลาด จะต้องทราบว่าสินค้าที่ผลิตได้จะนำไปจำหน่ายที่ไหนและจำหน่ายอย่างไร วิสาหกิจชุมชนที่ประสบผลสำเร็จเป็นกลุ่มที่มีคู่ค้าที่แน่นอนและพอเพียง ปัจจัยด้านการตลาดเป็นตัวบ่งชี้ความสำเร็จ หรือความล้มเหลวของวิสาหกิจชุมชน ตลาดจึงเป็นหัวใจการผลิตเป็นตัวนำการผลิต

3) ปัจจัยด้านการผลิต จะผลิตอะไร ผลิตอย่างไร ต้องผ่านการวิเคราะห์อุปสรรคและอุปทานของการตลาด ความชำนาญของผู้ทำการผลิตเป็นปัจจัยที่สำคัญพอ 1 กับโอกาสทางการตลาด การผลิตในชุมชนที่มีต้นทุนการผลิตไม่สูง พร้อมกับผู้ผลิตมีความรู้ ทักษะความชำนาญสามารถได้รับผลผลิตที่มีคุณภาพและสามารถแข่งขันในตลาดได้ การผลิตที่จะประสบผลสำเร็จต้องสอดคล้องกับโอกาสทางการตลาดและผลผลิตเป็นที่ต้องการของตลาด

4) ปัจจัยด้านการบริหารจัดการ การบริหารจัดการเกี่ยวกับการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนแบ่งเป็น 3 ด้าน คือ

(1) ด้านระบบการเงิน ความสามารถในการระดมทุนและสะสมทุน

(2) ด้านระบบงาน วิสาหกิจชุมชนที่จะประสบผลสำเร็จต้องมีการจัดโครงสร้างการบริหารมีการแบ่งฝ่าย แบ่งสายงาน เพื่อการควบคุมกำกับอย่างชัดเจน

(3) ด้านระบบบุคลากร ในวิสาหกิจชุมชนส่วนใหญ่ไม่ค่อยมีสายงานบังคับบัญชาที่ชัดเจนเนื่องจากบุคลากรที่เป็นลูกจ้างมีน้อยบุคลากรของกลุ่มส่วนใหญ่จะเป็นสมาชิกและกรรมการ การสั่งการ การบังคับบัญชา การให้ทุนให้โทษจึงไม่มีความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนในด้านบุคลากร จึงขึ้นอยู่กับผู้บริหารและสมาชิกมีสัจจะ คุณธรรมและความเสียสละ

(4) ปัจจัยด้านผู้นำ คนในชนบทส่วนใหญ่ผู้นำมักเกิดขึ้นโดยธรรมชาติเกิดจากผู้ประสบผลสำเร็จในอาชีพ ความมีบารมี มีความรู้ มีฐานะ เป็นที่พึ่งพาของคนในสังคมได้ วิสาหกิจชุมชนที่ประสบผลสำเร็จมักอยู่ภายใต้การนำของบุคคลเหล่านี้ จากการศึกษาจะพบว่าวิสาหกิจชุมชนที่ก่อตั้งโดยบุคคลที่เป็นที่ยอมรับของชาวบ้าน การระดมทุนจะง่าย กิจกรรมขยายตัวได้รวดเร็วมีความมั่นคงและโอกาสประสบผลสำเร็จมีสูง

(5) ปัจจัยด้านแรงงาน แรงงานในกิจการวิสาหกิจชุมชนที่เป็นลูกจ้างส่วน

ใหญ่มีน้อยโดยมากเป็นประเภททำงานให้ตัวเอง ภายในครอบครัว ส่วนมากพบว่าเป็นแรงงานที่มีความรู้น้อยขาดทักษะและประสบการณ์ จึงเป็นแรงงานไร้ฝีมือ เป็นแรงงานของคนรุ่นพ่อแม่ ปู่ ย่า เป็นสำคัญ

(6) ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิก การเกิดขึ้นหรือการเติบโตและยั่งยืนของวิสาหกิจชุมชนต้องอาศัยความร่วมมือร่วมใจของชุมชน ต้องร่วมกันคิด ร่วมกันตัดสินใจร่วมกันทำ และร่วมกันรับผิดชอบ การมีส่วนร่วมของสมาชิกจะรวมถึงร่วมกันระดมทุน ถิ่นทุนและนำทุนไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ

ยุพา อินทราเวช (2562) ได้กล่าวว่าการจัดการเป็นเรื่องสำคัญอย่างยิ่งในการทำกิจการวิสาหกิจชุมชน เพราะวิสาหกิจชุมชนเป็นการประกอบการเชิงธุรกิจของคนในชุมชน ซึ่งต้องมีการวางแผนและจัดการทุกขั้นตอน ตั้งแต่การผลิต การตลาด การเงินการบัญชี การบริหารบุคคล ฯลฯ เพื่อให้ผลผลิตทั้งที่เป็นสินค้าหรือบริการของวิสาหกิจชุมชนมีคุณภาพได้มาตรฐาน ตรงตามความต้องการของผู้บริโภค และทุกขั้นตอนในการบริหารมีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ โดยวิสาหกิจชุมชนที่ประสบความสำเร็จส่วนใหญ่มีความสามารถในการจัดการตั้งแต่ต้นน้ำจนถึงปลายน้ำ แต่บางวิสาหกิจชุมชนอาจเก่งเฉพาะบางเรื่อง เช่น เก่งการจัดการด้านการผลิตวัตถุดิบ หรือเรียกว่า การผลิตระดับต้นน้ำ บางวิสาหกิจชุมชนเก่งในเรื่องการแปรรูปสร้างมูลค่าเพิ่มจากผลผลิตต้นน้ำให้เกิดเป็นผลิตภัณฑ์ที่หลากหลาย เรียกว่า เก่งในระดับกลางน้ำ บางวิสาหกิจชุมชนเก่งด้านการขาย การตลาด เรียกว่า เก่งในระดับปลายน้ำ นอกจากนี้วิสาหกิจชุมชนจะต้องมีความสามารถด้านการสร้างเครือข่ายด้วย เพื่อเป็นการเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในเรื่องที่ตนเองไม่เก่ง เพื่อให้การทำกิจการในภาพรวมก้าวหน้าได้อย่างมีประสิทธิภาพเรียกว่าเป็นผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนมืออาชีพ ที่อาศัยการจัดการเป็นเครื่องมือ ผ่านการเรียนรู้ ฝึกฝนและดำเนินการอย่างเป็นขั้นเป็นตอนตั้งแต่กิจการขนาดเล็กจนกระทั่งเติบโตและประสบความสำเร็จ

2.2.2 ตัวชี้วัดความสำเร็จ

อันนา อ่อนมาก (2553) ได้กล่าวถึง ตัวชี้วัดความสำเร็จไว้ ดังนี้

ด้านศักยภาพชุมชน คือความสามารถ หรือชุมชนที่มีการเจริญเติบโตเป็นชุมชนที่มีประชาชนทำงานร่วมกัน เพื่อสร้างระเบียบทางสังคมต่างๆหลายด้านประชาชนตั้งเป้าหมายสำหรับการใช้ชีวิตร่วมกัน เป็นหมู่และความสามารถที่จะร่วมกัน ดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายนั้น ๆ ได้ซึ่งสามารถพิจารณาความสำเร็จด้านศักยภาพชุมชนได้ดังนี้

1) ศักยภาพ โดยรวมมีความสามารถในการจัดการสินค้าของชุมชนสามารถใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการผลิตสินค้าของชุมชนคนในชุมชนมีประสบการณ์ในทางธุรกิจมากขึ้น

2) การรวมกลุ่ม มีการรวมกลุ่มพัฒนาขนาดของกลุ่มขยายเพิ่มจำนวนสมาชิกมากขึ้น กลุ่มมีความสามัคคีในระหว่างสมาชิก

3) ผู้นำทางธุรกิจ เกิดผู้นำทางธุรกิจอย่างไม่เป็นทางการมีการยอมรับในชุมชนให้เป็นตัวแทน หรือผู้นำทางธุรกิจ

4) ทรัพยากรท้องถิ่น มีการใช้ทรัพยากรท้องถิ่นในการผลิต และเกิดความเป็นนิยมไทยรักในภูมิปัญญาท้องถิ่น

ด้านการมีตลาดรองรับผลิตภัณฑ์ การพิจารณาความสำเร็จด้านผลิตภัณฑ์
การมีตลาดรองรับผลิตภัณฑ์ได้ดังนี้

1) ผลิตภัณฑ์ได้รับการยอมรับในชุมชน ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นมีความเป็น
เอกลักษณ์ของตัวผลิตภัณฑ์

2) ผลิตภัณฑ์ได้รับการพัฒนาคุณภาพ เช่น การได้รับมาตรฐานผลิตภัณฑ์
รหัสแห่งไทย มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมฮาลาล ลิขสิทธิ์ทางปัญญา มาตรฐานสินค้าไทยพัฒนา
ชุมชน เป็นต้น

3) มีการเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์เช่น การแปรรูปผลิตภัณฑ์ให้มีมูลค่าสูงขึ้นมีการ
ประกวดผลิตภัณฑ์เพื่อยกระดับ สินค้า ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นจุดนำ ส่งเสริมการนิยมไทยเป็น
จุดเด่นของผลิตภัณฑ์ เป็นต้น

ด้านการทำธุรกิจอย่างยั่งยืน ซึ่งสามารถพิจารณาความสำเร็จด้านการทำ
ธุรกิจยั่งยืนได้ ดังนี้

- 1) ชุมชนได้ร่วมจัดตั้งองค์การเพื่อทำ ธุรกิจการตลาด ได้ด้วยตนเอง
- 2) มีสถานที่จำหน่ายผลิตภัณฑ์เป็นของชุมชน
- 3) มีการบริหารจัดการโดยชุมชนที่ดี
- 4) เป็นความต้องการของตลาดอย่างแท้จริง

วรรณพา นามสีฐาน (2555) กล่าวว่า โครงสร้างองค์การจะเป็นตัวกำหนดบทบาท หน้าที่
กฎระเบียบต่าง ๆ ความรับผิดชอบรวมทั้งการใช้อำนาจหน้าที่ การกำหนดบทบาทหน้าที่
ในการปฏิบัติงาน การกระจายอำนาจ การควบคุมการปฏิบัติงาน การวางแผนการปฏิบัติงาน การ
ตัดสินใจการใช้อำนาจในการบริหารงาน การใช้กฎระเบียบข้อบังคับในองค์การการจัดโครงสร้าง การ
บริหารงานสายการบังคับบัญชา การติดต่อสื่อสาร

(1) ปัจจัยด้านภาระงาน (Lasks) เป็นปัจจัยด้านภาระงานภายในองค์กรปัจจัยด้านภาระ
งานนี้ประกอบไปด้วยงานหรือกิจกรรมทั้งหมดที่องค์การต้องดำเนินการ ซึ่งปัจจัยด้านนี้มี
ความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิดกับปัจจัยด้านเทคโนโลยี เนื่องจากต้องมีการใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ต่าง ๆ
รวมถึงเทคนิค วิธีการใหม่ๆ ในการปฏิบัติงาน (เสาวณี ตรีพุทธิรัตน์, 2547)

(2) ปัจจัยด้านเทคโนโลยี (Technology) หมายถึง สิ่งก่อสร้าง วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ
ในการทำงาน วรรณพา นามสีฐาน (2555) กล่าวว่า โครงสร้างองค์การจะเป็นตัวกำหนดบทบาท
หน้าที่กฎระเบียบต่าง ๆ ความรับผิดชอบรวมทั้งการใช้อำนาจหน้าที่ การกำหนดบทบาทหน้าที่ในการ
ปฏิบัติงานการกระจายอำนาจ การควบคุมการปฏิบัติงาน การวางแผนการปฏิบัติงาน การตัดสินใจ
การใช้อำนาจในการบริหารงาน การใช้กฎระเบียบข้อบังคับในองค์การการจัดโครงสร้าง การ
บริหารงานสายการบังคับบัญชา การติดต่อสื่อสาร

กษมาพร พวงประยงค์ และนพพร จันทรนาชู (2556) กล่าวว่า การพิจารณาถึงปัจจัยที่สำคัญ
ของวิสาหกิจชุมชนต่อการพัฒนาให้เกิดประสิทธิภาพในการดำเนินกิจการนั้น สามารถแบ่งเป็น 4
ปัจจัยหลัก ดังนี้

(1) ปัจจัยการจัดการวิสาหกิจชุมชน

(1.1) ด้านการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน เน้นการใช้หลักการ 4M.ในการขับเคลื่อนให้เกิดการพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย คน (Man) เงิน (Money) เครื่องมือเครื่องจักร (Materials) การจัดการ (Management)

(1.2) ด้านการผลิต เป็นการนำทรัพยากรต่าง ๆ ที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้ให้เกิดการบูรณาการของปัจจัยการผลิต อันประกอบด้วย 1) ที่ดิน 2) แรงงาน 3)ทุน และ 4)ประกอบการ (ทศพร แก้วขวัญไกร, 2556)

(1.3) ด้านการตลาด สร้างกระบวนการให้ครบวงจรพัฒนาอย่างเป็นระบบที่ต้องพิจารณาถึง 1) ผลิตภัณฑ์ 2) ราคา 3) ช่องทางการจัดจำหน่าย และ 4) การส่งเสริมการขาย (ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ, 2546)

(2) ปัจจัยการบริหารวิสาหกิจชุมชน

(2.1) ด้านภาวะผู้นำ กลุ่มและคณะกรรมการกลุ่มถือว่าเป็นปัจจัย

สำคัญของการบริหาร วิสาหกิจชุมชน เหตุเพราะการมีผู้นำ ในลักษณะหัวก้าวหน้าที่ต้องการพัฒนาท้องถิ่นให้ถึงเป้าหมายอันพึงประสงค์ต้องมีศักยภาพหลายประการ อันประกอบด้วย 1) การสร้างสัมพันธ์อันดี 2) ด้านการสื่อสารอย่างมีระบบ 3) การมีพลังอำนาจแบบทางการและไม่ทางการ 4) แก้ปัญหาความขัดแย้งด้วยหลักความ ยึดหยุ่น และ 5) เข้าใจถึงพฤติกรรมของแต่ละกลุ่มในชุมชน (ศศิภา พิทักษ์สานต์, 2556)

(2.2) ด้านสมาชิกกลุ่ม เป็นสิ่งที่สมาชิกกลุ่มต้องมีวัตถุประสงค์ร่วมกัน

ในการกำหนดทิศทาง ในการบริหารวิสาหกิจชุมชนให้ถึงเป้าหมายที่ต้องการ โดยสมาชิกต้องมีส่วนร่วมในการพัฒนาเรียนรู้มีความกระตือรือร้นและเน้นหลักประชาธิปไตย (วัชชัย บุญมี และคณะ, 2555)

(2.3) ด้านการจัดการกลุ่ม เน้นการใช้หลักการแห่งการวางแผน การจัดการองค์การ การบังคับบัญชาสั่งการ การประสานงาน และการควบคุมเป็นกลไกสำคัญของการจัดการในการบริหารกลุ่ม (วัชชัย บุญมี และคณะ, 2555)

(2.4) ด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิกกลุ่ม เป็นหลักประชาธิปไตยที่สำคัญที่สมาชิกกลุ่ม สามารถแสดงความคิดเห็นในการบริหารจัดการท้องถิ่นอย่างมีประสิทธิภาพ ในการขับเคลื่อนในการแก้ปัญหาเพื่อสนองความต้องการของชุมชน โดยการมีส่วนร่วมสามารถดำเนินการได้ 3 แบบ คือ การสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม การวิจัยแบบมีส่วนร่วมและการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมโดยสมาชิกกลุ่มถือเป็นหัวใจสำคัญของการดำเนินการให้ยั่งยืนได้ (วัชชัย บุญมี และคณะ, 2555) อาจกล่าวได้ว่าการมีส่วนร่วมที่ต้องมีการช่วยกันคิดช่วยกันคัดเลือกสู่กระบวนการตัดสินใจลงมือปฏิบัติ และพิจารณาถึงความเป็นไปได้ด้วยการประเมินผล

(3) ปัจจัยแห่งภูมิปัญญาท้องถิ่น

(3.1) ด้านกระบวนการเรียนรู้ในชุมชน เน้นการใช้องค์ความรู้บนพื้นฐาน

เศรษฐกิจพอเพียงที่มีอยู่ในท้องถิ่น (เกษมพร พวงประยงค์ และนพพร จันทรนาถ, 2556) ในการพัฒนาแห่งการพึ่งตนเอง เป็นหลักจากการใช้ทรัพยากรธรรมชาติรอบตัว ผนวกกับภูมิปัญญาแห่งทุนสังคมของคนในท้องถิ่นมาพัฒนา และเปิดโอกาสสร้างองค์ความรู้ผ่านกิจกรรมนอกห้องเรียนที่

สามารถเรียนรู้ได้ในการประกอบอาชีพเพื่อใช้ในการแสวงหานวัตกรรมใหม่ภายใต้วงจรคุณภาพ PDCA คือ วางแผน (Plan) ปฏิบัติ (Do) ตรวจสอบ (Check) ปรับปรุงการดำเนินงาน (Action) ที่จะสร้างกรอบแนวคิดให้เกิดกระบวนการเรียนรู้เป็นวัฏจักรอย่างมีคุณภาพ

(3.2) ด้านการถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นหลักการสำคัญที่จะนำองค์ความรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นไปถ่ายทอดให้เกิดคุณค่าอันยาวนานไว้กับอนุชนรุ่นหลัง โดยกระบวนการถ่ายทอดต้องพิจารณากลุ่มซึ่งสามารถแบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ 1) กลุ่มที่ต้องการถ่ายทอดภูมิปัญญาให้แก่เด็กและเยาวชน 2) กลุ่มที่ต้องการถ่ายทอดภูมิปัญญาให้แก่ผู้ใหญ่ โดยการแบ่งกลุ่มทำให้มีการสร้างสื่อสารในการถ่ายทอดให้ตรงกับกลุ่มที่สนใจ นอกจากนั้นการถ่ายทอดภูมิปัญญาสามารถวิเคราะห์ถึง กลยุทธ์เป็น 7 รูปแบบ คือ 1) กลยุทธ์แบบ เรียนปนเล่น 2) กลยุทธ์แบบการถือผู้เรียนเป็นตัวตั้ง 3) กลยุทธ์แบบการผสมผสาน 4) กลยุทธ์แบบการเสริม "ราก" แห่งคุณค่าในการถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น 5) กลยุทธ์การให้ผู้เรียนทดลองเป็นผู้ผลิต 6) กลยุทธ์การเสริมสร้างความรู้ทัศนคติที่ดีและทำกิจกรรม 7) กลยุทธ์การเปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นเป็นเวทีกลางเพื่อสร้างการมีส่วนร่วม (เดชวิทย์ นิลวรรณ และทิพย์พยุ ฤกษ์สุนทร, 2557)

(4) ปัจจัยการสนับสนุนภายนอก

(4.1) ด้านการสนับสนุนจากภาครัฐบาล ในพระราชบัญญัติส่งเสริม

วิสาหกิจชุมชน 2548 ได้ กำหนดไว้อย่างชัดเจนเกี่ยวกับการส่งเสริมและสนับสนุนวิสาหกิจชุมชนให้เกิดความเข้มแข็ง แต่สิ่งต้องตระหนักเพิ่มเติมเกี่ยวกับการสนับสนุนจากภาครัฐบาล (อุทิศ สังขรัตน์ และธงพลพรหม สาขา ณ สกลนคร, 2556) โดยสิ่งที่ต้องพิจารณา คือ 1) สร้างพี่เลี้ยงในการบริหารจัดการให้ครบวงจร ด้วยการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างมหาวิทยาลัยท้องถิ่นให้เป็นแกนนำ 2) ลดขั้นตอนเกี่ยวกับกระบวนการหรือขั้นตอนต่างๆที่ต้องผ่านในส่วนของภาครัฐบาลให้น้อยลงแต่มีประสิทธิภาพขึ้น 3) หาแหล่งเงินทุนดอกเบี้ยต่ำที่สามารถขับเคลื่อนวิสาหกิจชุมชนมีแหล่งข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ เกี่ยวข้องกับวิสาหกิจชุมชนทั้งประเทศมีแนวโน้มหรือทิศทางการผลิตควรมีการพัฒนาเป็นอย่างไรในโลกปัจจุบัน

(4.2) ด้านสนับสนุนจากเครือข่ายวิสาหกิจชุมชน การผลิตสิ่งที่จะทำให้เครือข่ายวิสาหกิจชุมชนประสบผลสำเร็จได้นั้น มีหลักการที่สำคัญดังนี้ 1) เน้นการสร้าง ความเข้าใจและการร่วมมือกัน 2) ออกแบบการมีส่วนร่วมของเครือข่ายในการพัฒนาการเรียนรู้ร่วมกัน 3) วิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคของกลุ่มและเครือข่าย 4) สร้างแผนยุทธศาสตร์พัฒนาของเครือข่าย 5) การใช้หลักประชาธิปไตยเพื่อหาประชามติ 6) ดำเนินกิจการตามแผนยุทธศาสตร์ผสมผสานการเรียนรู้เพิ่มเติมจากการสร้างความสัมพันธ์กับมหาวิทยาลัยในท้องถิ่น ให้วิธีคิดใหม่ๆ จากนักวิชาการภายนอก (ประหยัด มโนพะเส้า, 2556)

พัชราภรณ์ เลขยันต์. (ม.ป.ป.) กล่าวว่า การประกอบธุรกิจทุกประเภทมักได้รับผลกระทบจากปัจจัยและสิ่งแวดล้อมทางธุรกิจ ผลกระทบนั้นจะแตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับสิ่งแวดล้อมที่ธุรกิจนั้นตั้งอยู่ ซึ่งแบ่งได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ

(1) ปัจจัยและสิ่งแวดล้อมภายใน (Internal Environment) ได้แก่

(1.1) บุคลากร เป็นปัจจัยและสิ่งแวดล้อมที่มีความสำคัญมากที่สุดเนื่องจากบุคลากรเป็นผู้สร้างคุณภาพของสินค้าและบริการให้แก่กิจการนั้น ๆ จึงเป็นหน้าที่ของผู้ประกอบการที่จะพัฒนา

บุคลากรของตนโดยการฝึกอบรมหรือการจัดสัมมนา ในขณะที่เดียวกันบุคลากรเองก็ต้องเป็นผู้ที่รักการเรียนรู้ในสิ่งใหม่ ๆ เพื่อพัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลาด้วย

(1.2) เงิน เป็นปัจจัยที่ทำให้กิจการดำเนินไปโดยราบรื่น ผู้ประกอบการควรเป็นผู้ที่มีความสามารถในการจัดหาแหล่งเงินทุนและบริหารเงินทุนให้มีประสิทธิภาพสูงสุด เพื่อให้กิจการประสบผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้

(1.3) วัตถุดิบ เป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งในการผลิตสินค้าผู้ประกอบการควรเลือกวัตถุดิบที่มีคุณภาพดี มีปริมาณเพียงพอต่อการผลิต นอกจากนี้จะต้องคำนึงถึงว่าสามารถที่จะนำวัตถุดิบอื่นมาใช้ทดแทนได้หรือไม่

(1.4) เครื่องจักร เป็นปัจจัยในการเพิ่มผลผลิตให้มีทั้งปริมาณและคุณภาพตรงกับความต้องการของลูกค้าหรือผู้บริโภคช่วยลดปัญหาการขาดแคลนคนงาน นอกจากนี้ยังต้องคำนึงถึงปัจจัยภายในอื่น ๆ ด้วย

(1.5) การจัดการ เป็นวิธีการหรือรูปแบบในการนำเอาทรัพยากรทั้งหมดขององค์กรมาจัดการเพื่อให้การผลิตเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ การจัดการที่ดีจะช่วยลดต้นทุนในการผลิตเป็นการใช้ทรัพยากรที่อยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด

(1.6) การตลาด เป็นการดำเนินการเพื่อที่จะนำสินค้าและบริการจากผู้ประกอบการ หรือผู้ผลิตไปสู่ลูกค้าหรือผู้บริโภค การตลาดมีส่วนสำคัญในการกำหนดตัวสินค้าและบริการที่จะผลิตออกมาโดยอยู่บนพื้นฐานของความต้องการของผู้บริโภคเป็นสำคัญเหมาะสมกับธุรกิจของตนเองเพื่อให้เกิดสภาพคล่อง

(2) ปัจจัยและสิ่งแวดล้อมภายนอก (External Environment) ได้แก่

(2.1) ภาวะเศรษฐกิจ เป็นปัจจัยและสิ่งแวดล้อมที่ไม่สามารถควบคุมได้ ดังนั้น จึงขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้ประกอบการหรือผู้ผลิตที่จะต้องคาดคะเนภาวะเศรษฐกิจไว้ล่วงหน้าเพื่อจะได้วางแผนปรับปรุงธุรกิจของตนเองให้เจริญรุ่งเรืองหรือประสบกับความสูญเสียให้น้อยที่สุดเท่าที่จะทำได้

(2.2) ระบบการแข่งขัน ผู้ประกอบการ หรือผู้ผลิตจะต้องเป็นผู้ที่สามารถมองระบบการแข่งขันในธุรกิจของตนเองได้ว่าธุรกิจอยู่ในระดับใด สามารถที่จะแข่งขันกับคู่แข่งได้หรือไม่ หากแข่งขันได้จะแข่งขันด้วยกลยุทธ์หรือวิธีการใดจึงจะสามารถชนะคู่แข่งได้

(2.3) สภาพแวดล้อมและวัฒนธรรม เป็นตัวกำหนดว่าสภาพสังคมและวัฒนธรรมในลักษณะนี้ เหมาะที่จะประกอบธุรกิจประเภทใด เพื่อให้สินค้าและบริการที่ผลิตออกมาสามารถจำหน่ายได้

(2.4) สภาพแวดล้อมทางกฎหมาย กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจตราขึ้นเพื่อให้การดำเนินธุรกิจต่าง ๆ เป็นไปด้วยความยุติธรรม เช่น กฎหมายป้องกันการผูกขาด กฎหมาย คุ่มครองผู้บริโภค เป็นต้น ผู้ประกอบการที่ดี จึงควรดำเนินธุรกิจของตนภายใต้กฎหมาย แต่เนื่องจากภาวะแวดล้อมทางกฎหมายมีข้อกำหนดหรือข้อบังคับมากมายและกฎหมายบางฉบับเข้าใจยาก จึงมักมีที่ปรึกษาทางกฎหมายประจำกิจการเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติ

(2.5) ภาวะทางการเมือง การเมืองนับว่ามีอิทธิพลเหนือการควบคุมของธุรกิจเป็นอย่างมาก นักธุรกิจจึงพยายามเข้ามามีบทบาททางการเมือง เพื่อจะได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการตรากฎหมายหรือระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ และนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อธุรกิจของตน

(2.6) เทคโนโลยี ผู้ประกอบการหรือผู้ผลิตจะต้องเป็นผู้ที่แสวงหาความรู้ใหม่ ๆ เกี่ยวกับเทคโนโลยีอยู่เสมอ เพราะเทคโนโลยีมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ผู้ที่ก้าวทันเทคโนโลยีมาใช้อย่างถูกต้องและเหมาะสมเท่านั้น จึงจะสามารถดำเนินธุรกิจให้ประสบความสำเร็จอย่างยั่งยืน

พัชราภรณ์ เลขยันต์ (ม.ป.ป1) ได้แบ่งสภาพแวดล้อมทางธุรกิจออกเป็น 2 ประเภท คือ

(1) ปัจจัยแวดล้อมที่ควบคุมได้ หมายถึง สภาพแวดล้อมภายในทุกชนิดที่เกี่ยวข้องกับการดำเนิน การภายในของธุรกิจ เช่น

- (1.1) วัตถุประสงค์ของธุรกิจ
- (1.2) ทรัพยากรของธุรกิจ
- (1.3) การจัดการ

(2) ปัจจัยแวดล้อมที่ไม่สามารถควบคุมได้ หมายถึง สภาพแวดล้อมภายนอกกิจการที่ผู้ประกอบการไม่สามารถควบคุมได้ เช่น

- (2.1) ปัจจัยแวดล้อมทางเศรษฐกิจ
- (2.2) ปัจจัยแวดล้อมทางด้านสังคม
- (2.3) ปัจจัยแวดล้อมทางการเมืองและกฎหมาย
- (2.4) ปัจจัยแวดล้อมทางด้านเทคโนโลยี
- (2.5) ปัจจัยแวดล้อมทางการแข่งขัน

2.2.3 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารจัดการ

ทุกองค์กรหรือทุกกลุ่มไม่ว่าจะมีขนาดประเภทอย่างไรจำเป็นต้องมีการจัดการที่ดี ซึ่งการจัดการที่ดีเป็นจุดเริ่มต้นของการดำเนินงานในองค์กร เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดต่อการดำเนินงานและเกิดประสิทธิผลต่อองค์กรหรือกลุ่มในการศึกษาคั้งนี้จะศึกษาถึงองค์ประกอบของความสามารถในการบริหารจัดการได้แก่การบริหารการจัดการด้านการตลาด การบริหารการจัดการด้านการเงินการบริหารการจัดการด้านการผลิต และการบริหารการจัดการด้านบุคคล ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1) ความหมายของการบริหารการจัดการ

วรารณ ศรีบุญ (2552) การบริหารคือการที่กลุ่มใช้ทรัพยากรโดยผ่านกระบวนการ ตั้งแต่การวางแผน การจัดองค์กรการสั่งการถึงขั้นสุดท้ายคือการรายงานผล ซึ่งผู้นำมีอำนาจในการบริหารการตัดสินใจและการสั่งการวิวัช วิวัชนิการวรรณ (2598) การบริหารจัดการ (Management /dministration) คือ การบริหารการพัฒนา (Development Administration) แม้กระทั่งการบริหารการบริการ ServiceAdministration) แต่ละคำมีความหมายคล้ายคลึงหรือใกล้เคียงกันที่เห็นได้อย่างชัดเจนมีอย่างน้อย 3 ส่วน คือ 1) ล้วนเป็นแนวทางหรือวิธีการบริหารงานภาครัฐที่หน่วยงานของรัฐ และเจ้าหน้าที่ของการปฏิบัติราชการเพื่อช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารราชการ 2) มีประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือการคิด (Thinking) หรือการวางแผน (Planning) การดำเนินงาน

(Acting)และการประเมินผล (Evaluating) และ 3) มีจุดหมายปลายทาง คือการพัฒนาประเทศไปในทิศทางที่ทำให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นรวมทั้งประเทศชาติมีความเจริญก้าวหน้าและมั่นคงเพิ่มขึ้นสำหรับส่วนที่แตกต่างกันคือ แต่ละคำมีจุดเน้นต่างกันกล่าวคือ การบริหารจัดการเน้นเรื่องการนำแนวคิด การจัดการของภาคเอกชนเข้ามาใช้ในการบริหารราชการ เช่น การมุ่งหวังผลกำไร การแข่งขัน ความรวดเร็วการตลาด การประชาสัมพันธ์ การจูงใจด้วยค่าตอบแทน การลดขั้นตอน และการลดพิธีการ เป็นต้นในขณะที่การบริหารการพัฒนาให้ความสำคัญเรื่องการบริหารรวมทั้งการพัฒนานโยบาย แผนงานโครงการ (Policy, Plan, Program, Project) หรือกิจกรรมของหน่วยงานของรัฐ ส่วนการบริหารการบริการเน้น เรื่องการอำนวยความสะดวกและการให้บริการแก่ประชาชน

ธงชัย สันติวงษ์ (2543) กล่าวถึงลักษณะของงานบริหารจัดการไว้ 3 ด้าน คือ

1) ในด้านที่เป็นผู้นำหรือหัวหน้างานงานบริหารจัดการหมายถึง ภาระหน้าที่ของบุคคลใดบุคคลหนึ่งที่ปฏิบัติตนเป็นผู้นำภายในองค์กร

2) ในด้านของภารกิจหรือสิ่งที่ต้องทำงานบริหารจัดการหมายถึง การจัดระเบียบทรัพยากรต่าง ๆ ในองค์กรและการประสานกิจกรรมต่าง ๆ เข้าด้วยกัน

3) ในด้านของความรับผิดชอบงานบริหารจัดการหมายถึง การต้องทำให้งานต่าง ๆ สำเร็จลุล่วงไปด้วยดีด้วยการอาศัยบุคคลต่าง ๆ เข้าด้วยกัน

สรุป การบริหารการจัดการเป็นกระบวนการที่สำคัญต่อการบริหารที่จะทำให้กลุ่มประสบความสำเร็จร่วมกันโดยมีกระบวนการแนวทางหรือวิธีการควบคุมดูแลกัน ภายในกลุ่ม เพื่อให้เกิดความสงบ เรียบร้อยและมีการนำ เอาทรัพยากรที่มีอยู่มาใช้อย่างมีประสิทธิภาพ

การบริหารจัดการกับการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชน

จินตนา กาญจนวิสุทธิ (2558) ได้ให้ความหมายว่า เป็นการร่วมมือของคนในชุมชนที่มีการร่วมคิดร่วมทำ ร่วมแก้ปัญหา มีการเรียนรู้การจัดการร่วมกัน เพื่อดำเนินกิจกรรมการแปรรูปโดยใช้ทุนทางสิ่งแวดล้อมทุนทางเศรษฐกิจ ทุนทางวัฒนธรรม ทุนทางสังคมของชุมชนเริ่มต้นจากการระดมทุน การทำกิจการร่วมกัน ทั้งด้านการผลิต การตลาด การจัดการสินค้า การเงิน/บัญชีการสร้างเครือข่าย การจัดสวัสดิการการแบ่งปันผลประโยชน์ เพื่อการพึ่งตนเองและการเพิ่มรายได้ให้ชุมชนโดยมุ่งเน้นประโยชน์ที่เกิดขึ้นกับคนในชุมชนรวมทั้งสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชน

เยาวลักษณ์ แก้วยอด (2555) ได้ให้ความหมายว่า การจัดการเกี่ยวกับการผลิตสินค้าที่ดำเนินการโดยกลุ่มหรือคณะบุคคล ได้แก่ กลุ่มชุมชน สมาคม สหกรณ์ โดยสมาชิกในกลุ่มได้ร่วมกันผลิต ดำเนินการและรับผลประโยชน์ มีความผูกพันในวิถีชีวิตภายใต้รากฐานทางสังคมและวัฒนธรรมในท้องถิ่น เพื่อสร้างฐานะการพึ่งพาตนเองของครอบครัวชุมชน หรือระหว่างชุมชนการจัดการวิสาหกิจชุมชน ประกอบด้วย 6 ด้าน ดังนี้

1) การบริหารจัดการกลุ่มและสมาชิก

(1) ด้านโครงสร้างและข้อมูลของกลุ่ม ต้องมีการกำหนดวัตถุประสงค์

กฎระเบียบข้อบังคับของกลุ่มเป็นลายลักษณ์อักษร

(2) ด้านการนำกลุ่ม นำสมาชิกในกลุ่มให้ปฏิบัติและร่วมกันกำหนดการดำเนินงานกิจกรรมของกลุ่ม

(3) ด้านการสื่อสาร ทบทวนและติดตามต้อง จัดให้มีการประชุมติดตามเป็นระยะในรอบปี หรือตามความเหมาะสมเกี่ยวกับผลการดำเนินงานของกลุ่ม

(4) ด้านความสามารถและการฝึกสอน การทำงานต้องมอบหมายงานให้เหมาะสมกับ ความสามารถของสมาชิก

2) การบริหารจัดการด้านการตลาดและลูกค้า

(1) ด้านตลาดและลูกค้า การศึกษาแนวโน้มความต้องการของลูกค้ากลุ่มเป้าหมาย การ กำหนดแผนการขาย แผนการตลาดในรอบปี

(2) ด้านการรับคำสั่งซื้อ การบันทึกรายละเอียดคำสั่งซื้อของลูกค้าอย่างชัดเจน

3) การบริหารจัดการด้านการผลิต และงานสนับสนุนการผลิต

(1) ด้านการจัดการซื้อจัดหาวัตถุดิบ ปัจจัยการผลิต ต้องบันทึกรายละเอียดการซื้อจัดหา วัตถุดิบ ปัจจัยการผลิต แหล่งที่มา และตรวจสอบวัตถุดิบก่อนรับเข้าด้วยวิธีการ

(2) ด้านการผลิตสินค้า มีการวางแผนการผลิตให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดและ กำลังการผลิตของกลุ่ม และมีวิธีการผลิตสินค้าอย่างชัดเจน

(3) ด้านเครื่องมืออุปกรณ์ และสถานที่ผลิต ต้องดูแลรักษาเครื่องมืออุปกรณ์และสถานที่ ผลิตให้อยู่ในสภาพที่เหมาะสมพร้อมใช้งานได้

(4) ด้านการบรรจุและจัดส่ง การระบุรายละเอียดผลิตภัณฑ์ในฉลากให้ครบถ้วน และมี วิธีการเก็บรักษาและการจัดส่งผลิตภัณฑ์ที่เหมาะสมเพื่อไม่ให้เกิดการเสื่อมสภาพ

4) การบริหารจัดการด้านบัญชีและการเงิน

(1) ด้านรายรับ-รายจ่าย บันทึกการรับ-รายจ่ายให้เหมาะสมทุกครั้ง

(2) ด้านต้นทุนและกำไร สรุปผลกำไรขาดทุนตามรอบระยะเวลาที่เหมาะสมและบันทึกไว้ ในรูปแบบที่เหมาะสม

(3) ด้านการเงินของกลุ่ม การระดมทุนจากสมาชิก โดยกำหนดหลักเกณฑ์การถือหุ้น การ กำหนดกติกา การจัดสรรกำไรบางส่วนเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของกลุ่มและการจัดทำแผน ระเบียบการเงิน

(4) ด้านทรัพย์สินและหนี้สิน มีการบันทึกรายการทรัพย์สินและหนี้สินของกลุ่ม

5) การปรับปรุงและพัฒนาธุรกิจชุมชนสู่ความยั่งยืน

(1) พัฒนาด้วยการเรียนรู้ของกลุ่ม สมาชิกต้องพัฒนากลุ่มสมาชิกให้มีความรู้ในการบริหาร จัดการทุกด้านตามความเหมาะสมกับศักยภาพของสมาชิก

(2) พัฒนาด้านเทคนิคและมีมือการผลิต ปรับปรุงเทคนิคและมีมือการผลิต

(3) พัฒนาด้านผลิตภัณฑ์ หรือบรรจุภัณฑ์และฉลากออกแบบปรับปรุงพัฒนาผลิตภัณฑ์ หรือบรรจุภัณฑ์ และฉลากโดยคำนึงถึงความต้องการของตลาดและสอดคล้องกับวิถีชีวิตชุมชนและ รักษาสิ่งแวดล้อม

(4) พัฒนาปรับปรุงธุรกิจจัดทำและเขียนแผนธุรกิจในรูปแบบและช่วงเวลาที่เหมาะสมกับ กลุ่ม

(5) พัฒนาด้านการเพิ่มผลผลิตและลดต้นทุน เพิ่มพูนความรู้ด้านการเพิ่มผลผลิตและลด ต้นทุนให้สมาชิกอย่างต่อเนื่อง

(6) พัฒนาการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมชุมชน

(7) พัฒนาด้านพึ่งตนเอง

ผู้นำเป็นปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่งที่จะทำให้องค์กรประสบความสำเร็จเพราะผู้นำมีหน้าที่รับผิดชอบ ควบคุม ดูแลให้บุคลากรขององค์กรปฏิบัติหน้าที่ต่าง ๆ ให้เป็นไปตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่วางไว้ เพื่อให้องค์กรประสบความสำเร็จ ประกอบด้วย

(1) ภาวะผู้นำ (Leadership) หรือความเป็นผู้นำ ซึ่งหมายถึง ความสามารถในการนำ จึงเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง สำหรับความสำเร็จของผู้นำภาวะผู้นำ ได้รับความสนใจและมีการศึกษามาเป็นเวลานานแล้ว เพื่อให้รู้ว่า อะไรเป็นองค์ประกอบที่จะช่วยให้ผู้นำ มีความสามารถในการนำ หรือมีภาวะผู้นำ ที่มีประสิทธิภาพ ดังนั้นจึงมีผู้ให้ความหมายของภาวะผู้นำไว้ ดังนี้

อันนา อ่อนมาก (2553) ภาวะผู้นำ หมายถึง กระบวนการใช้อำนาจในการจูงใจ หรือใช้ความสามารถในการจูงใจ และอิทธิพลที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างผู้นำและผู้ตามเพื่อให้การดำเนินงานในองค์กรบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้ กรวิวงศ์พุทธ (2542) ได้วิเคราะห์ภาวะผู้นำ โดยการแสดงออกเป็นความหมายสำคัญ 3 ประการคือ

- 1) ความสามารถของหัวหน้าที่ต้องเป็นผู้นำ
- 2) ความสามารถของหัวหน้าที่จะเอาชนะจิตใจลูกน้อง และ
- 3) ความสามารถที่จะต้องบากบั่นฟันฝ่าอุปสรรคในการเป็นผู้นำ

Nelson and Quick (1997) ได้ให้ความหมาย ภาวะผู้นำ (Leadership) ว่าหมายถึง กระบวนการในการแนะแนวทางพฤติกรรมของคนในสภาพของการทำงาน ซึ่งสอดคล้องกับ Gibson, J.L. et al. (1997) ที่ได้กล่าวว่า ภาวะผู้นำ (Leadership) ในเชิงปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันของสมาชิกในกลุ่ม โดยมีผู้นำ เป็นตัวแทนในการเปลี่ยนแปลง เป็นบุคคลที่มีอิทธิพลต่อบุคคลอื่นในกลุ่มภาวะผู้นำจึงเกี่ยวข้องกับการใช้อิทธิพล และปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลเป็นตัวแทนของการเปลี่ยนแปลงที่มีผลกระทบต่อพฤติกรรมและการปฏิบัติงานของสมาชิกคนอื่นในกลุ่ม ทั้งนี้การเปลี่ยนแปลงนั้นต้องมุ่งไปสู่การบรรลุเป้าหมายของกลุ่มด้วย

Kotter (1999) กล่าวว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง ความสามารถในการเผชิญกับภาวะการณ์เปลี่ยนแปลงได้โดยมีผู้นำเป็นผู้สร้างวิสัยทัศน์ให้เป็นตัวกำกับทิศทางขององค์กรในอนาคต จากนั้นจึงจัดวางคน พร้อมทั้งสื่อความหมายให้เข้าใจวิสัยทัศน์ และสร้างแรงดลใจแก่คนเหล่านั้นให้สามารถเอาชนะอุปสรรคเพื่อไปสู่วิสัยทัศน์ดังกล่าว

สรุป ภาวะผู้นำ (Leadership) หมายถึง กระบวนการที่บุคคลใดบุคคลหนึ่ง พยายามใช้อำนาจที่ตนมีอยู่ในการกระตุ้น ชี้นำ ผลักดันให้บุคคลอื่น มีความเต็มใจและกระตือรือร้นในการทำสิ่งต่าง 1 ตามต้องการโดยมีความสำเร็จของกลุ่มหรือองค์กรเป็นเป้าหมาย

(2) บทบาทของภาวะผู้นำ

ธีรศักดิ์ ชนะบางแก้ว (ม.ป.ป.) กล่าวว่า ภาวะผู้นำมีบทบาทที่แบ่งอย่างกว้างๆออกเป็น 4 ประการ ได้แก่

1) การกำหนดแนวทางหลัก ผู้นำควรเริ่มต้น โดยมีการกำหนดเป้าหมายและแนวความคิดที่ชัดเจน บทบาทดังกล่าวจะช่วยให้ผู้นำ สร้างแผนงานแม่แบบ (Blueprint of Action) ที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของหลักการก่อนจะลงมือปฏิบัติตามแผน และผู้นำต้องได้รับการสนับสนุน และ

ความมุ่งมั่นจากพนักงานในการบรรลุถึงเป้าหมายด้วย ผู้นำต้องมีความสามารถทำให้ผู้อื่นมีส่วนร่วมในการสร้างพันธกิจ (Mission) วิสัยทัศน์ (Vision) และสื่อสารอย่างชัดเจนถึงความแตกต่าง และผลประโยชน์ที่พนักงานจะได้รับจากความสำเร็จในอนาคต อีกทั้งยังสามารถทำให้พนักงานมีแรงจูงใจและรู้สึกตื่นเต้นกับทิศทางใหม่นี้ด้วย

2) การสร้างระบบงานการทำงานที่มีประสิทธิภาพ (Aligning) หรือการทำให้องค์กรดำเนินไปในทิศทางเดียวกัน คือ การลงมือสร้างแผนหลักที่กำหนดขึ้นในขั้นตอนที่หนึ่ง ทุกระดับ ขึ้นในองค์กรควรมีการดำเนินการไปในทิศทางเดียวกัน เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์เดียวกัน ในฐานะผู้นำต้องเปลี่ยนแปลงระบบการทำงาน ขั้นตอนการทำงาน และโครงสร้างขององค์กรให้สอดคล้องกับเป้าหมายขององค์กรที่ได้วางไว้แล้ว

3) การมอบอำนาจ (Empowering) หากผู้นำมีการมอบอำนาจให้แก่พนักงานอย่างจริงจัง จะทำให้บรรยากาศในการทำงานมีความไว้วางใจซึ่งกันและกัน การสื่อสารระหว่างบุคคล และระหว่างกลุ่ม ซึ่งมาจากการที่สมาชิกของกลุ่มหรือพนักงานสามารถแสดงความคิดเห็น และศักยภาพของตนได้อย่างอิสระ โดยผู้นำจะต้องสร้างสภาวะที่จะกระตุ้นการสร้างเสริม และปลดปล่อยความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ความสามารถพิเศษเฉพาะตัวที่มีอยู่ในบุคคลทุกคน วิธีการนี้จะช่วยให้บุคคลสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ดียิ่งขึ้นในองค์กร

1) การสร้างตัวแบบ (Modeling) หัวใจของการเป็นผู้นำคือต้องสร้างความน่าเชื่อถือ ผู้นำต้องมีคุณสมบัติของผู้นำที่ดีด้วย กล่าวคือต้องเข้าใจถึงความสำคัญของบุคลิกภาพระหว่างคุณลักษณะ (Characteristics) กับความรู้ความสามารถ (Competence) สรุป บทบาทของภาวะผู้นำ คือ ผู้นำต้องมีส่วนร่วมในการบริหารงานแก่องค์กรผู้นำจะต้องประสานงานภายในองค์กร หรือประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อให้การทำงานในองค์กรได้มาตรฐานและไปในทิศทางเดียวกัน ผู้นำจะต้องชักจูงและกระตุ้น หรือสนับสนุนให้ผู้ร่วมงานหรือผู้ใต้บังคับบัญชา ให้ความกระตือรือร้นในการทำงาน และเพื่อให้มีกำลังใจในการทำงาน อีกทั้งผู้นำต้องเป็นผู้ที่ทำหน้าที่ไกล่เกลี่ย ประสานผลประโยชน์ ลดความขัดแย้งภายในหน่วยงาน เพื่อให้สมาชิกในหน่วยงานสามารถอยู่ร่วมกันทำงานต่อไปได้

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับวิสาหกิจชุมชน

2.3.1 ความหมายของวิสาหกิจชุมชน

สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริม วิสาหกิจชุมชน (2555), วรรัตน์ เขียวไพร (2558: 88-89)

ความหมายของวิสาหกิจชุมชน ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ.2548 ในมาตรา 3 ระบุไว้ว่า "วิสาหกิจชุมชน" หมายความว่า กิจกรรมของชุมชนเกี่ยวกับการผลิตสินค้า การให้บริการหรือการอื่น ๆ ที่ดำเนินการคณะบุคคลที่มีความผูกพันมีวิถีชีวิตร่วมกันหรือรวมตัวกันประกอบกิจการดังกล่าว ไม่ว่าจะเป็นนิติบุคคลในรูปแบบใด หรือไม่เป็นนิติบุคคล เพื่อสร้างรายได้และเพื่อการพึ่งพาตนเองของครอบครัวชุมชนและระหว่างชุมชน ทั้งนี้ตาม หลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนประกาศกำหนดกิจการของชุมชนจะแบ่งเป็น 3 กลุ่มกิจการ คือ กลุ่มการผลิตสินค้า

กลุ่มการให้บริการและกลุ่มกิจการอื่นๆ เครือข่ายวิสาหกิจชุมชน"ด้วยความว่าคณะบุคคลที่รวมตัวกันวัตถุประสงค์ในการจัดทำกิจกรรมอย่างหนึ่งอย่างใด เพื่อประโยชน์ในการดำเนินงานหรือวิสาหกิจชุมชนในเครือข่ายมีการพึ่งพาตนเองของครอบครัวและชุมชนเป็นเป้าหมายเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนคือ คณะบุคคลที่รวมตัวกัน โดยมีวัตถุประสงค์ในการทำกิจกรรมอย่างหนึ่งอย่างใด เพื่อประโยชน์ในการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนในเครือข่าย

(กฎเกณฑ์ทางสังคมที่ร้อยรัดผู้คนให้อยู่ร่วมกันเป็น ชุมชน เป็นพี่เป็นน้องไว้วางใจกัน อ้างถึงในสมจินตนา จิรายุกุล, 2563: 39-40)

วิสาหกิจชุมชน หมายถึง การประกอบการขนาดเล็กและขนาดจิ๋วเพื่อเป็นจัดการชุมชนอย่างสร้างสรรค์ เพื่อการพึ่งพาตนเองและความเพียงพอของครอบครัวและชุมชนลงทุนในที่นี้ไม่ได้หมายถึงแต่เพียงเงินแต่รวมถึงทรัพยากรผลผลิตความรู้ภูมิปัญญาทุนทางวัฒนธรรมและทุนทางสังคม

วิสาหกิจชุมชน หมายถึง การประกอบการซึ่งรวมถึงกระบวนการคิดการจัดการผลผลิตและ ทรัพยากรทุกขั้นตอนโดยมีภูมิปัญญาขององค์กรชุมชนหรือเครือข่ายขององค์กรชุมชนเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมและการเรียนรู้ของชุมชน ซึ่งมีได้มีเป้าหมายเพียงเพื่อการสร้างกำไรทางการเงินเพียงอย่างเดียวรวมถึงกำไรทางสังคม ได้แก่ ความเข้มแข็งของชุมชนและความสงบสุขของสังคมด้วย

วิสาหกิจชุมชน หมายถึง การประกอบการโดยชุมชนที่มีสมาชิกในชุมชนเป็นเจ้าของปัจจัยการผลิตทั้ง ด้านการผลิต การค้า และการเงิน ต้องการใช้ปัจจัยการผลิตนี้ให้เกิดดอกผลทั้งทางเศรษฐกิจและสังคม ด้านเศรษฐกิจ คือการสร้างรายได้และอาชีพด้านสังคมการยึดโยงร้อยรัดความเป็นครอบครัวและชุมชนให้ร่วมคิดร่วมทำร่วมรับผิดชอบโดยผ่านการประกอบกระบวนการของชุมชน

วิสาหกิจชุมชน หมายความว่า กิจการของชุมชนเกี่ยวกับการผลิตสินค้าการให้บริการหรือการอื่น ๆ ที่ดำเนินการโดยคณะบุคคลที่มีความผูกพันมีวิถีชีวิตร่วมกันและรวมตัวกันประกอบกิจการไม่ว่าจะเป็นรูปนิติบุคคลในรูปแบบใดหรือไม่เป็นบุคคลเพื่อสร้างรายได้และเพื่อการพึ่งพาตนเองของครอบครัวชุมชนและระหว่างชุมชนทั้งนี้ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนประกาศกำหนด"

วิสาหกิจชุมชน หมายถึง การประกอบการเพื่อการจัดการ ทุนของชุมชน อย่างสร้างสรรค์เพื่อการพึ่งตนเอง ทุนของชุมชน ไม่ได้หมายถึงแต่เพียงเงิน แต่รวมถึงทรัพยากรผลผลิตความรู้ ภูมิปัญญา ทุนทางวัฒนธรรม ทุนทางสังคม

วิสาหกิจชุมชน หมายถึง กิจการของชุมชนเกี่ยวกับการผลิตสินค้าการให้บริการหรือการอื่น ๆ ที่ดำเนินการมีวิถีชีวิตร่วมกันและรวมตัวกันประกอบกิจการดังกล่าวไม่ว่าจะเป็นรูปนิติบุคคลในรูปแบบใดหรือไม่เป็นนิติบุคคลเพื่อสร้างรายได้และเพื่อการพึ่งพาตนเองของครอบครัวชุมชนและระหว่างชุมชนทั้งนี้ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนประกาศกำหนดซึ่งสอดคล้องกับกรมการพัฒนาชุมชน

วิสาหกิจชุมชน หมายถึง กิจการชุมชนที่ชุมชนเป็นเจ้าของกิจการผลิตสินค้ากิจการให้บริการและกิจการอื่นๆ เพื่อสร้างรายได้การพึ่งตนเองของครอบครัวชุมชนและระหว่างชุมชนโดยการนำทุนทางสังคมของชุมชนที่มีอยู่ได้แก่ ความรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นวิถีชีวิตวัฒนธรรมประเพณีและทรัพยากรท้องถิ่น (วิชา สังขัตติ 2545 อ้างถึงใน กลุ่มงานวิจัยและพัฒนา สถาบันการพัฒนาชุมชน , 2561:16-17)

โดยคนในชุมชนเป็นกิจการของคนในชุมชนที่ปลูกให้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพิ่มขึ้นมาเป็นพลังให้กับชุมชนในการพัฒนาเศรษฐกิจระดับรากฐานของประเทศโดยมีจุดหมายในการดำเนินกิจการคือการพึ่งพาตนเองและพึ่งพากัน ให้ความหมายของวิสาหกิจชุมชนว่า วิสาหกิจ แต่คนทั่วไปคุ้นเคยกับวิสาหกิจซึ่งเป็น รัฐวิสาหกิจเท่านั้นปัจจุบันสถานการณ์กำลังเปลี่ยนไปมีคำว่า วิสาหกิจขนาดกลางและขนาด วิสาหกิจชุมชนเกิดขึ้นและกำลังแพร่หลายจากการทบทวนความหมายข้างต้นคณะผู้วิจัยได้ความหมายของวิสาหกิจเพื่อสังคมไว้ว่า บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อประกอบกิจการขายสินค้าหรือการให้บริการ มุ่งส่งเสริมการจ้างงานในท้องถิ่นที่วิสาหกิจชุมชนตั้งอยู่ โดยมีได้มุ่งสร้างกำไร สูงสุดต่อผู้ถือหุ้น หรือผู้เป็นหุ้นส่วนเพื่อเป็นประโยชน์ของเกษตรกรผู้ยากจน คนพิการ ผู้ด้อยโอกาส หรือเพื่อใช้ประโยชน์ส่วนรวมอื่น ๆ การพัฒนาชุมชน

จากความหมายดังกล่าว สรุปได้ว่า วิสาหกิจชุมชน หมายถึง การสร้างกลุ่มธุรกิจหลากหลายบุคคลมาร่วมกันเพื่อสร้างรายได้และสร้างอาชีพที่สามารถสร้างประสิทธิภาพของด้านการผลิต การค้า และการเงิน เพื่อการพึ่งพาตนเองของครอบครัวชุมชนและระหว่างชุมชนโดยมุ่งส่งเสริมการจ้างชาวบ้านในท้องถิ่นที่วิสาหกิจชุมชนตั้งอยู่ซึ่งไม่ได้มุ่งสร้างกำไรสูงเพื่อเป็นประโยชน์ของเกษตรกรผู้ยากจนหรือเพื่อประโยชน์ส่วนรวมอื่น ๆ มีองค์กรต่าง ๆ มาช่วยเหลือในกลุ่มวิสาหกิจชุมชนอีกด้วย

2.3.2 แนวคิดเกี่ยวกับหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์

(ศิริพล ยอดเมืองเจริญ. 2544: 62-63 อ้างถึงใน จารุณี ชีขันธ์รักษา, 2563: 9) แนวคิดเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ การดำเนินงานของกระทรวงพาณิชย์ในการส่งเสริม หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ เชื่อมโยง สินค้า จากชุมชนสู่ตลาดในประเทศ และต่างประเทศ โดยกระทรวงพาณิชย์ มีภารกิจ ให้ความสำคัญ ใน ด้านการตลาด สืบสวนข้อมูลผลิตภัณฑ์ในจังหวัด แบ่งกลุ่มสินค้าออกเป็น 3 ประเภท คือ

- 1) กลุ่มที่มีศักยภาพส่งออก
- 2) กลุ่มศักยภาพภายในประเทศ

กลุ่มที่มีศักยภาพเฉพาะในท้องถิ่นและจังหวัดการพัฒนาช่องทางทางการตลาดจัดทำโครงการสนับสนุนด้านการตลาด สนับสนุนผลิตภัณฑ์ตลาด

แนวทางการดำเนินงานของกระทรวงอุตสาหกรรมว่า ได้ดำเนินการส่งเสริมพัฒนาอุตสาหกรรม และธุรกิจชุมชนในชนบทมาแล้วประมาณ 20 ปี ในการดำเนินงาน หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ จะสำเร็จ ได้นั้น ต้องประกอบด้วยเงื่อนไข 3 ประการคือ

- 1) ชุมชนมีส่วนร่วม
- 2) ผู้ว่าราชการจังหวัดต้องทำหน้าที่ บูรณาการจังหวัด
- 3) การทำงานต้องเป็นทีมจังหวัด ต้องมีทีมงาน มีคณะกรรมการ ระดับชาติ

ระดับจังหวัด

แนวทางการดำเนินงานโครงการ หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ว่ากระทรวงได้กำหนดกลุ่มเป้าหมายโดยคัดเลือกจากชุมชนที่มีความพร้อมพิจารณาจากตัวสินค้าและชุมชนตามเกณฑ์ ดังนี้

- 1) ระยะเวลาผลิตต้องมีการผลิตร่วมพอสมควร

- 2) ความต่อเนื่องของผลิตภัณฑ์
- 3) คุณภาพผลิตภัณฑ์
- 4) การตลาดมีแหล่งจำหน่ายที่ต่อเนื่อง
- 5) การใช้วัตถุดิบในท้องถิ่น
- 6) จำนวนผู้เข้าร่วมในกลุ่ม และการยอมรับจากชุมชน
- 7) มีทุนดำเนินการของตนเอง
- 8) มีผู้นำชุมชนที่เข้มแข็ง
- 9) การจัดทำบัญชีสามารถตรวจสอบได้

กิตติ ตีเม สกุล, (2544) หงษ์มา (2553) โครงการ "หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์" (One Tambon One Product - OTOP) เป็นนโยบายของ รัฐบาลในการดำเนินโครงการเพื่อส่งเสริมสนับสนุน กระบวนการพัฒนาท้องถิ่นสร้างชุมชนเข้มแข็ง พึ่งตนเองได้ ประชาชนมีส่วนร่วมในการสร้างรายได้ จัดการนำทรัพยากรในท้องถิ่นมาพัฒนาสร้างมูลค่าเป็นผลิตภัณฑ์และบริการที่มีคุณภาพในการ ดำเนินงานตามนโยบาย "หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์" ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพอาศัยแนวทางการ พัฒนาท้องถิ่นโดยประชาชนมีส่วนร่วมโดยการพึ่งพาตนเองเป็นแนวคิดที่เน้นกระบวนการสร้างรายได้ จากผลิตภัณฑ์ในหมู่บ้านหรือตำบลแนวคิดนี้สนับสนุนและส่งเสริมให้ท้องถิ่นสร้างผลิตภัณฑ์ (Product) และตลาดสำหรับผลิตภัณฑ์นี้โดยเฉพาะแนวทางการพัฒนาท้องถิ่น เป็นการสื่อสาร วัฒนธรรมที่ให้อยู่ในแนวลองใช้หมู่บ้าน ผลิตภัณฑ์(หลัก)1 ประเภท เป็นผลิตภัณฑ์ที่ใช้วัตถุดิบเป็น ทรัพยากรท้องถิ่นนั้นๆ ลดปัญหาการอพยพ ย้ายถิ่นฐานไปสู่เมืองใหญ่ ซึ่งถือได้ว่าเป็นการสร้าง เศรษฐกิจชุมชนเป็นแนวคิดที่สอดคล้องกับการเป็นพัฒนาเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9

ธวัชชัย กฤติยาภิชาติกุล (2547),อัญชัย จงเจริญ (2554) แนวคิด "หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์" (One Tambol One Product OTOP) หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์เป็นในการพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์ ของชุมชนโดยให้แต่ละชุมชนมีผลิตภัณฑ์ดีเด่นอย่างน้อย 1 ผลิตภัณฑ์ โดยเป็นผลิตภัณฑ์ที่อยู่บน พื้นฐานภูมิปัญญาท้องถิ่นวัฒนธรรมประเพณีและการใช้ทรัพยากรในท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างความเป็น เอกลักษณ์ของชุมชน หรือตำบลนั้น แนวคิดนี้เป็นการเน้นกระบวนการสร้างรายได้จากผลิตภัณฑ์มา พัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์บริการคุณภาพที่มีจุดเด่นและมูลค่าเพิ่มเป็นที่เป็นที่ต้องการของตลาด สอดคล้อง กับวัฒนธรรมวิถีชีวิตของท้องถิ่นโดยยึดหลักการพึ่งตนเองของชุมชน และพัฒนาคุณภาพการผลิตของ ชุมชน ให้ได้มาตรฐานตรงกับความต้องการของตลาดสากล อันจะส่งผลให้รากฐานของเศรษฐกิจ ชุมชนมีความเข้มแข็งต่อไปขบวนการนี้พยายามที่จะเพิ่มคุณภาพของ ผลิตภัณฑ์ที่มีคุณลักษณะ ของ ท้องถิ่นเป็นหลัก ให้เข้าสู่มาตรฐานสากลเพื่อจะขยายขอบเขตตลาดไปสู่ตลาดโลก โครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ เป็นแนวทางอันหนึ่งที่จะสร้างความเจริญให้แก่ชุมชน และสามารถยกระดับความ เป็นอยู่ของชุมชนให้ดีขึ้นได้ โดยการผลิตหรือการจัดการทรัพยากรที่มี อยู่ในท้องถิ่นให้กลายเป็นสินค้า ที่มีคุณภาพมีจุดเด่นและจุดขายและสอดคล้องกับวัฒนธรรมในแต่ละท้องถิ่นเพื่อให้รู้จักแพร่หลายไป ทั่วประเทศและทั่วโลกโดยโครงการหนึ่งตำบล หนึ่ง ผลิตภัณฑ์นี้มีหลักการพื้นฐาน 3 คือ

1) ภูมิปัญญาท้องถิ่นสู่สากล (Local yet Global) ผลิตภัณฑ์และบริการที่ใช้ภูมิ ปัญญาและวัฒนธรรมท้องถิ่นให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากล

2) การพึ่งพาตนเองและคิดอย่างสร้างสรรค์ (Self - Reliance - Creativity) สร้างกิจกรรมที่อาศัยศักยภาพของท้องถิ่นคิดค้นพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้ได้สิ่งที่ดีที่สุด เป็นเอกลักษณ์เฉพาะของชุมชนไม่ซ้ำแบบกันและเป็นที่ยอมรับทั่วไป

3) การสร้างทรัพยากรมนุษย์ (Human Resource Development) สร้างบุคลากรที่มีความคิดกว้างไกลมีความรู้ ทักษะความสามารถในการผลิตและบริการมีจิตวิญญาณแห่งการสร้างสรรค

จากความหมายดังกล่าว สรุปได้ว่า หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ หรือเรียกว่า โอท็อป (O TOP) ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ได้จากการพึ่งพาตนเองและคิดอย่างสร้างสรรค์และการสร้างขั้นตอนหรือวิธีการที่ทำการผลิตสินค้าหนึ่งตำบลสร้างกระบวนตามเป้าหมาย การใช้ทรัพยากรท้องถิ่นเพื่อสร้างเอกลักษณ์ของชุมชนในท้องถิ่นนั้น ที่สร้างยกระดับความเป็นชุมชนให้ดีขึ้นโดยการผลิตและการจัดการทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่นให้เป็นสินค้าที่มีคุณภาพ มีจุดเด่น มีจุดขาย และสอดคล้องกับวัฒนธรรมในท้องถิ่นเพื่อให้คนทั่วประเทศรู้จักสินค้าโอท็อปมากขึ้น

2.3.3 แนวคิดเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ของชุมชน

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ (2541), จิตพนธ์ ชุมเกต (2560) ผลิตภัณฑ์ หมายถึง สิ่งใดที่เสนอขายต่อ ตลาด เป้าหมายที่สามารถตอบสนองความต้องการได้ มีทั้งลักษณะที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม คือ สินค้าที่มีตัวตน มีรูปร่าง มองเห็น และสามารถสัมผัส ได้ สิ่งที่ต้องจับต้องไม่ได้ หรือ บริการ หมายถึง กิจกรรม ผลประโยชน์ ความพึงพอใจที่เสนอขายแก่ค้า เป็นสิ่งที่ผู้ขายเสนอขายต่อตลาดเพื่อให้ผู้บริโภคเกิดความสนใจอยากได้เป็นเจ้าของและซื้อมาเพื่ออุปโภคบริโภคอันเป็นการตอบสนองความต้องการ คำว่า ผลิตภัณฑ์ ไม่ได้มีความหมายจำกัดเพียงวัตถุที่มีรูปร่างจับต้องได้เท่านั้นแต่ยังหมายถึงผลิตภัณฑ์บริการสถานที่องค์กรหรือบุคคลและความคิดผลิตภัณฑ์ต้องมีสรรพประโยชน์ มีมูลค่า ในสายตาของลูกค้า

บุญราศัม ปัญญามี (2551), อัจจิมา ศุภจริยาวัตร, สิทธิ จิตชานนท์, (2562) การพัฒนาผลิตภัณฑ์หรือบริการเป็นกระบวนการที่ผู้ประกอบการธุรกิจทุกคนมักให้ความสำคัญกับการดำเนินธุรกิจเพื่อสร้างความสามารถในการแข่งขัน การถือครองส่วนแบ่งทางการตลาดรวมทั้งการตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคและผู้ประกอบการที่มีการจัดตั้งองค์กรทางธุรกิจมักจะมีหน่วยงานที่ดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนาผลิตภัณฑ์ของตนเองเช่นหน่วยวิจัยและพัฒนา กล่าวว่าการศึกษาดำเนินงานตามแนวทางพระราชดำริทรงมีกระแสพระราชดำรัสพระราชทานแนวทางในการพัฒนาในวโรกาสต่าง ๆ มากมายสามารถสรุปแนวทางการพัฒนาประกอบด้วย การพัฒนาต้องตั้งอยู่บนฐานเดิมของสังคมแนวคิดกับการพัฒนาว่าการพัฒนาสู่ความยั่งยืนเป็นที่สำคัญอย่างมากซึ่งการพัฒนาสำคัญคือการพัฒนาคนให้มีคุณภาพประสิทธิภาพคุณธรรมมีความรู้มีสุขภาพดีและการพัฒนาที่ต้องควบคู่กันกับสิ่งแวดล้อมสภาพแวดล้อมที่เอื้อ ภาพชีวิตที่ดีการดูแลการใช้ทรัพยากรธรรมชาติไม่ให้นสิ้นเปลืองหมดไปนอกจากนี้ได้กล่าวถึงแนวคิดหลักทางด้านการตลาดในประเด็น เกี่ยวกับแนวคิดผลิตภัณฑ์ผู้บริโภคจะให้ความสำคัญกับคุณภาพมากกว่ารายได้และในขณะเดียวกันกับผู้ผลิตเองก็เน้นไปที่การปรับปรุงพัฒนาผลิตภัณฑ์อยู่เสมอ (นราศรี ไวนิชกุล, 2543 อ้างถึงใน บัณฑิต สวรรยาวิสุทธิ และ พงศ์พันธ์ ตรีธาพิทย์ 2551:25)

ผลิตภัณฑ์ใหม่ (New Product) หมายถึง การเสนอผลิตภัณฑ์ใหม่แบบริเริ่มหรือการปรับปรุงผลิตภัณฑ์เดิมของธุรกิจให้มีคุณสมบัติดีขึ้นหรือเป็นการออกแบบผลิตภัณฑ์ใหม่ของธุรกิจที่มีลักษณะเหมือนผลิตภัณฑ์ที่มีอยู่ในตลาดทั่วไปซึ่งสามารถจำแนกลักษณะของผลิตภัณฑ์ใหม่ได้ 3 ลักษณะดังนี้

1) ผลิตภัณฑ์นวัตกรรม (Innovated Product) หมายถึง ผลิตภัณฑ์ใหม่ที่มีแนวคิดริเริ่มเป็นครั้งแรก ยังไม่มีมาก่อนในตลาด มีลักษณะที่แตกต่างจากผลิตภัณฑ์อื่นๆ เช่น ยารักษาโรคเอดส์ วัคซีนป้องกันโรคเอดส์

2) ผลิตภัณฑ์ปรับปรุงใหม่ (Modified Product) หมายถึง ผลิตภัณฑ์เดิมที่มีการปรับปรุงในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง ทำให้กลายเป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ออกสู่ตลาดอีกครั้ง

3) ผลิตภัณฑ์เลียนแบบ (Me Too Product) หมายถึง ผลิตภัณฑ์ใหม่ของธุรกิจซึ่งเลียนแบบผลิตภัณฑ์ของคู่แข่งที่มีอยู่แล้วในตลาด

จากความหาดังกล่าว สรุปได้ว่า ผลิตภัณฑ์ของชุมชน หมายถึงการสร้างผลิตภัณฑ์เสนอตลาดตรงเป้าหมายที่สามารถตอบสนองความต้องการของลูกค้า ผลิตภัณฑ์ที่ผลิตจากชาวบ้านจากกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเพื่อเป็นการสร้างรายได้และพึ่งพาตนเองโดยมุ่งเน้นใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในชุมชน เป็นการสร้างเอกลักษณ์เฉพาะตัวและจุดเด่นมีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการผลิตซึ่งเป็นการพัฒนาของท้องถิ่นในชุมชนนั้นเสริมสร้างชุมชนมีความเข้มแข็งสามารถพึ่งพาตนเองและครอบครัวได้ ตลอดจนเป็นการสร้างงานและสร้างรายได้แก่ประชาชนในกลุ่มวิสาหกิจ

2.4 ข้อมูลทั่วไปขององค์การบริหารส่วนตำบลหม่ม อำเภอมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี

2.4.1 ที่ตั้ง เลขที่ 247 หมู่ที่ 13 ตำบลหม่ม อำเภอมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี 41000

2.4.2 เนื้อที่ มีพื้นที่ 56.9 ตารางกิโลเมตร จำนวนหมู่บ้านในตำบล 9 หมู่บ้าน อยู่ในเขตตำบลหม่ม

2.4.3 ลักษณะภูมิประเทศ (ข้อมูล องค์การบริหารส่วนตำบลหม่ม) เป็นที่ราบสูง โดยทิศตะวันตกมีภูเขาและป่าไม้ติดต่อกันเป็น แนวยาวตามเขตแดนของจังหวัดลงมาทางทิศใต้ ส่วนพื้นที่ทางด้านทิศตะวันออกเฉียงใต้เป็นที่ราบสูงและค่อยๆเอียงลาดลงสู่ที่ราบลุ่มทางด้านทิศตะวันออกเฉียงเหนือของจังหวัด และมีสายน้ำไหลมารวมกันในพื้นที่ดังกล่าว และไหลลงสู่แม่น้ำโขง ทำให้พื้นที่บริเวณนี้เหมาะกับการเพาะปลูกโดยทั่วไป

2.4.4 ลักษณะภูมิอากาศ (ข้อมูล องค์การบริหารส่วนตำบลหม่ม) ลักษณะภูมิอากาศลักษณะภูมิอากาศของจังหวัดอุดรธานี ขึ้นอยู่กับอิทธิพลของมรสุมที่พัดประจำฤดูกาล 2 ชนิด คือ มรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งพัดพามวลอากาศเย็นและแห้งจากประเทศจีนเข้าปกคลุมประเทศไทย ตั้งแต่ประมาณ กลางเดือนตุลาคมถึงประมาณเดือนกุมภาพันธ์ซึ่งอยู่ในช่วงฤดูหนาวของประเทศไทย ให้จังหวัดอุดรธานี มีอากาศหนาวเย็นและแห้งทั่วไป และมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ที่พัดพามวลอากาศชื้นจากทะเลและมหาสมุทร เข้าปกคลุมประเทศไทยในช่วงฤดูฝน (ประมาณกลางเดือนพฤษภาคมถึงประมาณกลางเดือนตุลาคม) ทำให้มีฝนตกชุกทั่วไป

2.4.5 จำนวนหมู่บ้านในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหม่ม จำนวน 9 หมู่บ้าน (ข้อมูล องค์การบริหารส่วนตำบลหม่ม)

หมู่บ้านในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลหม่ม่น ประกอบด้วย 9 หมู่บ้านคือ

1. หมู่ที่ 1 บ้านหม่ม่น
2. หมู่ที่ 2 บ้านแวง
3. หมู่ที่ 3 บ้านสูงแคน
4. หมู่ที่ 4 บ้านทุ่งแร่
5. หมู่ที่ 5 บ้านท่าตูม
6. หมู่ที่ 10 บ้านโนนบ่อ
7. หมู่ที่ 11 บ้านท่าตูมทอง
8. หมู่ที่ 12 บ้านดงเจริญ
9. หมู่ที่ 13 บ้านหม่ม่นพัฒนา

2.4.6 ประชากร (ข้อมูล องค์การบริหารส่วนตำบลหม่ม่น)

มีประชากรทั้งสิ้น จำนวน 7,978 คน

แยกเป็นชาย จำนวน 3,788 คน

แยกเป็นหญิง จำนวน 4,190 คน

2.4.7 ข้อมูลหมู่บ้านที่ศึกษา (ข้อมูล องค์การบริหารส่วนตำบลหม่ม่น)

หมู่บ้านท่าตูมตั้งอยู่ที่หมู่ที่ 5 ตำบลหม่ม่น อำเภอเมืองอุดรธานีอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี ต่อตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2400 ทางทิศเหนือ ติดต่อกับ องค์การบริหารส่วนตำบลกุดสระ และ องค์การบริหารส่วนตำบลนาแกว้าง ทางทิศใต้ ติดต่อกับ เทศบาลเมืองหนองสำโรงและ องค์การบริหารส่วนตำบลเชียงพิณ ทางทิศตะวันตก ติดต่อกับ องค์การบริหารส่วนตำบล เชียงยืน ทางทิศตะวันออก ติดต่อกับองค์การบริหารส่วนตำบล กุดสระ

2.4.8 กลุ่มอาชีพ (ข้อมูล องค์การบริหารส่วนตำบลหม่ม่น)

บ้านท่าตูมหมู่ที่ 5 ก่อตั้งเมื่อปี พ.ศ. 2400 โดยมีครอบครัวหนึ่งที่อพยพมาจากอำเภอปักธงชัย จังหวัดนครราชสีมา ได้มาสร้างที่อยู่อาศัยบริเวณฝั่งริมห้วยหลวงซึ่งเป็นแหล่งอาศัยของปลานานาชนิดพื้นดินเหมาะแก่การเพาะปลูกต่อมาในปี พ.ศ. 2508 ได้มีการตั้งชื่อหมู่บ้านว่าบ้านท่าตูมนั้นก็เพราะบริเวณฝั่งห้วยหลวงมีต้นมะตูมเกิดขึ้นเป็นจำนวนมาก ต่อมาได้มีการแต่งตั้งนายเพ็ง สมจิตร์ เป็นผู้ใหญ่บ้านคนแรกและได้รับพระราชทานบรรดาศักดิ์เป็น หมื่นอนาเพ็ง สมจิตร์ จากนั้นก็ได้มีการขยายหมู่บ้านและเริ่มมีครอบครัวมากขึ้นจนเกิดการพัฒนาก่อเกิดความรุ่งเรืองมาถึงปัจจุบันจากการลงพื้นที่สำรวจ ได้พบเจอกับสภาพความเป็นอยู่ของประชาชน ประชาชนส่วนใหญ่มีความเป็นอยู่ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงแวดล้อมของชุมชนที่เต็มไปด้วยธรรมชาติที่สวยงามมีทั้งห้วย หนอง คลอง บึง ที่มีปลาอาศัยอยู่ในบริเวณนั้นเป็นจำนวนมากและมีการปลูกพืชผักสมุนไพรต่างๆไว้รับประทานเองจึงทำให้ในชุมชนมีสมุนไพรเป็นจำนวนมากจากสอบถามคนในกลุ่มวิสาหกิจพบว่าประชากรในหมู่บ้านส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรเช่น ปลูกข้าว ปลูกปลา เนื่องจากบริเวณพื้นที่ชุมชนนั้นสมบูรณ์ไปด้วย ห้วย หนอง คลองบึง และเป็นที่อยู่อาศัยของปลาแต่ในช่วงอย่างในฤดูแล้งจะมีความแห้งแล้งมากขนาดถึงอาหารการกินไม่เพียงพอดังนั้นชนชาวอีสานจึงคิดวิธีการเก็บอาหารไว้ให้นานที่สุด ประกอบกับในฤดูฝนปลาในห้วย หนอง คลองบึงมีจำนวนมากจึงได้คิดวิธีการหมักปลาเพื่อเก็บไว้รับประทานให้นานที่สุดซึ่งวิธีการดังกล่าวชาวอีสานเรียกว่า"ปลาร้า"ซึ่งการทำปลาร้าเป็นภูมิปัญญาที่

ชนชาวอีสานสืบทอดวิธีการกันมาตั้งแต่โบราณ ต่อมานโยบายรัฐบาลให้ความสำคัญในการส่งเสริมให้เกษตรกรผลิตสินค้าให้มีคุณภาพปลอดภัยได้มาตรฐานสากลและตรงกับความต้องการของตลาดการส่งเสริมให้แปรรูปสินค้าเกษตรกรรมในรูปแบบและวิธีการต่างๆดังนั้นก็จะมีกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบางส่วนในชุมชนก่อตั้งกลุ่มวิสาหกิจขึ้นมาในปี พ. ศ.2545 เพื่อรองรับนโยบายของรัฐบาลเพื่อพัฒนาแปรรูปปลาร้าให้เป็น"ปลาร้าบอง" เพื่อจำหน่ายให้แก่นักท่องเที่ยวที่ได้เข้ามาเยี่ยมชมซึ่งปัจจุบันได้มีการพัฒนารูปแบบการบรรจุผลิตภัณฑ์ให้มีความทันสมัย สวยงาม เพื่อเพิ่มมูลค่าและจำหน่ายได้มากยิ่งขึ้นซึ่งปัจจุบันผลิตภัณฑ์ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนบ้านท่าตูม ตำบลหม่ม อำเภอเมืองอุดรธานีอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี ประกอบไปด้วย ปลาร้าบองสมุนไพร น้ำปลาร้าปรุงรส และปลาร้าบองผง กลุ่มวิสาหกิจชุมชนปลาร้าบองท่าตูม ตำบลหม่ม อำเภอเมืองอุดรธานีอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี ผลิตภัณฑ์ระดับ 5 ดาว ผ่านมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน และมาตรฐาน ออย.วัตถุดิบ ปลาร้าที่หมักไว้ จึงซ่า ตะไคร้ กลุ่มฯ มีเทคนิค ในการหมักปลาร้าข้ามปี ที่ไม่เหมือนใคร ใช้วัตถุดิบที่สะอาด และปลอดภัย ไม่ใช้วัตถุกันเสีย ทำให้รสชาติปลาร้าบอง มีความอร่อย สามารถผลิตเป็นปลาร้าผง และปลาร้าก้อน รูปแบบต่างๆส่งออกต่างประเทศ วิสาหกิจชุมชน กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านท่าตูม เคยได้รับรางวัลชนะเลิศระดับประเทศ ในการพัฒนานวัตกรรมผลิตภัณฑ์ ปลาร้าผง จากการประกวดและเผยแพร่ผลการดำเนินงานเครือข่ายองค์ความรู้ (Knowledge-Based OTOP : KBO) จังหวัดดีเด่นประจำปี 256 และในปี พ.ศ.2556 ได้รับรางวัล Poplar Vote ประมงแปรรูป และรางวัล 5 ดาว ประเภท อาหาร ปลาร้าบองสมุนไพร ในโครงการคัดสรรสุดยอดหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ไทย และในปีเดียวกันยังได้รับรางวัล 5 ดาว ประเภทอาหารปลาร้าบองผงและน้ำปลาร้าปรุงรส (วิสาหกิจชุมชนปลาร้าบองบ้านท่าตูม)

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จิรภรณ์ มีศรี. (2563) ได้ทำการศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มชาลี-วรรณ ชุมชนพัฒนาตำบลบางปลา อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ มีวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาลักษณะความสำเร็จในการดำเนินงานของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน 2 เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน การศึกษาครั้งนี้ ใช้กลุ่มตัวอย่าง คือ วิสาหกิจชุมชนกลุ่มชาลี-วรรณ ชุมชนพัฒนาตำบลบางปลา อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 30 คน โดยในจำนวน 30 คนนี้ มีการสัมภาษณ์ผู้นำกลุ่มจำนวน 1 คน และตัวแทนสมาชิก จำนวน 4 คน เพิ่มเติม เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเป็นแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ถึงโครงสร้างผลการศึกษาพบว่า ลักษณะความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มชาลี-วรรณ ชุมชนพัฒนา ได้แก่กลุ่มมีการดำเนินงานต่อเนื่อง สมาชิกมีความพึงพอใจและมีส่วนร่วม และกลุ่มมีการผลิตและพัฒนาคุณภาพสินค้าอย่างต่อเนื่อง ส่วนปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของกลุ่ม ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจในหลักการทำงานของกลุ่ม ลักษณะของผู้นำกลุ่ม การบริหารงานกลุ่ม การมีส่วนร่วมของสมาชิกในกิจกรรมกลุ่ม และการได้รับการสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่ภาครัฐภาคเอกชน และผู้นำชุมชน อยู่ในระดับมากที่สุด ผู้นำกลุ่มและสมาชิกของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มชาลี-วรรณ ชุมชนพัฒนา เห็นว่ากลุ่มประสบความสำเร็จเพราะการมีผู้นำที่ดี มีความซื่อสัตย์รับผิดชอบ และการร่วมมือกันของสมาชิกทุกคนในการดำเนินงาน มีความเสียสละเพื่อส่วนรวมและมีความรับผิดชอบร่วมกัน สิ่ง

ที่เป็นเครื่องสนับสนุนความสำเร็จอย่างต่อเนื่อง คือ การที่กลุ่มได้รับการคัดเลือกเป็นกลุ่มเกษตรกรดีเด่นแห่งชาติ สาขาแปรรูปสัตว์น้ำ ประจำปีงบประมาณ 2553 โดยตัวแทนกลุ่มได้เข้ารับรางวัลโล่พระราชทานจากสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ในงานพระราชพิธีพืชมงคลจรดพระนังคัลแรกประจำปี 2553 กลุ่มสามารถเป็นแบบอย่างให้กับกลุ่มอื่น ๆ ได้ คือ การมีภาวะผู้นำของผู้นำกลุ่ม การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการของสมาชิกทุกคนในกลุ่ม การที่กลุ่มมีการผลิตสินค้าและผลิตภัณฑ์โดยใช้วัตถุดิบและวัสดุอุปกรณ์ในท้องถิ่น ความโปร่งใสในการดำเนินงานของคณะกรรมการบริหาร โดยมีการจัดตั้งคณะกรรมการตรวจสอบในการติดตาม ประเมินผล ตรวจสอบและถ่วงดุลอำนาจฝ่ายบริหาร

สุธิดา เลขาวิจิตร, คุชฎี นาคเรือง (2564) การวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. เพื่อศึกษาความสามารถด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อการส่งเสริมการตลาดของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านนาเกตุ อำเภอกะป้อ จังหวัดปัตตานี 2. เพื่อศึกษาการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากข้าวเพื่อการส่งเสริมการตลาดของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านนาเกตุอำเภอกะป้อ จังหวัดปัตตานี 3. เพื่อเพิ่มความหลากหลายของการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากข้าวเพื่อการส่งเสริมการตลาดของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านนาเกตุ อำเภอกะป้อ จังหวัดปัตตานี โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสม ประกอบด้วยการวิจัยเชิงปริมาณจำนวน 400 คน และการวิจัยเชิงคุณภาพใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบเชิงลึก ผู้ให้ข้อมูลสำคัญมีจำนวน 13 คน ผลการวิจัยพบว่า ผู้ที่เคยใช้บริการส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุ 41-60 ปี ศึกษาในระดับปริญญาตรี ประกอบอาชีพรัฐวิสาหกิจ มีรายได้เฉลี่ย 10,000-30,000 และมีประสบการณ์ในการทำงาน 4-7 ปี

พุงจันทร์ และคณะ (2566) การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนปลาร้าบองท่าตุม ตำบลหมู่น อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี ทั้งหมด 5 ด้าน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก คือด้านการบริหารจัดการมีค่าเฉลี่ย 4.07 (SD=0.74) และต่ำที่สุดท้ายคือ ด้านการเงิน มีค่าเฉลี่ย 3.30 (SD=0.76) ตามลำดับ

ไผ่เจริญมงคล, เชียงชนะ (2563) ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนดีเด่น ประกอบด้วย 1 ด้านภาวะผู้นำ 2 ด้านความสามารถในการบริหารจัดการองค์กร 3 ด้านการบริหารจัดการผลิตสินค้าหรือบริการ 4 ด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์หรือบริการ 5 ด้านการเงินและบัญชี 6 ด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิก ส่วนปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนดีเด่น คือ ขาดการวางแผนการผลิตสินค้า สินค้าไม่มีคุณภาพ ไม่มีเงินทุน และสมาชิกไม่มีส่วนร่วมและข้อเสนอแนะ คือ การปรับปรุงพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มาตรฐาน มีการกำหนดเป้าหมายการผลิต ต้องมีการเชื่อมโยงการผลิตกับการตลาด จัดหาเงินทุนที่มีดอกเบี้ยต่ำ และมีการพัฒนาคนหนุ่มสาวรุ่นใหม่เพื่อสืบทอดกิจการ

ศราวุฒิ, ยิงยวด, ใจอารีย์ (2563) การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ศึกษาระดับความเข้มแข็งของวิสาหกิจชุมชนตำบลห้วยเหนียวและปัจจัยที่ส่งผลต่อความเข้มแข็งของวิสาหกิจชุมชนตำบลห้วยเหนียว อำเภอดำรงวิทยารุจิรา จังหวัดกาญจนบุรี พบว่าสมาชิกวิสาหกิจชุมชนมีความรู้เกี่ยวกับวิสาหกิจชุมชนในระดับสูง มีส่วนร่วมในกิจกรรมของวิสาหกิจชุมชน มีการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านเกษตรกรรมและภาวะความเป็นผู้นำในระดับมากวิสาหกิจชุมชน การผลิตสินค้าและบริการ และการพึ่งพาตนเองด้านการจัดสรรทรัพยากรอยู่ในระดับมาก

ลือชา,หวันลู(2566) ผลการวิจัยมีวัตถุประสงค์ 2 ประการ ได้แก่ 1) เพื่อศึกษาปัจจัยสนับสนุนการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มผ้าไหม แพรว้า ตำบลโพน อำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์ และ 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มผ้าไหมแพรว้า ตำบลโพน อำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ รวบรวมจากแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างคือ สมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชน กลุ่มผ้าไหมแพรว้า ตำบลโพน อำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 271 คน จากวัตถุประสงค์ข้อแรก ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยสนับสนุน การดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มผ้าไหมแพรว้า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.27) โดยการมีส่วนร่วมมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X}$ = 4.52) รองลงมา คือ การสนับสนุนของรัฐ การเงิน ผู้นำ การตลาด และการจัดการกลุ่มตามลำดับ จากวัตถุประสงค์ข้อที่สอง ผลการวิจัยพบว่า ระดับความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มผ้าไหมแพรว้า ตำบลโพน อำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์ ในภาพรวมอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X}$ = 4.32) โดยการมีผลกำไรให้แก่สมาชิกมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X}$ = 4.71) รองลงมา คือ การรวมกลุ่มเพื่อดำเนินกิจกรรมอย่าง ความมั่นคงในการดำเนินงาน การพัฒนาและปรับปรุงวิสาหกิจชุมชน และวิสาหกิจชุมชนสามารถพึ่งพาตนเองได้ ตามลำดับ และปัจจัย สนับสนุนการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มผ้าไหมแพรว้า ด้านผู้นำ การตลาด การมีส่วนร่วม การสนับสนุนของรัฐ และการเงิน ส่งผลต่อ ความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มผ้าไหมแพรว้า ส่วนปัจจัยการจัดกลุ่มไม่ส่งผลต่อความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มผ้าไหมแพรว้า ตำบลโพน อำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์ และมีข้อเสนอแนะคือ สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จังหวัดกาฬสินธุ์ควร กำหนดแผนกลยุทธ์ในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของสมาชิกกลุ่ม การพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อให้มีความโดดเด่นเป็นที่ต้องการของตลาด และ นำไปสู่การสร้างผลกำไรให้แก่สมาชิกเพิ่มขึ้น ส่งเสริม สนับสนุน การพัฒนาผู้นำ การตลาด การมีส่วนร่วม การสนับสนุนของรัฐ การเงิน และ การประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เกี่ยวกับการดำเนินงานในด้านต่าง ๆ ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนอย่างต่อเนื่อง

ศศิภา พิทักษ์ศานต์(2565) ผลการวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนไปปฏิบัติ กรณีศึกษาอำเภอมืองอุดรธานีกระบี่ จังหวัดกระบี่ ที่เกี่ยวข้องกับ การศึกษาวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำ การมีส่วนร่วม ความผูกพันต่อองค์การ และ ความสำเร็จของการนำนโยบายส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนไปปฏิบัติ 2) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำ การมีส่วนร่วม ความผูกพันต่อองค์การ และความสำเร็จของการนำนโยบายส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนไปปฏิบัติ 3) เพื่อศึกษาปัจจัยภาวะผู้นำ การมีส่วนร่วม ความผูกพันต่อองค์การ ที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการนำนโยบายส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนไป ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือเก็บข้อมูลจากสมาชิกวิสาหกิจชุมชน กลุ่มตัวอย่าง อำเภอมืองอุดรธานีกระบี่ จังหวัดกระบี่ จำนวน 333 คน ผลการศึกษาพบว่าภาวะผู้นำวิสาหกิจชุมชน การมีส่วนร่วมของสมาชิกวิสาหกิจชุมชน และความสำเร็จของการนำนโยบายส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนไปปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก ส่วนความผูกพันต่อองค์การของสมาชิกวิสาหกิจชุมชนอยู่ในระดับมากที่สุด ภาวะผู้นำและการมีส่วนร่วมมีความสัมพันธ์กับทิศทางบวก ระดับค่อนข้างสูง ภาวะผู้นำและความผูกพันต่อองค์การมีความสัมพันธ์กันทิศทางบวก ระดับค่อนข้างสูง การมีส่วนร่วมและความผูกพันต่อองค์การ มีความสัมพันธ์กันทิศทางบวก ระดับปานกลาง ภาวะผู้นำ และความสำเร็จของการนำนโยบายส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนไปปฏิบัติ มีความสัมพันธ์กันทิศทางบวกระดับค่อนข้างสูง การมีส่วนร่วมและความสำเร็จของการนำนโยบายส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนไป

ปฏิบัติ มีความสัมพันธ์กันทิศทางบวก ระดับปานกลาง ความผูกพันต่อองค์กรและความสำเร็จของการดำเนินงานนโยบายส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนไปปฏิบัติมีความสัมพันธ์กันทิศทางบวก ระดับค่อนข้างสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณพบว่า ความผูกพันต่อองค์กรของสมาชิกวิสาหกิจชุมชน ภาวะผู้นำวิสาหกิจชุมชน และการมีส่วนร่วมของสมาชิกวิสาหกิจชุมชน สามารถร่วมกันอธิบายความผันแปรความสำเร็จของการดำเนินงานนโยบายส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนไปปฏิบัติตามการพึ่งพาตนเองของวิสาหกิจชุมชน ได้ร้อยละ 63.30 ข้อเสนอแนะ ควรกำหนดนโยบายส่งเสริม ความเข้มแข็งให้แก่วิสาหกิจชุมชน สนับสนุนการเรียนรู้ของผู้นำ และสมาชิกวิสาหกิจ ส่งเสริมการสร้างเครือข่ายวิสาหกิจชุมชน และควรสนับสนุนให้ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง และชุมชน มีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล กิจกรรมของวิสาหกิจชุมชน เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ภัทรธร พองสินธุ์(2562) ผลงานวิจัยเรื่องปัจจัยสู่ความสำเร็จในการดำเนินงานด้านโลจิสติกส์การส่งออกของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ในเขตอำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี เพื่อหาศักยภาพและปัจจัยสู่ความสำเร็จในการดำเนินงานด้านโลจิสติกส์การส่งออกของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน เขตอำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี โดยศึกษาข้อมูลจากกลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่จดทะเบียนแล้ว จำนวน 123 ราย จากจำนวนประชากรทั้งหมด 172 ราย ผลจากการวิจัยพบว่า โดยศักยภาพที่มีความพร้อมสูงสุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ คุณภาพของถนนเพื่อการส่งออก การบรรจุหีบห่อ และคุณภาพของบรรจุภัณฑ์สำหรับการส่งออก ตามลำดับศักยภาพที่มีความพร้อมต่ำสุด 3 ลำดับ ได้แก่ การวางแผนที่ตั้งคลังสินค้า/ศูนย์กระจายสินค้า ภาวะเบี้ยบ่าด้านการส่งออก และการวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายในการจัดส่งเพื่อจำหน่ายยังต่างประเทศ โดยปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานด้านโลจิสติกส์การส่งออกของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนสูงสุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ พันธกิจ/เป้าหมาย/วัตถุประสงค์การดำเนินงานของกลุ่ม ความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มวิสาหกิจกับผู้นำหน่วยวัดดูดิบ และการวางแผนค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน ตามลำดับ ทั้งนี้กลุ่มตัวอย่างมีความต้องการให้ภาครัฐหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องช่วยเหลือในด้านการใช้เทคโนโลยีในการดำเนินงานเพื่อการส่งออก มากที่สุด รองลงมาคือการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของชุมชน

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จต่อกลุ่มวิสาหกิจปลาร้าบองท่าตูม ตำบลหมู่น อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานีโดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

การทำวิจัยครั้งนี้มีประชากรที่ใช้ในการทำวิจัย คือ กลุ่มผู้เกี่ยวข้องตลอดโซ่อุปทานของการผลิตปลาร้าบองกลุ่มวิสาหกิจชุมชนปลาร้าบองบ้านท่าตูม ตำบลหมู่น อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี ซึ่งผู้วิจัยไม่ทราบจำนวนประชากรที่แน่นอน

3.1.2 การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

1) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ กลุ่มผู้เกี่ยวข้องตลอดโซ่อุปทานของการผลิตปลาร้าบองกลุ่มวิสาหกิจชุมชนปลาร้าบองบ้านท่าตูม ตำบลหมู่น อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี ซึ่งผู้วิจัยไม่ทราบจำนวนประชากรที่แน่นอนจึงกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ

คอแครน Cochran (1977 อ้างถึงใน ธีรฤทธิ เอกะกุล,2543) โดยการคำนวณหาขนาดตัวอย่างจากประชากรที่ไม่ทราบจำนวนประชากรหรือไม่สามารถนับจำนวนได้ (infinite Population) โดยกำหนดค่าความเชื่อมั่น 95% และค่าความคลาดเคลื่อนไม่เกิน 5% โดยมีสูตรดังนี้

$$n = \frac{P(1-P)z^2}{e^2}$$

เมื่อ n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

p = ค่าเปอร์เซ็นต์ที่ต้องการจะสุ่มจากประชากรทั้งหมด

E = ค่าเปอร์เซ็นต์ความคลาดเคลื่อนจากการสุ่มตัวอย่าง ซึ่งผู้วิจัยยอมให้เกิดความคลาดเคลื่อนที่ไม่เกินร้อยละ 5

Z = ระดับความเชื่อมั่น ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดไว้ที่ร้อยละ 95 ค่า z จึงมีค่าเท่ากับ 1.96

โดยการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดค่าเปอร์เซ็นต์ที่ต้องการจะสุ่มจากประชากรเท่ากับร้อยละ 50 ต้องการความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และระดับความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ไม่เกินร้อยละ 5 แทนค่าได้ดังนี้

$$\begin{aligned}
 \text{จาก } n &= \frac{P(1-P)z^2}{e^2} \\
 n &= \frac{0.50(1-0.5)(1.96)^2}{(0.05)^2} \\
 n &= \frac{(0.5)(0.5)(3.8416)}{0.0025} \\
 n &= \frac{0.9604}{0.0025} \\
 n &= 384.16 \text{ หรือ } 385
 \end{aligned}$$

3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูลต่างๆจากแหล่งข้อมูล 2 แหล่ง คือ แหล่งข้อมูลปฐมภูมิ และแหล่งข้อมูลทุติยภูมิ

3.2.1 แหล่งข้อมูลปฐมภูมิ เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลปัจจุบัน ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลให้กลุ่มตัวอย่างโดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

3.2.2 แหล่งข้อมูลทุติยภูมิ คือการค้นคว้าข้อมูลที่สามารถอ้างอิงได้จากหนังสือ วารสาร บทความทางวิชาการ วิทยานิพนธ์ รายงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต เพื่อนำมาสร้างเป็นกรอบแนวคิดและสร้างเครื่องมือวิจัยในการรวบรวมข้อมูล

3.3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในงานวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

3.3.1 ศึกษารูปแบบและข้อมูลจากหนังสือ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่ต้องการศึกษาวิเคราะห์ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

3.3.2 กำหนดขอบเขตของแบบสอบถาม โดยให้มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

3.3.3 สร้างแบบสอบถามที่จะใช้ในการเก็บข้อมูล โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลโดยปรับปรุงมาจากงานวิจัยของ(ณัชญาณภัส โขติพัชราภิรมย์,2559) เป็นข้อคำถามปลายปิด มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ จำนวน 5 ข้อ โดยในแต่ละข้อให้เลือกตอบเพียงคำตอบเดียว ประกอบด้วย

ข้อที่ 1 เพศ เป็นคำถามลักษณะปลายปิด แบบหลายตัวเลือก

ข้อที่ 2 อายุ เป็นคำถามลักษณะปลายปิด แบบหลายตัวเลือก

ข้อที่ 3 อาชีพ เป็นคำถามลักษณะปลายปิด แบบหลายตัวเลือก

ข้อที่ 4 การศึกษา เป็นคำถามลักษณะปลายปิด แบบหลายตัวเลือก

ข้อที่ 5 รายได้เฉลี่ยต่อเดือน เป็นคำถามลักษณะปลายปิดแบบหลายตัวเลือก

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจของกลุ่มปลาร้าอบบ้านท่าตูม ตำบลหมู่ม่น อำเภอเมืองอุดรธานีอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี โดยมีลักษณะของคำถามแบบปลายปิด จำนวน 30 ข้อ โดยใช้มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามหลักของ(ลิเคอร์ท) Likert Scale

โดยมีหลักเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

มีผลต่อความสำเร็จมากที่สุด	5	คะแนน
มีผลต่อความสำเร็จมาก	4	คะแนน
มีผลต่อความสำเร็จปานกลาง	3	คะแนน
มีผลต่อความสำเร็จน้อย	2	คะแนน
มีผลต่อความสำเร็จน้อยมาก	1	คะแนน

โดยกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยจากการวิเคราะห์ข้อมูล

$$\begin{aligned}\text{ความกว้างของอันตรภาคชั้น} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{5-1}{5} \\ &= 0.80\end{aligned}$$

ค่าเฉลี่ย		ระดับความสำเร็จ
คะแนนที่ระดับ 4.21-5.00	คือ	มีผลต่อความสำเร็จมากที่สุด
คะแนนที่ระดับ 3.41-4.20	คือ	มีผลต่อความสำเร็จมาก
คะแนนที่ระดับ 2.61-3.40	คือ	มีผลต่อความสำเร็จปานกลาง
คะแนนที่ระดับ 1.81-2.60	คือ	มีผลต่อความสำเร็จน้อย
คะแนนที่ระดับ 1.00-1.80	คือ	มีผลต่อความสำเร็จน้อยที่สุด

ส่วนที่ 3 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ ลักษณะเป็นข้อคำถามปลายเปิด (Open Ended Question) เป็นข้อมูลอื่นๆที่ผู้ตอบแบบสอบถามสามารถเขียนลงมาเพื่อเสนอต่อผู้วิจัยทราบ

การตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

1. การตรวจสอบเพื่อหาค่าความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) โดยนำแบบสอบถามให้อาจารย์ที่ปรึกษาหลักการค้นคว้าอิสระตรวจสอบความครอบคลุมของเนื้อหาเกี่ยวกับวัตถุประสงค์การวิจัย และให้ผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจเครื่องมือวิจัย จำนวน 3 คน ตรวจสอบความสมบูรณ์ ความสอดคล้องของเนื้อหา และให้ข้อเสนอแนะ เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขให้สื่อความหมายตรงประเด็น และเหมาะสมยิ่งขึ้น จากนั้นจึงนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง โดยใช้เกณฑ์การหาค่าความสอดคล้องของคำถาม (index Of Item-Objective Congruence: IOC) ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC = ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index Of Congruence)
 N = ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิแต่ละคน
 R = ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
 โดย +1 หมายถึง ข้อคำถามมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย สามารถนำไปใช้ได้
 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามจะมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยและไม่สามารถนำไปใช้ได้
 -1 หมายถึง ข้อคำถามไม่มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยและไม่สามารถนำไปใช้ได้

ผลการตรวจเพื่อหาค่าความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) พบว่าทำการยอมรับเฉพาะค่า IOC มากกว่า 0.5 ขึ้นไป ซึ่งถือว่าข้อคำถามนั้นมีความสอดคล้องหรือมีความเที่ยงตรง (Validity) อีกทั้งนำข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไขข้อคำถามให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. การตรวจเพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับประชากรในการวิจัยที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบัค แบบสอบถามรายปัจจัย ไม่ต่ำกว่า 0.7 (Pallant. 2007) ผลปรากฏว่าหาค่าความเชื่อมั่น 0.866 ซึ่งแสดงว่าแบบสอบถามทั้งฉบับมีค่าความเชื่อมั่นในระดับสูงมากสามารถนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้ (ตารางที่ 2)

ตารางที่ 3.1 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยการวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา รายปัจจัย

แบบสอบถาม	ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา
1.ความรู้ความเข้าใจในหลักการดำเนินงานของกลุ่ม	0.859
2.ลักษณะของผู้	0.900
3.การบริหารงานกลุ่ม	0.799
4.การมีส่วนร่วมของสมาชิกในกิจกรรมกลุ่ม	0.854
5.การได้รับการสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่ภาครัฐ	0.881
6.การได้รับการสนับสนุนจากผู้นำชุมชน	0.928
รวม	0.866

3. นำแบบสอบถามที่หาค่าความเชื่อมั่นแล้วไปใช้สำหรับเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่ม ตัวอย่างต่อไป

3.4 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างแล้วนำข้อมูลที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างมาวิเคราะห์ข้อมูลและทดสอบสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป และใช้วิธีทางสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

3.4.1 การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของกลุ่มตัวอย่าง โดยนำเสนอเป็นตารางแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อนำมาอธิบายข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1) แจกแจงเป็น ค่าความถี่ และค่าร้อยละ ใช้ในการอธิบายข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน

2) ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ใช้ในการอธิบายปัจจัยความสำเร็จของกลุ่มปลาร้าอบบ้านท่าตูม ตำบลหมู่น อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี จากข้อคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

3.4.2 การวิเคราะห์สถิติเชิงอนุมาน ใช้ในการทดสอบสมมติฐานต่างๆที่ตั้งไว้ของการวิจัย โดยมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ด้วยเครื่องมือทางสถิติต่างๆ

1) การวิเคราะห์การเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินการธุรกิจของวิสาหกิจชุมชนปลาร้าอบบ้านท่าตูม ตำบลหมู่น อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี วิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงอนุมาน ได้แก่ (t-test) และ (F-test) หรือวิเคราะห์การเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย โดยใช้สูตร LSD

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจของวิสาหกิจกลุ่มปลาร้าอบบ้านท่าตูม ตำบลหม่ม อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี มีผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยและการทดสอบสมมติฐานการวิจัย ในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันชัดเจนในการแปลความหมายของผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการแปลผล ดังนี้

f	แทน ความถี่
$\bar{x}$	แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง (Average)
N	แทน จำนวนประชากรทั้งหมด
n	แทน จำนวนประชากรในกลุ่มตัวอย่าง
S.D.	แทน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง (Standard Deviation)
t	แทน ค่าสถิติที่คำนวณจาก t-test
F	แทน ค่าสถิติที่คำนวณจาก F-test หรือวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA)
Sig	หมายถึงค่าความน่าจะเป็นที่คำนวณได้จากค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน
LSD	หมายถึงค่าสถิติสำหรับการทดสอบความแตกต่างด้วยการจับคู่พหุคูณ
*	แทนมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05
SS	แทน ผลรวมของค่าความเบี่ยงเบนยกกำลังสอง (Sum of Squares)
df	แทน ระดับความเป็นอิสระ (degrees of freedom)
MS	แทน ค่าเฉลี่ยผลรวมของความเบี่ยงเบนยกกำลังสอง (Mean Squares)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจของกลุ่มปลาร้าอบบ้านท่าตูม ตำบลหม่ม อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี ผู้วิจัยแบ่งการนำเสนอผลการวิเคราะห์เชิงปริมาณออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจของวิสาหกิจกลุ่มปลาร้าอบบ้านท่าตูม ตำบลหม่ม อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี

ส่วนที่ 3 การวิเคราะห์ผลการเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจของวิสาหกิจกลุ่มปลาร้าอบบ้านท่าตูม ตำบลหม่ม อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งรวบรวมจากแบบสอบถาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อครัวเรือน

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	172	44.70
หญิง	213	55.30
รวม	385.00	100.00

จากตารางที่ 4.1 พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 213 คน ร้อยละ 55.30 และเพศชาย จำนวน 172 คน คิดเป็นร้อยละ 44.70

ตารางที่ 4.2 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
ตั้งแต่ 20-40 ปี	140	36.40
ตั้งแต่ 41- 60 ปี	204	53.00
ตั้งแต่ 60 ปี	41	10.60
รวม	385.00	100.0

จากตารางที่ 4.2 พบว่ากลุ่มตัวอย่างมากที่สุด คือกลุ่มอายุ ตั้งแต่ 41-60 ปี ขึ้นไป จำนวน 204 คน ร้อยละ 53 รองลงมาคือ กลุ่มอายุ 20-40 ปี จำนวน 140 คน ร้อยละ 36.40 และกลุ่มอายุ ที่มีน้อยที่สุดตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป จำนวน 41 คน ร้อยละ 10.60

ตารางที่ 4.3 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่าประถมศึกษาปีที่ 4	26	6.80
ประถมศึกษาปีที่ 4 ถึงปีที่ 6	31	8.10
มัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงปีที่ 6	67	17.40
ปวช.หรือเทียบเท่า	67	17.40
ปวส.หรือเทียบเท่า	96	24.90
ปริญญาตรี	75	19.50
ปริญญาโท	23	6.00
รวม	385.00	100.00

จากตารางที่ 4.3 พบว่ากลุ่มตัวอย่างมากที่สุด คือ ปวส.หรือเทียบเท่าจำนวน 96 คน ร้อยละ 24.90 รองลงมาคือ ปริญญาตรี จำนวน 75 คน ร้อยละ 19.50 มีระดับการศึกษาที่เท่ากันคือ มัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงปีที่ 6 จำนวน 67 คน ร้อยละ 17.40 และปวช.หรือเทียบเท่าจำนวน 67 คน ร้อยละ 17.40 ประถมศึกษาปีที่ 4 ถึงปีที่ 6 จำนวน 31 คน ร้อยละ 8.10 ต่ำกว่าประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 26 คน ร้อยละ 6.80 น้อยที่สุดคือ กลุ่มปริญญาโท จำนวน 23 คน ร้อยละ 6

ตารางที่ 4.4 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
รับจ้างทั่วไป	139	36.10
เกษตรกร	64	16.60
ธุรกิจส่วนตัว	94	24.40
รับราชการ	56	14.50
อื่น ๆ	32	8.30
รวม	385.00	100.0

จากตารางที่ 4.4 พบว่ากลุ่มตัวอย่างมากที่สุด คือกลุ่มรับจ้างทั่วไป จำนวน 139 คน ร้อยละ 36.10 รองลงมาคือ ธุรกิจส่วนตัว จำนวน 94 คน ร้อยละ 24.40 เกษตรกร จำนวน 64 คน ร้อยละ 16.60 รับราชการ จำนวน 56 คน ร้อยละ 14.40 น้อยที่สุดคือ กลุ่มอื่นๆ จำนวน 32 คน ร้อยละ 8.30

ตารางที่ 4.5 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามรายได้ต่อครัวเรือน

รายได้	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 10,000 บาท	102	26.50
10,001 – 50,000 บาท	205	53.20
50,001 – 100,000 บาท	54	14.00
100,001 บาทขึ้นไป	24	6.20
รวม	385.00	100.0

จากตารางที่ 4.5 พบว่ากลุ่มตัวอย่างมากที่สุด คือกลุ่มรายได้ตั้งแต่ 10,001 – 50,000 บาท จำนวน 205 คน ร้อยละ 53.20 รองลงมา กลุ่มรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท จำนวน 102 คน ร้อยละ 26.50 กลุ่มรายได้ 50,001 – 100,000 บาท จำนวน 54 ร้อยละ 14 น้อยที่สุดคือ กลุ่มรายได้ตั้งแต่ 100,001 บาทขึ้นไป จำนวน 24 คน ร้อยละ 6.20

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ระดับความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจของกลุ่มปลาร้าอบบ้านท่าตูม ตำบลหม่ม อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลกับปัจจัยความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจของกลุ่มปลาร้าอบบ้านท่าตูม ตำบลหม่ม อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ตารางที่ 4.6 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของระดับความรู้ความเข้าใจในหลักการดำเนินงานของกลุ่มปลาร้าอบบ้านท่าตูม ตำบลหม่ม อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี

ความรู้ความเข้าใจหลักการดำเนินงานของกลุ่มปลาร้าอบบ้านท่าตูม ตำบลหม่ม อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1.กลุ่มวิสาหกิจชุมชนของท่านมีผลิตภัณฑ์ที่มีประสิทธิภาพและตอบโจทย์ความต้องการของลูกค้า	4.72	0.52	มากที่สุด
2.กลุ่มวิสาหกิจของท่านมีการจัดทำมาตรฐานการผลิตที่มีประสิทธิภาพ	4.65	0.58	มากที่สุด
3.ผลิตภัณฑ์ของชุมชนกลุ่มของท่านมีราคาดีขึ้นเมื่อไม่ถูกเอาเปรียบจากพ่อค้าคนกลางที่เข้ามารับซื้อผลิตภัณฑ์	4.63	0.58	มากที่สุด
4.กลุ่มของท่านวางแผนการผลิตและควบคุมการผลิตที่ให้เหมาะสม	4.60	0.55	มากที่สุด
5.กลุ่มของท่านมีการวิเคราะห์จุดบกพร่องในกระบวนการผลิตและปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น	4.59	0.60	มากที่สุด
โดยภาพรวม	4.72	0.52	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.6 พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในความรู้ความเข้าใจในหลักการดำเนินงานของกลุ่มปลาร้าอบบ้านท่าตูม ตำบลหม่ม อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี โดยภาพรวมปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จมากที่สุด ($\bar{x} = 4.72$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านอยู่ในระดับที่มีผลต่อความสำเร็จมากที่สุด เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ อยู่ในระดับความสำเร็จมากที่สุด กลุ่มวิสาหกิจชุมชนของท่านมีผลิตภัณฑ์ที่มีประสิทธิภาพและตอบโจทย์ความต้องการของลูกค้า ($\bar{x} = 4.72$) รองลงมา คือ อยู่ในระดับความสำเร็จกลุ่มวิสาหกิจของท่านมีการจัดทำมาตรฐานการผลิตที่มีประสิทธิภาพ ($\bar{x} = 4.65$) อยู่ในระดับความสำเร็จผลิตภัณฑ์ของชุมชนกลุ่มของท่านมีราคาดีขึ้นเมื่อไม่ถูกเอาเปรียบจากพ่อค้าคนกลางที่เข้ามารับซื้อผลิตภัณฑ์ ($\bar{x} = 4.63$) อยู่ในระดับความสำเร็จกลุ่มของท่านวางแผนการผลิตและควบคุมการผลิตที่ให้เหมาะสม ($\bar{x} = 4.60$) และอยู่ใน

ระดับความสำเร็จของกลุ่มของท่านมีการวิเคราะห์จุดบกพร่องในกระบวนการผลิตและปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ($\bar{x} = 4.59$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.7 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของระดับลักษณะผู้นำกลุ่มของกลุ่มปลาร้าบองบ้านท่าตูม ตำบลหม่ม อำเภอเมืองอุดรธานี อุดรธานี จังหวัดอุดรธานี

ลักษณะผู้นำกลุ่มของกลุ่มปลาร้าบองบ้านท่าตูม อำเภอเมือง อุดรธานี จังหวัดอุดรธานี	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความ คิดเห็น
1. ผู้นำกลุ่มมีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนสามารถสื่อสารให้ผู้อื่นเข้าใจได้	4.57	0.60	มากที่สุด
2. ผู้นำกลุ่มวิสาหกิจชุมชนสามารถสร้างแรงบันดาลใจและจูงใจ ให้สมาชิกกลุ่มพัฒนาตนเองได้	4.57	0.60	มากที่สุด
3. ผู้นำกลุ่มมีทักษะการเจรจาที่ดีเยี่ยม	4.55	0.60	มากที่สุด
4. ผู้นำกลุ่มมีความฉลาดทางอารมณ์สามารถจัดการกับความ ขัดแย้งได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.58	0.60	มากที่สุด
5. ผู้นำกลุ่มมีความสามารถในการตัดสินใจได้อย่างเด็ดขาดและ รับผิดชอบต่อการตัดสินใจของตนเองได้ดีเยี่ยม	4.57	0.60	มากที่สุด
โดยภาพรวม	4.58	0.60	มากที่สุด

จากตามตารางที่ 4.7 พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จลักษณะผู้นำกลุ่มของกลุ่มปลาร้าบองบ้านท่าตูม ตำบลหม่ม อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี โดยภาพรวมปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จมากที่สุด ($\bar{x} = 4.58$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านอยู่ในระดับที่มีผลต่อความสำเร็จมากที่สุด เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ อยู่ในระดับความสำเร็จมากที่สุด ผู้นำกลุ่มมีความฉลาดทางอารมณ์สามารถจัดการกับความขัดแย้งได้อย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{x} = 4.58$) รองลงมา คือ อยู่ในระดับความสำเร็จผู้นำกลุ่มมีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนสามารถสื่อสารให้ผู้อื่นเข้าใจได้ ($\bar{x} = 4.57$) อยู่ในระดับความสำเร็จผู้นำกลุ่มวิสาหกิจชุมชนสามารถสร้างแรงบันดาลใจและจูงใจให้สมาชิกกลุ่มพัฒนาตนเองได้ ($\bar{x} = 4.57$) อยู่ในระดับความสำเร็จผู้นำกลุ่มมีความสามารถในการตัดสินใจได้อย่างเด็ดขาดและรับผิดชอบต่อการตัดสินใจของตนเองได้ดีเยี่ยม ($\bar{x} = 4.57$) และอยู่ในระดับความสำเร็จผู้นำกลุ่มมีทักษะการเจรจาที่ดีเยี่ยม ($\bar{x} = 4.55$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.8 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของระดับการบริหารงานกลุ่มของกลุ่มปลาร้าบองบ้านท่าตูม ตำบลหม่ม อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี

การบริหารงานกลุ่มของกลุ่มปลาร้าบองบ้านท่าตูม ตำบลหม่ม อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1.กลุ่มวิสาหกิจของท่านมีระบบควบคุมด้านการกระจายสินค้าที่ดี	4.61	0.59	มากที่สุด
2.กลุ่มวิสาหกิจของท่านมีระบบการควบคุมคุณภาพด้านการผลิตที่มีประสิทธิภาพที่ดี	4.57	0.64	มากที่สุด
3.กลุ่มวิสาหกิจของท่านมีระบบการวางแผนและการแบ่งหน้าที่กันอย่างชัดเจน	4.59	0.60	มากที่สุด
4.กลุ่มวิสาหกิจของท่านได้มีการสรรหา จัดหาและเก็บรวบรวมข้อมูลต่างๆเกี่ยวกับกิจการไว้อย่างเป็นระบบ	4.60	0.60	มากที่สุด
5.กลุ่มวิสาหกิจของท่านมีระบบควบคุมภายในอย่างมีประสิทธิภาพ	4.59	0.59	มากที่สุด
โดยภาพรวม	4.61	0.64	มากที่สุด

จากตามตารางที่ 4.8 พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จการบริหารงานกลุ่มของกลุ่มปลาร้าบองบ้านท่าตูม ตำบลหม่ม อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี โดยภาพรวมปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จมากที่สุด ($\bar{x} = 4.61$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านอยู่ในระดับที่มีผลต่อความสำเร็จมากที่สุด เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ อยู่ในระดับความสำเร็จมากที่สุด กลุ่มวิสาหกิจของท่านมีระบบควบคุมด้านการกระจายสินค้าที่ดี ($\bar{x} = 4.61$) รองลงมา คืออยู่ในระดับความสำเร็จกลุ่มวิสาหกิจของท่านได้มีการสรรหา จัดหาและเก็บรวบรวมข้อมูลต่างๆเกี่ยวกับกิจการไว้อย่างเป็นระบบ ($\bar{x} = 4.60$) อยู่ในระดับความสำเร็จกลุ่มวิสาหกิจของท่านมีระบบการวางแผนและการแบ่งหน้าที่กันอย่างชัดเจน ($\bar{x} = 4.59$) อยู่ในระดับความสำเร็จกลุ่มวิสาหกิจของท่านมีระบบควบคุมภายในอย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{x} = 4.59$) และอยู่ในระดับความสำเร็จกลุ่มวิสาหกิจของท่านมีระบบการควบคุมคุณภาพด้านการผลิตที่มีประสิทธิภาพที่ดี ($\bar{x} = 4.57$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.9 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของระดับการมีส่วนร่วมของสมาชิกกลุ่มของกลุ่มปลาร้าอบบ้านท่าตูม ตำบลหม่ม อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี

การมีส่วนร่วมของสมาชิกกลุ่มของกลุ่มปลาร้าอบบ้านท่าตูม ตำบลหม่ม อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1.กลุ่มวิสาหกิจของท่านได้รับการสนับสนุนที่ดีจากคนในชุมชน	4.57	0.60	มากที่สุด
2.กลุ่มวิสาหกิจชุมชนของท่านเปิดให้ชุมชนแสดงความคิดเห็นต่อผลิตภัณฑ์	4.56	0.63	มากที่สุด
3.กลุ่มวิสาหกิจชุมชนของท่านมีการร่วมมือและมีการสนับสนุนจากคนในชุมชน	4.58	0.61	มากที่สุด
4.กลุ่มวิสาหกิจของท่านได้รับความรู้ด้านการพัฒนาคุณภาพของผลิตภัณฑ์จากคนในชุมชน	4.59	0.62	มากที่สุด
5.กลุ่มวิสาหกิจชุมชนเปิดให้คนในชุมชนได้เข้ามามีส่วนช่วยด้านการจัดหาตลาดและลูกค้าใหม่	4.60	0.59	มากที่สุด
โดยภาพรวม	4.60	0.63	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.9 พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จการมีส่วนร่วมของสมาชิกกลุ่มของกลุ่มปลาร้าอบบ้านท่าตูม ตำบลหม่ม อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี โดยภาพรวมปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จมากที่สุด ($\bar{x} = 4.60$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านอยู่ในระดับที่มีผลต่อความสำเร็จมากที่สุด เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ อยู่ในระดับความสำเร็จมากที่สุด กลุ่มวิสาหกิจชุมชนเปิดให้คนในชุมชนได้เข้ามามีส่วนช่วยด้านการจัดหาตลาดและลูกค้าใหม่ ($\bar{x} = 4.60$) รองลงมา คืออยู่ในระดับความสำเร็จกลุ่มวิสาหกิจของท่านได้รับความรู้ด้านการพัฒนาคุณภาพของผลิตภัณฑ์จากคนในชุมชน ($\bar{x} = 4.59$) อยู่ในระดับความสำเร็จกลุ่มวิสาหกิจชุมชนของท่านมีการร่วมมือและมีการสนับสนุนจากคนในชุมชน ($\bar{x} = 4.58$) อยู่ในระดับความสำเร็จกลุ่มวิสาหกิจของท่านได้รับการสนับสนุนที่ดีจากคนในชุมชน ($\bar{x} = 4.57$) และอยู่ในระดับความสำเร็จกลุ่มวิสาหกิจชุมชนของท่านเปิดให้ชุมชนแสดงความคิดเห็นต่อผลิตภัณฑ์ ($\bar{x} = 4.56$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.10 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของระดับการได้รับการสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่ภาครัฐของกลุ่มปลาร้าบองบ้านท่าตูม ตำบลหม่ม อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี

การได้รับการสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่ภาครัฐของกลุ่มปลาร้าบองบ้านท่าตูม ตำบลหม่ม อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1.เจ้าหน้าที่ภาครัฐให้คำปรึกษาและแนะนำในการจัดตั้งกลุ่มและการบริหารจัดการกลุ่ม	4.60	0.61	มากที่สุด
2.เจ้าหน้าที่ของรัฐจัดให้มีการฝึกอบรมและพัฒนาศักยภาพให้แก่สมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชน	4.59	0.62	มากที่สุด
3.เจ้าหน้าที่ของภาครัฐให้การสนับสนุนด้านการตลาดและประชาสัมพันธ์ให้กับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนอยู่เสมอ	4.60	0.61	มากที่สุด
4.เจ้าหน้าที่ของภาครัฐให้การสนับสนุนด้านการเงิน เช่น เงินกู้ ดอกเบี้ยต่ำหรือเงินทุนสนับสนุนจากหน่วยงานอื่น	4.58	0.64	มากที่สุด
5.เจ้าหน้าที่ภาครัฐอำนวยความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งข้อมูลและทรัพยากรต่างๆที่จำเป็นสำหรับการดำเนินงานของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน	4.58	0.63	มากที่สุด
โดยภาพรวม	4.60	0.63	มากที่สุด

จากตามตารางที่ 4.10 พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จการได้รับการสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่ภาครัฐของกลุ่มปลาร้าบองบ้านท่าตูม ตำบลหม่ม อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี โดยภาพรวมปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จมากที่สุด ($\bar{x} = 4.60$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านอยู่ในระดับที่มีผลต่อความสำเร็จมากที่สุด เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ อยู่ในระดับความสำเร็จมากที่สุดเจ้าหน้าที่ภาครัฐให้คำปรึกษาและแนะนำในการจัดตั้งกลุ่มและการบริหารจัดการกลุ่ม ($\bar{x} = 4.60$) อยู่ในระดับความสำเร็จมากที่สุดเจ้าหน้าที่ของภาครัฐให้การสนับสนุนด้านการตลาดและประชาสัมพันธ์ให้กับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนอยู่เสมอ ($\bar{x} = 4.60$) รองลงมา อยู่ในระดับความสำเร็จเจ้าหน้าที่ของรัฐจัดให้มีการฝึกอบรมและพัฒนาศักยภาพให้แก่สมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ($\bar{x} = 4.59$) อยู่ในระดับความสำเร็จเจ้าหน้าที่ของภาครัฐให้การสนับสนุนด้านการเงิน เช่น เงินกู้ดอกเบี้ยต่ำหรือเงินทุนสนับสนุนจากหน่วยงานอื่น ($\bar{x} = 4.58$) และอยู่ในระดับความสำเร็จเจ้าหน้าที่ภาครัฐอำนวยความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งข้อมูลและทรัพยากรต่างๆที่จำเป็นสำหรับการดำเนินงานของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ($\bar{x} = 4.58$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.11 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของระดับการได้รับการสนับสนุนจากผู้นำชุมชนของกลุ่มปลาร้าบองบ้านท่าตูม ตำบลหม่ม อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี

การได้รับการสนับสนุนจากผู้นำชุมชนของกลุ่มปลาร้าบองบ้านท่าตูม ตำบลหม่ม อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ผู้นำชุมชนได้จัดสรรงบประมาณสนับสนุนกิจกรรมของวิสาหกิจชุมชน	4.56	0.65	มากที่สุด
2. ผู้นำชุมชนจัดหาพื้นที่สำหรับดำเนินกิจการของวิสาหกิจชุมชน	4.58	0.64	มากที่สุด
3. ผู้นำชุมชนให้คำปรึกษาและการฝึกอบรมแก่สมาชิกวิสาหกิจชุมชน	4.61	0.64	มากที่สุด
4. ผู้นำชุมชนมีการประชาสัมพันธ์และการจัดหาตลาดให้กับผลิตภัณฑ์ของวิสาหกิจชุมชน	4.59	0.64	มากที่สุด
5. ผู้นำชุมชนจัดให้มีการสร้างเครือข่ายและการเชื่อมโยงวิสาหกิจชุมชนกับหน่วยงานอื่น	4.64	0.64	มากที่สุด
โดยภาพรวม	4.64	0.65	มากที่สุด

จากตามตารางที่ 4.11 พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จการได้รับการสนับสนุนจากผู้นำชุมชนของกลุ่มปลาร้าบองบ้านท่าตูม ตำบลหม่ม อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี โดยภาพรวมปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จมากที่สุด ($\bar{x} = 4.64$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านอยู่ในระดับที่มีผลต่อความสำเร็จมากที่สุด เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ อยู่ในระดับความสำเร็จมากที่สุดผู้นำชุมชนจัดให้มีการสร้างเครือข่ายและการเชื่อมโยงวิสาหกิจชุมชนกับหน่วยงานอื่น ($\bar{x} = 4.64$) รองลงมา อยู่ในระดับความสำเร็จผู้นำชุมชนให้คำปรึกษาและการฝึกอบรมแก่สมาชิกวิสาหกิจชุมชน ($\bar{x} = 4.61$) อยู่ในระดับความสำเร็จผู้นำชุมชนมีการประชาสัมพันธ์และการจัดหาตลาดให้กับผลิตภัณฑ์ของวิสาหกิจชุมชน ($\bar{x} = 4.59$) อยู่ในระดับความสำเร็จผู้นำชุมชนจัดหาพื้นที่สำหรับดำเนินกิจการของวิสาหกิจชุมชน ($\bar{x} = 4.58$) และอยู่ในระดับความสำเร็จผู้นำชุมชนได้จัดสรรงบประมาณสนับสนุนกิจกรรมของวิสาหกิจชุมชน ($\bar{x} = 4.56$) ตามลำดับ

ส่วนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับปัจจัยความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจของกลุ่มปลาร้าบองบ้านท่าตูม ตำบลหม่ม อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้ศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับปัจจัยความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจของกลุ่มปลาร้าบองบ้านท่าตูม ตำบลหม่ม อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี โดยจำแนกตามปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ โดยใช้สถิติค่า t-test และค่า f-test หรือวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างจึงทดสอบรายคู่หลักด้วยวิธี LSD (Least Significant Difference) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

ตารางที่ 4.12 ผลการเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับปัจจัยความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจของกลุ่มปลาร้าอบบ้านท่าตูม ตำบลหม่ม อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี จำแนกตามเพศ

ปัจจัยความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจของ วิสาหกิจกลุ่มปลาร้าอบบ้านท่าตูม ตำบล หม่ม อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัด อุดรธานี	เพศ				t	Sig
	ชาย		หญิง			
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.		
1. ความรู้ความเข้าใจในหลักการทำงาน ของกลุ่ม	4.57	0.53	4.70	0.43	-2.6	0.002*
2.ลักษณะของผู้นำกลุ่ม	4.48	0.55	4.64	0.46	-3.0	0.008*
3.การบริหารงานกลุ่ม	4.50	0.58	4.67	0.45	-3.2	0.001*
4.การมีส่วนร่วมของสมาชิกในกิจกรรมกลุ่ม	4.52	0.58	4.62	0.46	-3.1	0.001*
5.การได้รับการสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่ ภาครัฐ	4.50	0.62	4.67	0.46	-2.0	0.000*
6.การได้รับการสนับสนุนจากผู้นำชุมชน	4.52	0.64	4.66	0.48	-2.3	0.000*
ในภาพรวม	4.57	0.64	4.70	0.48	-3.2	0.000*

จากตารางที่ 4.12 พบว่ามีค่า Sig เท่ากับ 0.000 มีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญ $\alpha = 0.05$ แสดงว่าเพศที่แตกต่างกันมีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจของวิสาหกิจกลุ่มปลาร้าอบบ้านท่าตูม ตำบลหม่ม อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.13 ผลการเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับปัจจัยความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจของกลุ่มปลาร้าอบบ้านท่าตูม ตำบลหม่ม อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี จำแนกตามอายุ

ปัจจัยความสำเร็จในการ ดำเนินธุรกิจของวิสาหกิจ กลุ่มปลาร้าอบบ้านท่า ตูม ตำบลหม่ม อำเภอ เมือง จังหวัดอุดรธานี	แหล่งความ แปรปรวน	SS	Df	MS	F	Sig
	ระหว่างกลุ่ม	0.97	2	0.483	2.166	0.116
	ภายในกลุ่ม	85.154	382	0.223		
โดยภาพรวม	รวม	88.961	384			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 4.13 พบว่ามีค่า Sig เท่ากับ 0.116 มีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญ $\alpha = 0.05$ ในการทดสอบจึงยอมรับ H_0 แสดงว่า ช่วงอายุที่แตกต่างกัน พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลอายุที่แตกต่างกันมีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจของวิสาหกิจกลุ่มปลาร้าบองบ้านท่าตูม ตำบลหม่ม อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.14 ผลการเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับปัจจัยความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจของกลุ่มปลาร้าบองบ้านท่าตูม ตำบลหม่ม อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี จำแนกตามระดับการศึกษา

ปัจจัยความสำเร็จในการ ดำเนินธุรกิจของกลุ่มปลาร้า บองบ้านท่าตูม ตำบลหม่ม อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัด อุดรธานี	แหล่งความ แปรปรวน	SS	Df	MS	F	Sig
โดยภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	9.357	6	1.559	7.679	.000*
	ภายในกลุ่ม	76.763	378	0.203		
	รวม	86.119	384			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 4.14 พบว่ามีค่า Sig เท่ากับ 0.000 มีค่าน้อยกว่าระดับนัยสำคัญ $\alpha = 0.05$ ระดับการศึกษาที่แตกต่างกันมีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจของวิสาหกิจกลุ่มปลาร้าบองบ้านท่าตูม ตำบลหม่ม อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนั้น จึงทดสอบรายคู่ด้วยวิธี LSD (Least Significance) มีผลการทดสอบปรากฏดังตารางที่ 4.15

ตารางที่ 4.15 ผลการเปรียบเทียบการทดสอบรายคู่ภายหลังด้วยวิธี LSD เปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับปัจจัยความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจของกลุ่มปลาร้าอบบ้านท่าตูม ตำบลหม่ม อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี จำแนกตามอายุ

การศึกษา	ต่ำกว่า ป.4	ป.4 - ป.6	ม.1 - ม.6	ปวช. หรือ เทียบเท่า	ปวส. หรือ เทียบเท่า	ปริญญาตรี	ปริญญาโท
ต่ำกว่า ป.4					.000*	.001*	.000*
ป.4- ป.6				.018	.000*	.000*	.000*
ม.1 - ม.6					.000*	.000*	.000*
ปวช.หรือ เทียบเท่า	.036	.018			.040		.007*
ปวส.หรือ เทียบเท่า	.000*	.000*	.000*	.040			
ปริญญาตรี	.001*	.000*	.000*				
ปริญญาโท	.000*	.000*	.007*				

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.15 พบว่าระดับการศึกษาที่ต่างกันมีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานแตกต่างกัน จำนวน 19 คู่ ได้แก่

- คู่ที่ 1 ต่ำกว่าประถมศึกษาปีที่ 4 กับระดับการศึกษาปวช.หรือเทียบเท่า
- คู่ที่ 2 ต่ำกว่าประถมศึกษาปีที่ 4 กับระดับการศึกษาปริญญาตรี
- คู่ที่ 3 ต่ำกว่าประถมศึกษาปีที่ 4 กับระดับการศึกษาปริญญาโท
- คู่ที่ 4 ระดับการศึกษาประถมศึกษาปีที่ 4 ถึงปีที่ 6 กับระดับการศึกษาปวส.หรือเทียบเท่า
- คู่ที่ 5 ระดับการศึกษาประถมศึกษาปีที่ 4 ถึงปีที่ 6 กับระดับศึกษาปริญญาตรี
- คู่ที่ 6 ระดับการศึกษาประถมศึกษาปีที่ 4 ถึงปีที่ 6 กับระดับศึกษาปริญญาโท
- คู่ที่ 7 ระดับการศึกษามัธยมปีที่ 1 ถึง 6 กับระดับการศึกษาปวส.หรือเทียบเท่า
- คู่ที่ 8 ระดับการศึกษามัธยมปีที่ 1 ถึง 6 กับระดับการศึกษาปริญญาตรี
- คู่ที่ 9 ระดับการศึกษามัธยมปีที่ 1 ถึง 6 กับระดับการศึกษาปริญญาโท
- คู่ที่ 10 ระดับการศึกษาปวช.หรือเทียบเท่า กับระดับการศึกษาปริญญาโท
- คู่ที่ 11 ระดับการศึกษาปวส.หรือเท่ากับระดับศึกษาต่ำกว่าประถมศึกษาปีที่ 4
- คู่ที่ 12 ระดับการศึกษาปวส.หรือกับระดับการศึกษาประถมศึกษาปีที่ 4 ถึง 6
- คู่ที่ 13 ระดับการศึกษาปวส.หรือกับระดับการศึกษามัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึง 6
- คู่ที่ 14 ระดับการศึกษาปริญญาตรีเท่ากับระดับศึกษาต่ำกว่าประถมศึกษาปีที่ 4
- คู่ที่ 15 ระดับการศึกษาปริญญาตรีกับระดับการศึกษาประถมศึกษาปีที่ 4 ถึง 6
- คู่ที่ 16 ระดับการศึกษาปริญญาตรีกับระดับการศึกษามัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึง 6

คู่ที่ 17 ระดับการศึกษาปริญญาโทเท่ากับระดับศึกษาต่ำกว่าประถมศึกษาปีที่ 4

คู่ที่ 18 ระดับการศึกษาปริญญาโทกับระดับการศึกษาประถมศึกษาปีที่ 4 ถึง 6

คู่ที่ 19 ระดับการศึกษาปริญญาโทกับระดับการศึกษามัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึง 6

ตารางที่ 4.16 ผลการเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับปัจจัยความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจของกลุ่มปลาร้าอบบ้านท่าตูม ตำบลหม่ม อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี จำแนกตามอาชีพ

ปัจจัยความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจของกลุ่มปลาร้าอบบ้านท่าตูม ตำบลหม่ม อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี	แหล่งความแปรปรวน	SS	Df	MS	F	Sig
โดยภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	3.834	4	0.959	4.427	0.002*
	ภายในกลุ่ม	82.285	380	0.217		
	รวม	86.119	384			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 4.16 พบว่ามีค่า Sig เท่ากับ 0.002 มีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญ $\alpha = 0.05$ ระดับอาชีพที่แตกต่างกันมีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจของวิสาหกิจกลุ่มปลาร้าอบบ้านท่าตูม ตำบลหม่ม อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนั้น จึงทดสอบรายคู่ด้วยวิธี LSD (Least Significance) มีผลการทดสอบปรากฏดังตารางที่ 4.17

ตารางที่ 4.17 ผลการเปรียบเทียบการทดสอบรายคู่ภายหลังด้วยวิธี LSD เปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับปัจจัยความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจของกลุ่มปลาร้าอบบ้านท่าตูม ตำบลหม่ม อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	รับจ้างทั่วไป	เกษตรกร	ธุรกิจส่วนตัว	รับราชการ	อื่นๆ
รับจ้างทั่วไป			0.017*	0.039*	
เกษตรกร			0.000*	0.001*	
ธุรกิจส่วนตัว	0.017*	0.000*			
รับราชการ	0.039*	0.001*			
อื่นๆ					

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.17 พบว่าอาชีพที่ต่างกันมีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานแตกต่างกัน จำนวน 8 คู่ ได้แก่

- คู่ที่ 1 อาชีพรับจ้างทั่วไปกับอาชีพธุรกิจส่วนตัว
- คู่ที่ 2 อาชีพรับจ้างทั่วไปกับอาชีพราชการ
- คู่ที่ 3 อาชีพเกษตรกรกับอาชีพธุรกิจส่วนตัว
- คู่ที่ 4 อาชีพเกษตรกรกับอาชีพราชการ
- คู่ที่ 5 อาชีพธุรกิจส่วนตัวกับอาชีพรับจ้างทั่วไป
- คู่ที่ 6 อาชีพธุรกิจส่วนตัวกับอาชีพเกษตรกร
- คู่ที่ 7 อาชีพราชการกับอาชีพรับจ้างทั่วไป
- คู่ที่ 8 อาชีพราชการกับอาชีพรับเกษตร

ตารางที่ 4.18 ผลการเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับปัจจัยความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจของกลุ่มปลาร้าอบบ้านท่าตูม ตำบลหม่ม อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี จำแนกตามรายได้ต่อครัวเรือน

ปัจจัยความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจของกลุ่มปลาร้าอบบ้านท่าตูม ตำบลหม่ม อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี	แหล่งความแปรปรวน	SS	Df	MS	F	Sig
โดยภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	1.121	3	.374	1.674	.172
	ภายในกลุ่ม	84.999	381	.223		
	รวม	86.119	384			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 4.18 พบว่ามีค่า Sig เท่ากับ 0.172 มีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญ $\alpha = 0.05$ ในการทดสอบจึงยอมรับ H_0 แสดงว่า ระดับรายได้ต่อครัวเรือน ที่แตกต่างกัน พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกันมีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจของวิสาหกิจกลุ่มปลาร้าอบบ้านท่าตูม ตำบลหม่ม อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี ไม่แตกต่างกัน

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจกลุ่มวิสาหกิจชุมชนปลาร้าบอง บ้านท่าตูม ตำบลหม่ม อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี ในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับปัจจัยความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจของกลุ่มปลาร้าบองบ้านท่าตูม ตำบลหม่ม อำเภอเมืองอุดรธานีอุดรธานี จังหวัดอุดรธานีการคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างได้ใช้สูตรการหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างแบบไม่ทราบจำนวนประชากร โดยใช้สูตรของ W.G.Cochran,1977 (อ้างถึงใน วชิราภรณ์ ศรีพุทธ และคณะ,2566) ได้จำนวน 385 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลและการประมวลผล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test , F-test หรือวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA)

5.1 สรุปผลการวิจัย

1.ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มปลาร้าบองบ้านท่าตูม ตำบลหม่ม อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี พบว่า สมาชิกส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 55.3 และเป็นเพศชาย ร้อยละ 44.7 มีอายุโดยส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 41-60 ปี คิดเป็นร้อยละ 53 รองลงมา มีอายุ 20-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 36.40 และมีอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 10.6 ตามลำดับ โดยสำเร็จการศึกษาวส.หรือเทียบเท่า คิดเป็นร้อยละ 24.9 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 19.50 ระดับการศึกษาวส.หรือเทียบเท่า คิดเป็นร้อยละ 17.40 เท่ากันกับระดับการศึกษามัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงปีที่ 6 ระดับการศึกษาประถมศึกษาปีที่4 ถึงปีที่ 6 คิดเป็นร้อยละ 8.10 ระดับการศึกษาต่ำกว่าประถมศึกษาปีที่ 4 คิดเป็นร้อยละ 6.80 และลำดับสุดท้ายระดับการศึกษาปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 6 ตามลำดับ มีอาชีพหลักโดยส่วนใหญ่ คือ รับจ้างทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 36.10 รองลงมา คือ ทำธุรกิจส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ 24.40 มีอาชีพหลักเป็นเกษตรกร คิดเป็นร้อยละ 16.60 รับราชการ คิดเป็นร้อยละ 14.50 และอื่นๆ คิดเป็นร้อยละ 8.3 มีรายได้ต่อครัวเรือนสุทธิโดยส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 10,001-50,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 53.2 รองลงมา คือ ต่ำกว่า 10,000 บาท มากกว่า 50,000-100,000 บาทและระหว่าง 100,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 14 และ 6.2 ตามลำดับ

2. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจกลุ่มวิสาหกิจชุมชนปลาร้าบองบ้านท่าตูม ตำบลหม่ม อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จทั้ง 6 ด้าน อยู่ในระดับมากที่สุดประกอบด้วย ได้แก่ 1) กลุ่มมีการดำเนินงาน ต่อเนื่อง 2) สมาชิกมีการบริหารงานกลุ่มและการได้รับการสนับสนุนจากผู้นำชุมชน และ 3) กลุ่มมีส่วนร่วมและการได้รับการสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่ของภาครัฐสม่ำเสมอ

5.2 อภิปรายผล

จากการศึกษาวิจัยที่กล่าวมาผลการวิจัยในครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ จีรภรณ์ มีศรี พบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนกลุ่ม ชาลี-วรรณ ชุมชนพัฒนา ตำบลบางปลา อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการคือ ทุกคนมีความรู้ความเข้าใจในหลักการดำเนินงานของกลุ่ม มีการบริหารจัดการกลุ่มที่ดี สมาชิกทุกคนได้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานกิจกรรมต่าง ๆ ของกลุ่ม ล้วนเป็นปัจจัยที่เกิดจากภายในกลุ่มทั้งสิ้น ที่เป็นปัจจัยหลักในการพัฒนาและขับเคลื่อนกลุ่มสู่ความสำเร็จ นอกจากนี้กลุ่มยังได้รับการสนับสนุนจากผู้นำชุมชนการมีส่วนร่วมของสมาชิกกลุ่มและการสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่ภาครัฐอย่างสม่ำเสมอในการเยี่ยมเยียน ให้คำแนะนำ ปรึกษา ให้ความรู้และทักษะในการดำเนินงานสนับสนุนเงินทุน วัสดุ อุปกรณ์ และจุดสาธิตการเรียนรู้การผลิตให้แก่กลุ่ม ตลอดจนการจัดหาตลาดสินค้าและการติดตามตรวจสอบการดำเนินงานของกลุ่มอย่างสม่ำเสมอ ทำให้กลุ่มประสบความสำเร็จและสามารถขยายผลสู่กลุ่มอื่น ๆ ได้เป็นอย่างดี ผู้วิจัยจึงขอเสนอเป็นข้อเสนอแนะจากงานวิจัยไว้ต่อไป

5.3 ข้อเสนอแนะจากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้

จากผลการศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. สำนักงานประมงจังหวัดควรส่งเสริมให้วิสาหกิจชุมชนกลุ่มปลาร้าอบบ้านท่าตูม ตำบลหม่ม อำเภอมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี ได้มีการประชาสัมพันธ์เพื่อเผยแพร่วิธีการดำเนินงานของกลุ่มที่ประสบความสำเร็จและผลงานที่ภาคภูมิใจให้แก่กลุ่มอื่น ๆ และผู้ที่สนใจได้ศึกษาเรียนรู้ โดยการเรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ศูนย์เครือข่ายด้านประมง (การแปรรูปเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการแปรรูปปลาสดให้แก่ชุมชนและประชาชนผู้สนใจจากทั่วประเทศ

2. สำนักงานประมงจังหวัดจังหวัดควรส่งเสริมให้วิสาหกิจชุมชนกลุ่มปลาร้าอบบ้านท่าตูม ตำบลหม่ม อำเภอมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี ควรส่งเสริมให้ความรู้ใหม่ ๆ ในการดำเนินงานแก่กลุ่ม เพื่อให้กลุ่มสามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน โดยการพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์แปรรูปให้มีความหลากหลายทั้งชนิด และปริมาณของผลิตภัณฑ์ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของตลาดและผู้บริโภคในยุคปัจจุบันรวมทั้งการใช้สื่อสังคมออนไลน์ในการประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ของกลุ่มให้แพร่หลายอย่างกว้างขวาง ผู้บริโภคสามารถรับบริการผลิตภัณฑ์แปรรูปได้อย่างสะดวก รวดเร็ว ทุกสถานที่ และตลอดเวลา

3. สำนักงานประมงจังหวัดควรหาแนวทางให้ผู้นำชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนากลุ่มอาชีพเกษตรกรเพื่อการขับเคลื่อนให้กลุ่มประสบความสำเร็จอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน โดยการให้ผู้นำชุมชนประสานหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคการศึกษา และภาคีเครือข่ายภาคสังคม เพื่อเข้ามาส่งเสริมและผลิตภัณฑ์แปรรูปปลาของกลุ่มให้มีความหลากหลายเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของตลาดผู้บริโภคสร้างแบรนด์สินค้าผลิตภัณฑ์ปลาแปรรูปโดยชุมชน รวมทั้งการประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้ต่อผู้บริโภคผ่านช่องทางการตลาดในชุมชน การตลาดออนไลน์ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ต่าง ๆ เป็นต้น

4. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มจังหวัดควรให้ผู้นำชุมชนและกลุ่มวิสาหกิจชุมชนกลุ่มปลาร้าอบบ้านท่าตูม ตำบลหม่ม อำเภอมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี ร่วมมือกันถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นด้าน

การแปรรูปปลาของกลุ่มแก่งยาวชนและสถาบันการศึกษาในชุมชน เพื่อให้เยาวชนได้รับการสานต่อภูมิปัญญาท้องถิ่นและเพื่อเป็นการสืบสานรักษา และต่อยอดภูมิปัญญาของท้องถิ่นด้านการแปรรูปปลา สลิดให้ยังคงอยู่ชุมชนตลอดไป

5. วิสาหกิจชุมชนกลุ่มจังหวัดควรส่งเสริมให้วิสาหกิจชุมชนกลุ่มปลาร้าอบบ้านท่าตูม ตำบลหม่ม อำเภอมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคีเครือข่ายภาคสังคมการเข้าถึงแหล่งเงินทุน เพื่อนำเงินทุนมาใช้ในการพัฒนา และปรับปรุงการดำเนินงานของกลุ่ม การรวบรวมผลผลิตปลาจากเกษตรกรผู้เลี้ยงปลาในชุมชนและพื้นที่ใกล้เคียงเพื่อใช้วัตถุดิบในการแปรรูปผลิตภัณฑ์ รวมทั้งการขยายกิจการด้านการสร้างแบรนด์สินค้าผลิตภัณฑ์ปลาแปรรูปหลากหลายประเภทของกลุ่ม เพื่อเพิ่มกำลังการผลิตให้มากขึ้น สร้างช่องทางการตลาดที่หลากหลายเพื่อตอบสนองต่อความต้องการ

5.4 ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

สำหรับการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป เพื่อให้ผลการศึกษาในครั้งนี้สามารถขยายต่อไปที่กว้างมากขึ้นอันจะเป็นประโยชน์ ผู้วิจัยขอเสนอแนะเพิ่มเติมดังนี้

1. ควรนำปัจจัยความสำเร็จไปใช้ในการดำเนินธุรกิจของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนกลุ่มปลาร้าอบบ้านท่าตูม ตำบลหม่ม อำเภอมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี
2. ควรนำปัจจัยความสำเร็จไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดเป็นแนวทางพัฒนาธุรกิจให้ประสบความสำเร็จในกลุ่มวิสาหกิจชุมชนอื่นๆต่อไป
3. ควรทำการศึกษาเชิงเปรียบเทียบความแตกต่างของกลุ่มที่ประสบความสำเร็จและกลุ่มที่ล้มเหลว ว่าเกิดจากสาเหตุสำคัญอะไรและผลเป็นอย่างไรบ้างเพื่อสามารถใช้เป็นต้นแบบในการพัฒนากลุ่มอาชีพให้ประสบความสำเร็จในอนาคตต่อไป

บรรณานุกรม

- เกษมพร พวงประยงค์ และนพพร จันทรนาชู. (2556). แนวทางการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนกลุ่มการแปรรูปและผลิตภัณฑ์. จังหวัดสมุทรสงคราม.วารสารศิลปการศึกษาศาสตร์วิจัย.ปีที่ 5 ฉ.1 (ม.ค-มิ.ย.2556.) 108-120.
- กิตติ ลิ้มสกุล, (2544). แนวทางการดำเนินงานหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์. กรุงเทพมหานคร. กระทรวงมหาดไทย.
- จรีภรณ์ มีศรี. (2563). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชน กลุ่มชาติ-วรรณ ชุมชนพัฒนา ตำบลบางปลา อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ. สำนักงานประมงจังหวัดฉะเชิงเทรา กรมประมง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.
- จินตนา กาญจนวิสุทธ์. (2558). เส้นทางวิสาหกิจชุมชน เพื่อการพัฒนาอาชีพและการพึ่งพาตนเอง. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ฉลองศรี พิมพ์สมพงศ์. (2546). การวางแผนและพัฒนาตลาดการท่องเที่ยว. (พิมพ์ครั้งที่4). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ชนะการณ ออสุวรรณ
- ณรงค์ เพ็ชรประเสริฐ. (2542). ธุรกิจชุมชน : เส้นทางที่เป็นไปได้, กรุงเทพฯ : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย
- ทักษญา สง่าโยธิน. (2560). ปัจจัยแห่งความสำเร็จของการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชน. วิทยาลัยพาณิชยศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ธงชัย สันติวงษ์. (2543). องค์การและการบริหาร. (พิมพ์ครั้งที่ 11. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิชย์.
- ธงพล พรหมสาขา ณ นคร และอุทิศ สังขรัตน์. (2556). แนวทางการพัฒนาการดำเนินงาน ของวิสาหกิจชุมชนในกลุ่มทะเลสาบสงขลา. งานนิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณ จิต, สาขาวิชาสารัตถศึกษา,คณะศิลปศาสตร์, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- ธวัชชัย บุญมีและคณะ. (2555). การวิจัยและพัฒนากลุ่มวิสาหกิจชุมชนบ้านสันทรายต้นกอก ตำบลฟ้าฮ่าม อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่. เชียงใหม่: คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- ธวัชชัย กฤติยาภิชาตกุล, (2547), ร้อยเรื่องเมืองพานิชย์, กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์สันติ พรินท์.
- ธีระศักดิ์ ชนะบางแก้ว. (2556) . บทบาทภาวะผู้นำ. (ออนไลน์). จาก http://www.baanjommyut.com/library_2/the_nature_of_leadership/03.html เมื่อวันที่ 1 เมษายน 2567.
- บุษราคัม ปัญญาณี. (2551). การพัฒนาศักยภาพผู้นำในกระบวนทัศน์ใหม่ในพื้นที่โครงการพระราชดำริ หมู่บ้านสหกรณ์อำเภอสันกำแพง กิ่งอำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่.
- ประหยัด มโนพะเส้า. (2556). กระบวนการขับเคลื่อนเครือข่ายกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเป็นเครื่องมือในการทำงานของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร จังหวัดลำพูน. แก่นเกษตร., 41(1), 17-26.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- เดชวิทย์ นิลวรรณ และทิพย์พฐ์ กฤษสุนทร. (2557). กระบวนการและกลยุทธ์การถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น กรณีศึกษาเทศบาลตำบลฟ้าฮ่าม อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่. (รายงานการวิจัย). กรุงเทพฯ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.): มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- พัชรภรณ์ เลขยันต์. (2559). กลยุทธ์การตลาดเพื่อการแข่งขันสำหรับธุรกิจค้าปลีก. SSRU Journal of Management Science, 4(1).
- พระราชบัญญัติยุทธศาสตร์ (2561). ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 135 ตอนพิเศษ 82 ก, 13 ตุลาคม 2561.
- เยาวลักษณ์แก้วยอด. (2555). การศึกษาการบริหารจัดการกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปไม้ไผ่ในเขตปฏิรูปที่ดินตำบลถ้ำกลอง อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี. กรุงเทพฯ: สำนักวิชาการและแผนงาน สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม.
- วสิน สันทรณ์. (2557). ลักษณะประชากร พฤติกรรมการเปิดรับสื่อและปัจจัยทางการตลาดที่ระดับยูนิตในสินค้าประเภทหลอดไฟนํารยยนต์. การค้นคว้าอิสระ.หลักสูตรนิเทศศาสตร์.มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- วชิรา ไผ่เจริญมงคล, นางสาวจิราพร เชียงชนะ. (2563). ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนดีเด่น ปี 2560-2562. กองส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน กรมส่งเสริมการเกษตร.
- วรรัตน์ เขียวโพธิ์. (2558). องค์การและการจัดการ. กรุงเทพฯ : สถาบันราชภัฏธนบุรี.
- วรรณพา นามสีฐาน. (2555). ปัจจัยองค์การที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพการศึกษา คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น. การค้นคว้าอิสระปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- วิรัช วิรัชนิภาวรรณ. (2555). การบริหารจัดการและการบริหารยุทธศาสตร์ของหน่วยงานของรัฐ. กรุงเทพฯ : โพรเพช.
- วิรัช ไกยสิทธิ์. (2562). ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ตำบลน้ำเกีฮ่น อำเภอภูเพียง จังหวัดน่าน. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ศราวดี ครุฑศิริ, นรินทร์ ยิ่งยวด และ อภิชาติ ใจอารีย์. (2563). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเข้มแข็งของวิสาหกิจชุมชน ตำบลห้วยเหินยว อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี. Journal of Politics Governance Volume 12 No.1, January – April 2022, 149-165
- ศศิภา พิทักษ์สานต์. (2556). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการนํานโยบายส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนไปปฏิบัติ กรณีศึกษาอำเภอเมืองกระบี่ จังหวัดกระบี่.วารสารวิทยบริการมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ปีที่24 ฉบับที่ 3: 38
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ. 2546. การบริหารการตลาดยุคใหม่. กรุงเทพฯ: บริษัท ซีระฟิล์ม และไซเทกซ์ จำกัด

บรรณานุกรม (ต่อ)

- สมจินตนา จิรายุกุล. (2560). การพัฒนาการดำเนินงานวิสาหกิจชุมชนเขตธนบุรีเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจชุมชนอย่างยั่งยืนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง. รายงานงานการวิจัย. กรุงเทพฯ. มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.
- เสาวณี ตรีพุทธรัตน์. (2547). ปัจจัยองค์การที่ส่งผลต่อความมีประสิทธิภาพในการนำหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ไปใช้ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐานภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.
- ยุพา อินทราเวช. (2562). ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนดีเด่นปี 2560-2562. มนตรี ลือชา, รุสตั้ม หวันสุ. (2566). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มผ้าไหมแพรวา ตำบลโพน อำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์.
- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2561). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564). * สืบค้นเมื่อวันที่ 1 เมษายน 2567, จาก https://www.nesdc.go.th/download/document/SAC/NS_SumPlanOct2018.pdf*
- อิสรี แพทย์เจริญ, อริย์ชัย อักษรทับ, และชาญวิทย์ จาตุประยูร. (2565). ปัจจัยความสำเร็จของการบริหารจัดการวิสาหกิจชุมชนแปรรูปลำไยเนื้อสีทอง ตำบลบ้านธิ อำเภอบ้านธิ จังหวัดลำพูน.
- อรรณ อ่อนมาก. (2553). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสำเร็จของวิสาหกิจชุมชน : ธุรกิจผลิตภัณฑ์เสื้อกก ตำบลแพ่ง อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม. วิทยานิพนธ์ บธ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจของวิสาหกิจชุมชน
กลุ่มปลาร้าอบบ้านท่าตูม ตำบลหม่ม อำเภอมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี

1.คำชี้แจง

แบบสอบถามเพื่อการวิจัยฉบับนี้เป็นแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเพื่อประโยชน์ในการทำวิจัยตาม
 หลักสูตรหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการ สถาบัน
 วิทยาการจัดการแห่งแปซิฟิก

2.คำตอบทุกคำตอบข้อมูลทุกข้อมูลในแบบสอบถามฉบับนี้ผู้ทำวิจัยจะถือเป็นความลับ

3.ขอความกรุณาตอบแบบสอบถามทุกข้อ

4.แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจของวิสาหกิจชุมชน
 กลุ่มปลาร้าอบบ้านท่าตูม ตำบลหม่ม อำเภอมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี

ตอนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจ
 ของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มปลาร้าอบบ้านท่าตูม ตำบลหม่ม อำเภอมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี

**5.ผลที่ได้จากแบบสอบถามนี้ใช้เป็นข้อเสนอแนะปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จต่อกลุ่มวิสาหกิจปลา
 ร้าอบท่าตูม ตำบลหม่ม อำเภอมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี**

6.ผู้วิจัยขอขอบคุณพระคุณเป็นอย่างสูงที่ท่านได้ใช้ให้การอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย ลงใน () หน้าข้อความตามความเป็นจริง

1. เพศ

() ชาย

() หญิง

2. อายุ

() ตั้งแต่ 20-40 ปี

() ตั้งแต่ 41-60 ปี

() ตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป

3.การศึกษา

() ต่ำกว่าประถมศึกษาปีที่ 4

() ประถมศึกษาปีที่ 4 ถึงปีที่ 6

() มัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงปีที่ 6

() ปวช.หรือเทียบเท่า

() ปวส.หรือเทียบเท่า

()ปริญญาตรี

()ปริญญาโท

4.อาชีพ

() รับจ้างทั่วไป

() เกษตกร

() ธุรกิจส่วนตัว

() รับราชการ

() อื่นๆ

5.รายได้ต่อครัวเรือน

() ต่ำกว่า 10,000 บาท

() 10,001 – 50,000 บาท

() 50,000- 100,000 บาท

() 100,001 บาทขึ้นไป

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจของวิสาหกิจชุมชนกลุ่ม
ปลาร้าบองบ้านท่าตูม ตำบลหมู่น อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความดังต่อไปนี้แล้วใส่เครื่องหมาย ลงช่องว่างที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการ ดำเนินธุรกิจของวิสาหกิจชุมชนกลุ่ม ปลาร้าบองบ้านท่าตูม ตำบลหมู่น อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี	ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจของ วิสาหกิจชุมชนกลุ่มปลาร้าบองบ้านท่าตูม ตำบลหมู่น อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
<u>1.ความรู้ความเข้าใจในหลักการ ดำเนินงานของกลุ่ม</u>					
1.1.กลุ่มวิสาหกิจของท่านมีผลิตภัณฑ์ ที่มีประสิทธิภาพและตอบโจทย์ความ ต้องการของลูกค้า					
1.2.กลุ่มวิสาหกิจของท่านมีการจัดทำ มาตรฐานการผลิตที่มีประสิทธิภาพ					
1.3.ผลิตภัณฑ์ของชุมชนของกลุ่มท่าน มีราคาดีขึ้นเมื่อไม่ถูกเอาเปรียบจาก พ่อค้าคนกลางที่เข้ามารับซื้อ ผลิตภัณฑ์					
1.4.กลุ่มของท่านวางแผนการผลิต และควบคุมการผลิตให้เหมาะสม					
1.5.กลุ่มของท่านมีการวิเคราะห์ จุดบกพร่องในกระบวนการผลิตและ ปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น					
<u>2.ลักษณะของผู้นำกลุ่ม</u>					
2.1 ผู้นำกลุ่มมีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจน สามารถสื่อสารให้ผู้อื่นเข้าใจได้					

ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มปลาร้าบองบ้านท่าตูม ตำบลหม่ม อำเภอมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี	ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มปลาร้าบองบ้านท่าตูม ตำบลหม่ม อำเภอมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
2.2 ผู้นำกลุ่มวิสาหกิจชุมชนสามารถสร้างแรงบันดาลใจและจูงใจให้สมาชิกกลุ่มพัฒนาตนเองได้					
2.3 ผู้นำกลุ่มมีทักษะการเจรจาที่ดีเยี่ยม					
2.4 ผู้นำกลุ่มมีความฉลาดทางอารมณ์สามารถจัดการกับความขัดแย้งได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
2.5 ผู้นำกลุ่มมีความสามารถในการตัดสินใจได้อย่างเด็ดขาดและรับผิดชอบต่อการตัดสินใจของตนเองได้ดีเยี่ยม					
3.การบริหารงานกลุ่ม					
3.1.กลุ่มวิสาหกิจของท่านมีระบบควบคุมด้านการกระจายสินค้าที่ดี					
3.2.กลุ่มวิสาหกิจของท่านมีระบบการควบคุมคุณภาพด้านการผลิตที่มีประสิทธิภาพที่ดี					
3.3.กลุ่มวิสาหกิจของท่านมีระบบการวางแผนและการแบ่งหน้าที่กันอย่างชัดเจน					
3.4.กลุ่มวิสาหกิจของท่านได้มีการสรรหา จัดหาและเก็บรวบรวมข้อมูลต่างๆ เกี่ยวกับกิจการไว้อย่างเป็นระบบ					
3.5.กลุ่มวิสาหกิจของท่านมีระบบควบคุมภายในอย่างมีประสิทธิภาพ					

ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มปลาร้าบองบ้านท่าตูม ตำบลหม่ม อำเภอมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี	ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มปลาร้าบองบ้านท่าตูม ตำบลหม่ม อำเภอมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
4.การมีส่วนร่วมของสมาชิกในกิจกรรมกลุ่ม					
4.1.กลุ่มวิสาหกิจของท่านได้รับการสนับสนุนที่ดีจากคนในชุมชน					
4.2 กลุ่มวิสาหกิจชุมชนของท่านเปิดให้ชุมชนแสดงความคิดเห็นต่อผลิตภัณฑ์					
4.3 กลุ่มวิสาหกิจชุมชนของท่านมีการร่วมมือและมีการสนับสนุนจากคนในชุมชน					
4.4 กลุ่มวิสาหกิจของท่านได้รับความรู้ด้านการพัฒนาคุณภาพของผลิตภัณฑ์จากคนในชุมชน					
4.5.กลุ่มวิสาหกิจชุมชนเปิดให้คนในชุมชนได้เข้ามามีส่วนช่วยด้านการจัดหาตลาดและลูกค้าใหม่					
5.การได้รับการสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่ภาครัฐ					
5.1 เจ้าหน้าที่ภาครัฐให้คำปรึกษาและแนะนำในการจัดตั้งกลุ่มและการบริหารจัดการกลุ่ม					
5.2 เจ้าหน้าที่ของรัฐจัดให้มีการฝึกอบรมและพัฒนาศักยภาพให้แก่สมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชน					
5.3 เจ้าหน้าที่ของรัฐให้การสนับสนุนด้านการตลาดและประชาสัมพันธ์ให้กับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนอยู่เสมอ					
5.4 เจ้าหน้าที่ของรัฐให้การสนับสนุนด้านการเงิน เช่น เงินกู้					

ดอกเบี้ยต่ำหรือเงินทุนสนับสนุนจากหน่วยงานอื่น					
5.5 เจ้าหน้าที่ภาครัฐอำนวยความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งข้อมูลและทรัพยากรต่างๆที่จำเป็นสำหรับการดำเนินงานของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน					
6.การได้รับการสนับสนุนจากผู้นำชุมชน					
6.1 ผู้นำชุมชนได้จัดสรรงบประมาณสนับสนุนกิจกรรมของวิสาหกิจชุมชน					
6.2 ผู้นำชุมชนจัดหาพื้นที่สำหรับดำเนินกิจการของวิสาหกิจชุมชน					
6.3 ผู้นำชุมชนให้คำปรึกษาและการฝึกอบรมแก่สมาชิกวิสาหกิจชุมชน					
6.4 ผู้นำชุมชนมีการประชาสัมพันธ์และการจัดหาตลาดให้กับผลิตภัณฑ์ของวิสาหกิจชุมชน					
6.5 ผู้นำชุมชนจัดให้มีการสร้างเครือข่ายและการเชื่อมโยงวิสาหกิจชุมชนกับหน่วยงานอื่น					

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจของวิสาหกิจชุมชน
กลุ่มปลาร้าอบบ้านท่าตูม ตำบลหม่ม อำเภอมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี

คำชี้แจง ท่านมีความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะอื่นๆเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนิน
ธุรกิจของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มปลาร้าอบบ้านท่าตูม ตำบลหม่ม อำเภอมืองอุดรธานี จังหวัด
อุดรธานี.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนปลาร้าบองบ้าน
ท่าตูม ตำบลหม่ม อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี
แบบคำนวณหาค่า IOC

ข้อความ	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า IOC	การแปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
1.ความรู้ความเข้าใจในหลักการดำเนินงานของกลุ่ม	-1	+1	+1	2	0.67	ปรับปรุง
1.1.กลุ่มวิสาหกิจของท่านมีผลิตภัณฑ์ที่มีประสิทธิภาพและตอบโจทย์ความต้องการของลูกค้า						
1.2.กลุ่มวิสาหกิจของท่านมีการจัดทำมาตรฐานการผลิตที่มีประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
1.3.ผลิตภัณฑ์ของชุมชนของกลุ่มท่านมีราคาดีขึ้นเมื่อไม่ถูกเอาเปรียบจากพ่อค้าคนกลางที่เข้ามารับซื้อผลิตภัณฑ์	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
1.4.กลุ่มของท่านวางแผนการผลิตและควบคุมการผลิตให้เหมาะสม	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
1.5.กลุ่มของท่านมีการวิเคราะห์จุดบกพร่องในกระบวนการผลิตและปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
2.ลักษณะของผู้นำกลุ่ม	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
2.1 ผู้นำกลุ่มมีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนสามารถสื่อสารให้ผู้อื่นเข้าใจได้						
2.2 ผู้นำกลุ่มวิสาหกิจชุมชนสามารถสร้างแรงบันดาลใจและจูงใจให้สมาชิกกลุ่มพัฒนาตนเองได้	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
2.3 ผู้นำกลุ่มมีทักษะการเจรจาที่ดีเยี่ยม	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
2.4 ผู้นำกลุ่มมีความฉลาดทางอารมณ์สามารถจัดการกับความขัดแย้งได้อย่างมีประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
2.5 ผู้นำกลุ่มมีความสามารถในการตัดสินใจได้อย่างเด็ดขาดและรับผิดชอบต่อการตัดสินใจของตนเองได้ดีเยี่ยม	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

แบบคำนวณหาค่า IOC

ข้อคำถาม	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า IOC	การแปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
3.การบริหารงานกลุ่ม	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
3.1.กลุ่มวิสาหกิจของท่านมีระบบควบคุมด้านการกระจายสินค้าที่ดี	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
3.2.กลุ่มวิสาหกิจของท่านมีระบบการควบคุมคุณภาพด้านการผลิตที่มีประสิทธิภาพที่ดี	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
3.3.กลุ่มวิสาหกิจของท่านมีระบบการวางแผนและการแบ่งหน้าที่กันอย่างชัดเจน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
3.4.กลุ่มวิสาหกิจของท่านได้มีการสรรหา จัดหาและเก็บรวบรวมข้อมูลต่างๆเกี่ยวกับกิจการไว้อย่างเป็นระบบ	0	+1	+1	2	0.67	ปรับปรุง
3.5.กลุ่มวิสาหกิจของท่านมีระบบควบคุมภายในอย่างมีประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
4.การมีส่วนร่วมของสมาชิกในกิจกรรมกลุ่ม	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
4.1.กลุ่มวิสาหกิจของท่านได้รับการสนับสนุนที่ดีจากคนในชุมชน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
4.2 กลุ่มวิสาหกิจชุมชนของท่านเปิดให้ชุมชนแสดงความคิดเห็นต่อผลิตภัณฑ์	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
4.3 กลุ่มวิสาหกิจชุมชนของท่านมีการร่วมมือและมีการสนับสนุนจากคนในชุมชน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
4.4 กลุ่มวิสาหกิจของท่านได้รับความรู้ด้านการพัฒนาคุณภาพของผลิตภัณฑ์จากคนในชุมชน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
4.5.กลุ่มวิสาหกิจชุมชนเปิดให้คนในชุมชนได้เข้ามามีส่วนช่วยด้านการจัดหาตลาดและลูกค้าใหม่	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

แบบคำนวณหาค่า IOC

ข้อคำถาม	ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า IOC	การแปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
5.การได้รับการสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่ภาครัฐ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
5.1 เจ้าหน้าที่ภาครัฐให้คำปรึกษาและแนะนำในการจัดตั้งกลุ่มและการบริหารจัดการกลุ่ม						
5.2 เจ้าหน้าที่ของรัฐจัดให้มีการฝึกอบรมและพัฒนาศักยภาพให้แก่สมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
5.3 เจ้าหน้าที่ของภาครัฐให้การสนับสนุนด้านการตลาดและประชาสัมพันธ์ให้แก่กลุ่มวิสาหกิจชุมชน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
5.4 เจ้าหน้าที่ของภาครัฐให้การสนับสนุนด้านการเงิน เช่น เงินอุดหนุนเบี้ยต่ำหรือเงินทุนสนับสนุนจากหน่วยงานอื่น	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
5.5 เจ้าหน้าที่ภาครัฐอำนวยความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งข้อมูลและทรัพยากรต่างๆที่จำเป็นสำหรับการดำเนินงานของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
6.การได้รับการสนับสนุนจากผู้นำชุมชน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
6.1 ผู้นำชุมชนได้จัดสรรงบประมาณสนับสนุนกิจกรรมของวิสาหกิจชุมชน						
6.2 ผู้นำชุมชนจัดหาพื้นที่สำหรับดำเนินกิจการของวิสาหกิจชุมชน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
6.3 ผู้นำชุมชนให้คำปรึกษาและการฝึกอบรมแก่สมาชิกวิสาหกิจชุมชน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
6.4 ผู้นำชุมชนมีการประชาสัมพันธ์และการจัดหาตลาดให้กับผลิตภัณฑ์ของวิสาหกิจชุมชน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
6.5 ผู้นำชุมชนจัดให้มีการสร้างเครือข่ายและการเชื่อมโยงวิสาหกิจชุมชนกับหน่วยงานอื่น	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

เกณฑ์การให้คะแนนในระบบ IOC

ให้คะแนน +1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา
 ให้คะแนน 0 ถ้าไม่แน่ใจข้อคำถามวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา
 ให้คะแนน -1 ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ไม่ตรงตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา
 ค่า IOC = 1.00 เลือกใช้ ค่า IOC = 0.5 – 0.99 พิจารณาปรับปรุงเนื้อหา
 ค่า IOC = ต่ำกว่า 0.5 ให้ตัดทิ้ง

ภาคผนวก ข
รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือ

รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ผกาภรณ์ บุสบง

รองอธิการบดี
สถาบันวิทยาการจัดการแห่งแปซิฟิก
บธ.ด.(บริหารธุรกิจ)
มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น
ศษ.ม.(บริหารการศึกษา)
มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี
ศศ.บ. (เศรษฐศาสตร์สหกรณ์)
วิทยาลัยครูลำปาง

ดร.สุนีย์ ยังสว่าง

อาจารย์ประจำหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
สถาบันวิทยาการจัดการแห่งแปซิฟิก
ดุซงกีบัณฑิต (บริหารการจัดการ)
มหาวิทยาลัยสยาม

ดร.จารุวรรณ นาทัน

ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
การบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยศิลปากร
อาจารย์ประจำหลักสูตรสาขาวิชาการบริหาร
การศึกษา
คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ นามสกุล	นางสาวภัททิยา ศรีสว่าง
วัน เดือน ปีเกิด	วันที่ 30 เดือนพฤศจิกายน พุทธศักราช 2526
ที่อยู่ปัจจุบัน	188 หมู่ที่ 8 ตำบลหมู่น อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี 41000 โทร 080-4165622
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	นักวิชาการเงินและบัญชี
ประสบการณ์การทำงาน	4 ปี
ที่อยู่สำนักงาน	สำนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลหมู่น 247 หมู่ที่ 13 ตำบลหมู่น อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี 41000
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ.2544	ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) วิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยว อุดรธานี ตำบลนาโพ อำเภอกู่แก้ว จังหวัดอุดรธานี
พ.ศ.2547	ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) พุทธศักราช 2540 วิทยาลัยอาชีวศึกษาอุดรธานี ตำบลหมากแข้ง อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี 41000
พ.ศ.2549	บริหารธุรกิจบัณฑิต(บธ.บ) มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี 64 ถนนทหาร อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี 41000